

Projekt- och bebyggelseförslag

Norrtäljes vårdkvarter, underlag för detaljplan
2026-04-30

Innehåll

<u>Inledning</u>	3
<u>Vision och målbild</u>	5
<u>Bakgrund och förutsättningar</u>	9
Stråk målpunkter och stadsliv	10
Grönstruktur och rekreation	11
Grönstruktur och naturvärden	12
<u>Gestaltungsprinciper för sjukhuset i staden</u>	13
Bebyggelsestruktur	14
Trafikstruktur och flöden	16
Dagvatten och skyfall	17
Illustrationsplan	18
Illustrationsplan - Max utbyggnad	19
Bebyggelsens skala	20
Stadsbild	21
Vy från Södra Bergens utkiksplats	23
Offentliga rum och yttre miljöer	24
Barnperspektivet i yttre miljöer	25
Levande stadsrum längs gaturummen	26
Dagvattenåtgärder och principer	27
Esplanaden	28
Götgatan	30
Entréplatsen	32
Sjukhusgatan	34
Å-stråket	35
Entrénära rum och entréplatser	41
Innergårdar och takterrasser	42

<u>Gestaltungsprinciper för vårdkvarteren</u>	43
Huvudalternativ - vårdkvarterens volymer	44
Max utbyggnad - vårdkvarterens volymer	45
Sektion genom fastigheten öst-västlig riktning	46
Elevation mot Esplanaden	47
Sektion nord-sydlig riktning och elevation mot Götgatan	48
Huvudalternativ - innehåll och flöden	49
Gestaltungsprinciper - befintliga byggnader	52
Gestaltungsprinciper - nya vårdkvarter	53
Gestaltungsprinciper - material	54
Gestaltungsprinciper - material och kulör i taklandskap	55
Centrala kvarteret - gestaltningskoncept	56
Centrala kvarteret - koncept alternativ utbyggnad	57
Östra kvarteret - gestaltningskoncept	58
Västra kvarteret - gestaltningskoncept	59
Vyer Stadsrum	60
<u>Areasammanställning</u>	63
Areasammanställning - Huvudalternativ	64
Areasammanställning - Max utbyggnad	65
Etappindelning Huvudalternativ	66
<u>Ljus och skuggstudier</u>	68
Skuggstudie	69
Götgatan: Solförhållande	72
Götgatan: Dagsljus	73
<u>Dagvatten</u>	74
Hårdgörandegrad längs Norrtäljeån	75

Inledning

Inledning

SYFTE MED PROJEKT- OCH BEBYGGELSEFÖRSLAGET

Denna bilaga har utarbetats inför samrådet om detaljplanen för Norrtälje sjukhus, fastigheten Lasarettet 1 med flera. Syftet är att skapa en tydlig grund för den fortsatta utvecklingen av fastigheten genom att samordna planeringen, förtydliga inriktningen och säkerställa höga kvaliteter i den byggda miljön. Projekt- och bebyggelseförslaget är ett vägledande dokument och ett komplement till plankartan och planbeskrivningen. Bilagan ska fungera som ett stöd vid tolkning av detaljplan i bygglovsprövning och projektering av framtida projekt.

Detaljplanen omfattar hela fastigheten, ett centralt område i Norrtälje, där utbyggnaden planeras att ske successivt under en längre tidsperiod. I dokumentet redovisas genomförda analyser, den övergripande visionen samt projektets mål för sjukhusets framtida utveckling. Vidare presenteras gestaltningssprinciper, gestaltningsskoncept och alternativa scenarier för den kommande utbyggnaden. Då utbyggnaden av fastigheten kommer att ske etappvis, framhålls väsentliga gestaltningssprinciper och lämpliga referenser snarare än färdigt gestaltade byggnader och miljöer.

BAKGRUND

En väl fungerande samhällsservice utgör en grundförutsättning för invånarnas livskvalitet och folkhälsa samt bidrar till sysselsättning inom kommunen och regionen. Den demografiska utvecklingen med en växande och åldrande befolkning medför ett ökat behov av hälso- och sjukvård. Parallellt utvecklas den medicintekniska utrustningen, vilken blir alltmer komplex och utrymmeskrävande. Sammantaget ställer detta betydande krav på tillgången till ändamålsenliga lokaler för samhällsviktig vårdverksamhet.

Kommunerna ansvarar bland annat för omsorg, äldreomsorg och vissa vårdinsatser, medan Region Stockholm bär huvudansvaret för hälso- och sjukvården inom regionen. Locum, som är en del av Region Stockholm, har till uppgift att säkerställa att vårdlokaler och vårdmiljöer planeras, utvecklas och förvaltas i enlighet med gällande krav och behov. Regionens planering ska utgå från det samlade vårdbehovet i befolkningen och inte enbart från befolkningsantal.

Sjukhusverksamhet är klassificerad som samhällsviktig verksamhet. Det är därmed ett allmänt intresse att sjukhusen kan upprätthålla sin funktion även under kris- och beredskapssituationer. Ett robust och tryggt sjukhus förutsätter en grundläggande struktur som möjliggör anpassning till förändrade säkerhetslägen samt till de utmaningar som klimatförändringar medför.

Idag är Norrtälje sjukhus regionens minsta akutsjukhus som bland annat erbjuder akutvård dygnet runt, året runt. Sjukhuset är strategiskt beläget vid Östersjön och har ett geografiskt upptagningsområde som omfattar Norrtälje, Österåkers och Vallentuna kommuner. Sjukhuset bidrar dessutom till att avlasta övriga akutsjukhus i regionen, i synnerhet Danderyds sjukhus.

För att långsiktigt säkerställa verksamhetens kapacitet och motståndskraft krävs att fastigheten och tillhörande byggnader utformas med hög grad av flexibilitet och planberedskap.

NORRTÄLJES UTVECKLING

Norrtälje stad befinner sig i en expansiv utvecklingsfas med flera pågående och planerade stadsdels- och bostadsprojekt. Bland de större satsningarna återfinns utvecklingen av Övre Bryggårdsgården, Lommarstranden samt etableringen av ett nytt busstorg. Dessa projekt är belägna i nära anslutning till Norrtälje sjukhus och påverkar därmed varandra i fråga om struktur, funktion och genomförande. Den planerade stadsutvecklingen ställer omfattande krav på en väl fungerande infrastruktur, teknisk försörjning, framkomlighet, trygghet och goda levnads- och stadsmiljöer. Genom utvecklingen skapas även förutsättningar för att knyta samman stadsdelar, stärka offentliga rum och bidra till ökad mänsklig aktivitet. Exempelvis möjliggörs att de offentliga friytorna inom Övre Bryggårdsgården kan integreras och att nya byggnader ges en gestaltning som stödjer stadsliv och social interaktion. Framkomligheten längs Esplanaden dimensioneras för en förväntad trafikökning samtidigt som den ska upplevas som en attraktiv stadsgata med goda miljö- och vistelsekvaliteter.

En fördjupning av översiktsplanen för Norrtälje stad har antagits 2025. Där redovisas ett antal utvecklingsstrategier som ska vara vägledande för stadens långsiktiga utveckling. Strategierna anger att Norrtälje ska utvecklas som:

- en stad att leva, studera och verka i genom hela livet,
- en aktiv stad i mänsklig skala,
- en trygg och barnvänlig stad,
- en stad med rika gröna och blå kvaliteter, samt
- en tillgänglig och nära stad.

Vidare tydliggörs i den fördjupade översiktsplanen att hänsyn ska tas till ett antal specifika aspekter vid fortsatt stadsutveckling. För planområdet är det särskilt relevant att Esplanaden utpekats som ett prioriterat cykelstråk samt att området längs Norrtäljeån klassas som grönstråk med höga naturvärden.

I Norrtälje stads utvecklingsplan (2004) anges för stadsdelen Grossgården att: "I Grossgården ska karaktären av innerstad bevaras och utvecklas. Kompletterande bebyggelse och parkering ska utformas efter stadens principer. Esplanaden ska stärkas som stadsgata och förmedlande länk mot Nordrona/Campus Roslagen."

SJUKHUSETS BEHOV

Norrtälje sjukhus största hyresgäst (10100) har genomfört en behovsanalys som visar att befintliga lokaler är omoderna och inte uppfyller de krav som ställs på en modern och effektiv vårdmiljö. För att kunna garantera hög patientsäkerhet och en god arbetsmiljö är det därför nödvändigt att i närtid tillhandahålla ändamålsenliga lokaler. För att möjliggöra detta krävs att gällande detaljplaner ändras.

För fastigheter som har klassificerats som strategiskt viktiga upprättar Locum fastighetsutvecklingsplaner. Dessa planer syftar till att säkerställa en långsiktig och samlad planering för respektive fastighet. I arbetet beaktas fastighetens unika förutsättningar, aktuellt omvärldsläge, identifierade behov samt prognoser avseende framtida vårduppdrag. Målsättningen är att skapa en långsiktigt hållbar grundstruktur för byggnader, mark och teknisk infrastruktur.

De analyser som genomförts inom ramen för fastighetsutvecklingsplanen för Norrtälje sjukhus resulterade i att Locum under 2023 lämnade en planansökan innehållande en översiktlig bebyggelsestruktur. Det nuvarande bebyggelseförslaget bygger vidare på dessa analyser och utgår från fördjupade antaganden om framtida vårdstrukturer. Förslaget redovisar hur en flexibel och robust grundstruktur kan etableras på fastigheten och integrerar samtidigt kommunens vägledande utvecklingsstrategier.

Projekt- och bebyggelseförslaget tar särskilt hänsyn till framkomlighet på intilliggande gator, bidrar till utvecklingen av hälsosamma livsmiljöer och stärker stadslivet genom fler arbetstillfällen och en mer levande stadsmiljö dygnet runt. En omsorgsfull och långsiktigt hållbar utveckling av sjukhusområdet kan därigenom bidra till Norrtälje kommuns attraktivitet, skapa nya arbetsmöjligheter, stimulera lokal tillväxt samt öka trygghet och stadsliv.

Projekt och bebyggelseförslag är upprättat av Locum genom White arkitekter i samarbete med Norrtälje kommun.

Locum

Maria Hägglund, fastighetsstrateg och projektledare
Åsa Börjesson, fastighetsstrateg och projektledare

White arkitekter

Elsa Törnros
Emelie Resvik
Sofia Waernulf
Sofie Weidemann
Lars Åstrand
Oskar Nordquist
Louise Nederman

Vision och målbild

Visionen har utarbetats av Norrtälje kommun och Locum tillsammans. Syftet med visionen är att;

- Visualisera målbilden för områdets utveckling.
- Tydliggöra kommunens och Locums ambitioner och målsättningar för området.
- Sätta hållbarhetsarbetet i fokus och avspegla social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
- Formulera en framtidsbild som tar avstamp i områdets identitet - dess historik, nuläge och framtida behov.
- Ange riktning för detaljplanering, framtagande av projekt- och bebyggelseförslag (ProBy), exploateringsavtal samt genomförandeprocess.
- Ge vägledning, kontext och inspiration till samtliga aktörer som är eller kommer att vara involverade i utvecklingen av Norrtäljes vårdkvarter.
- Utmana projekteta aktörer att nå bästa möjliga resultat.

*”Norrtäljes vårdkvarter;
en läkande, hållbar och trygg miljö
för alla, nu och i framtiden”*

Vision

NORRTÄLJES VÅRDKVARTER

En vårdmiljö i uppbrutna kvarter integrerat i stadsväven - aktiverar och stärker attraktiviteten av viktiga gator och stråk som kopplar ihop stadens delar nord och syd om Norrtäljeån samt väst och öst om Grossgården. Kvarterstrukturen skapar god förutsättning för sjukhuset att växa i etapper samtidigt som skalan kan brytas upp i mindre volymer. Nya byggnadskroppar placeras och utformas efter verksamhetens behov och ansluts till den angränsande genom kulvert eller 'sky bridge' för att sjukhusets flöden och transporter ska fungera.

Närvarande, synligt, lättillgängligt och ombonat - bebyggelsen tillåts bli synligt i staden på håll, bebyggelsen utgör ett landmärke och en stolthet för staden genom sin omsorgsfulla och identitetsskapande arkitektur. Arkitekturen och den konstnärliga gestaltningen bygger vidare på den höga kvalitet som redan präglar sjukhuset i dag, där läget i staden utgör den främsta kvaliteten.

Norrtäljes vårdkvarter bygger vidare på de kvaliteter som finns inbyggda på sjukhusområdet idag med dess goda möjligheter för utveckling och expansion. Närhet och mänsklig skala utgör nyckelord för sjukhusets olika årsringar, något som utvecklingen av Norrtäljes vårdkvarter tar fasta på. Vårdkvarteren möter omgivande miljö och stadsrum med en respektfull skala och upplevelserik arkitektur utifrån de gåendes perspektiv, hastighet och ögonhöjd. Stadsgatan Esplanaden stärks av bebyggelsens möte med gatan som skapar ett tydligt stadsrum med en berikande sockelväning som möter den grönskande gatumiljön.

En varierad volymsammansättning skapar förutsättningar för dagsljus inne i vårdkvarteren och skapar utblickar mot Lommaren och Norrtälje stadskärna för att stärka välbefinnande hos patienter, anhöriga och personal.

Rätt verksamhet på rätt plats - vårdkvarterens olika delar och volymer nyttjas på ett smart sätt för att främja synergier mellan den yttre och den inre miljön. Kvarterens inre rum skyddar den störningskänsliga vården från inblick och stadens puls. Öppna vårdfunktioner, mottagningar och vårdplatser orienteras mot publika platser och stråk i volymer med goda dagsljusförhållanden och trivsam utblick.

EN LÄKANDE MILJÖ

Den bebyggda miljön utformas för att främja hälsa och välmående utifrån aspekter som dagsljus, utblickar, ljud, doft och värme. Här finns plats för lugn, återhämtning, uppmuntran, tröst och aktivitet i den inre såväl som den yttre miljön.

I utemiljöerna prioriteras kontakt med natur och grönska på både kvartersmark och allmän plats. På allmän plats finns publika rum för möten, social kontakt och gemenskap i grönskande miljöer. På kvartersmark finns omsorgsfullt gestaltade platser med rik växtlighet där konst och läkekonst samverkar utifrån tankar om arkitekturens betydelse för hälsa och tillfrisknande. De läkande och grönskande miljöerna av olika karaktärer ger vårdtagare och personal möjligheten att själv välja grad av social kontakt eller avskildhet i vistelsemiljön. Inom området finns stråk och platser som inspirerar till fysisk aktivitet och rörelse utifrån varje individs förutsättningar. I anslutning till områdets rekreativa stråk finns utrymme för mer intensiv träning och rehabilitering i parkmiljö med olika träningsredskap.

Den gröna miljön runt ån binder ihop sjukhuset olika delar och verksamheter

med ett rekreativt stråk. Åstråkets karaktär som en grön och tillgänglig oas i staden utvecklas för att främja hälsa och välmående. Stråket skapar ett pärlband av platsbildningar med olika kvaliteter.

Norrtäljes vårdkvarter tillvaratar och bygger vidare på sjukhusets tradition av läkande vårdmiljöer. Befintliga parkmiljöer med estetiska och rekreativa kvaliteter kompletteras med nya miljöer där konstens och grönskans läkande egenskaper förstärker platserna. Utemiljöerna tar tillvara på de fyra årstidernas kvaliteter vilket genererar en tillgänglig estetisk utomhusmiljö året om.

Gröna utemiljöer i anslutning till byggnaderna bidrar till välmående och återhämtning. De upplevs både utomhus och genom utblickar från fönster inifrån. Nya gårdar och innergårdar utformas med så mycket grönska som möjligt.

EN HÅLLBAR MILJÖ

Kvarteren är omsorgsfullt placerade för att tillskapa ytor mellan bebyggelsen som kan utformas för att bidra med kvalitativa ekosystemtjänster. En variation av gröna platser och stråk skapar rum med olika kvaliteter som främjar en god livsmiljö för människor, djur och växter. Gröna ytor utformas multifunktionella för att bidra till flera ekosystemtjänster och möjliggöra att naturbaserade lösningar kan nyttjas framför tekniska.

Arkitekturen är robust och väl gestaltad för att hålla över tid. Framtida Norrtälje vårdkvarter utvecklas med en hög grad av flexibilitet där bebyggelsens grundstruktur, storlek och placering möjliggör att inrymma olika vårdverksamheter med olika behov, för att minimera kostsam rivning och ombyggnation. Sockelväningar ska utformas i oömma och slitstarka material såsom tegel eller betong, vilket ger fasaden ett robust uttryck och god hållbarhet över tid.

Vårdkvarteren ska förändras och utvecklas med livscykelperspektiv i strävan mot klimatneutralitet, med hjälp av klimatsnåla material, energieffektiva lösningar och genom att binda kol. Byggnader, infrastruktur och offentliga platser ska planeras och byggas för att minska avfall och utsläpp. I framtida Norrtälje vårdkvarter ska i första hand återbrukat material användas i både ny- och ombyggnationer. Utformning, materialval och metoder ska väljas så att byggnaderna i framtiden är möjliga att återbruka.

Den nya bebyggelsen utformas respektfullt i mötet med omgivande miljö. Sjukhusets kontinuerliga utveckling är, och ska vara, läsbar i den fysiska miljön där nya årsringar ska bidra med arkitektoniska värden hållbara över tid. Nya byggnader, parkmiljöer och offentliga rum ska hämta inspiration från den befintliga miljöns kvaliteter, för en god helhetsverkan och stärkt platsidentitet. Det gamla lasarettet med sin parkanläggning är att betrakta som särskilt värdefullt ur kulturmiljösynpunkt och ska därför värnas.

Befintliga naturvärden ska bevaras och nya gröna stråk och platser ska tillskapas för att stärka de gröna och blåa värden. Åstråkets rika biologiska mångfald ska värnas. Parkmiljöer och offentliga rum ska bidra till att området blir grönt och lummigt med en hög andel ekoeffektiv yta.

Vision

EN TRYGG MILJÖ

Sjukhuset öppnas upp i möte med staden och bidrar till omgivande platser och en aktiv stadsdel under dygnets olika timmar. Funktioner som har möjlighet att bidra till gatulivet placeras mot aktiva platser och stråk med tydliga entréer. Bebyggelsens mellanrum utformas för att bidra till upplevelse längs med omgivande gator och stråk. Offentliga ytor som gaturum, åstråket och gång- och cykelstråk är rymliga och väl gestaltade för att skapa trygga och trivsamma utemiljöer i vårdkvarterens omgivning. Norrtäljes vårdkvarter erbjuder attraktiva platser för alla väder, såväl sol som regn och kyla som värme, för att skapa närvaro året runt.

Mötet mellan ny bebyggelse och stadsrum bjuder in fotgängare och cyklister till att vistas i staden på ett säkert och tryggt sätt. Särskilt fokus vid utformning av ny bebyggelse och stadsrummet ska läggas på den mänskliga skalan, dess storlek och utformning utifrån människans upplevelse av den genom sin storlek och sinnen som referensram. Det som faller i ögonhöjd när man rör sig i gaturummet har stor betydelse för hur en plats används och upplevs, en detaljerad sockelväning förstärker byggnadens närvaro i gaturummet. Att bryta upp längre fasadpartier i mindre enheter, att arbeta med detaljering, djup, entréer och platsbildningar bidrar till en omfamnande miljö som upplevs trygg att vistas i. Den nya byggnadsvolymen inordnar sig i den småskaliga närmiljön med intilliggande bostadshus och befintliga sjukhusmiljöer.

Barns intressen och behov ska tillvaratas i utvecklingen av vårdens inomhus- som utomhusmiljöer. Stadsdelens offentliga stråk utformas för att stärka och trygga förutsättningar för barns rörelsefrihet. Gång- och cykelstråket i nord-sydlig riktning genom sjukhusområdet och över ån är en identifierad skolväg för barn, som ska utvecklas och utformas utifrån kommunens koncept Glada skolvägar. En Glad skolväg är säker och trygg, och samtidigt så spännande och rolig att barnen vill välja den för att ta sig till skolan.

Vårdkvarterens bebyggelsemiljö utformas robust och resilient för att säkerställa driftsäkerhet för vårdens funktioner både i vardag och kris. Det finns goda förutsättningar för tillgänglighet och viktiga flöden till och från sjukhuset, som helikopter- och ambulanstransporter, att fungera trots störningar.

Gestaltning och arkitektur säkerställer god orienterbarhet. Placering av byggnader, planlösningar, riktmärken, utblickar, dagsljus, färgsättning och skyltning är exempel på några viktiga gestaltningsfaktorer som samspelar i miljön och gör det lätt att hitta i Norrtäljes vårdkvarter. Siktlinjer och överblickbarhet, i kombination med karaktärsbildande gestaltningar, prioriteras i stråken för att säkerställa orienterbarhet i ett övergripande perspektiv.

FÖR ALLA

Norrtäljes vårdkvarter har plats för stadens invånare och besökare, sjukhusets vårdsökande och anställda oavsett ålder, kön, behov och hälsa. De ska utformas som hälsosamma och inkluderande miljöer för människor att leva och arbeta i.

Kvarteren omges av offentliga gaturum och rekreativa gång- och cykelstråk inklusive ett grönstråk längs Norrtäljeån. Dessa miljöer är tillgängliga och öppna att nyttjas för alla; stadens invånare, sjukhusets besökare och personal.

Vårdkvarterens miljöer kompletterar de offentliga rummen, genom trivsamma och stimulerande torg- och parkytor för sjukhusets besökare, vårdtagare och personal.

Vårdverksamheten utvecklas med fler funktioner för fler personer. Verksamhetens hela upptagningsområde ges ökad trygghet för möjlighet till nära vård i flera tillstånd.

Vårdkvarteret bidrar med aktiverade stråk och verksamhet under dygnets alla timmar. Konsten utgör en central del i utformningen av miljöerna i både om- och nybyggnadsdelarna. Konstprogrammet kommer även i det fortsatta arbetet att utgöra en viktig del av gestaltningskonceptet – en process som får leva och utvecklas genom projektets alla skeden, med ambitionen att skapa värden som stärker den vackra vårdmiljön Norrtälje sjukhus representerar i dag.

Utvecklingen av Norrtäljes vårdkvarter bidrar till kommunens vision om att vara den mest attraktiva och trygga platsen att bo, verka och besöka.

NU OCH I FRAMTIDEN

I Norrtäljes vårdkvarter inryms en modern och effektiv sjukvårdsverksamhet som tillgodoser såväl dagens som framtidens vårdbehov i Regionen.

Bebyggelsen dimensioneras för ett högre patientflöde och verksamheten kompletteras med flera funktioner för att möta en ökad befolkning och säkerställa patientsäkerhet och god arbetsmiljö.

I nya byggnader ges möjlighet att också utveckla sjukhusets verksamhet med nya vårdmottagningar samt lokaler för forskning, labb och utbildning.

Här ges plats för innovativ och robust teknik som i takt med att sjukhuset växer också behöver expandera

Norrtälje sjukhus är en attraktiv och stimulerande arbetsplats med stärkta förutsättningar att kompetensförsörja verksamheten långsiktigt.

Staden och vårdkvarteren växer och utvecklas i samklang för att säkerställa kompetensförsörjning och vårdkapacitet.

Att bygga nytt innebär att tänka nytt och ta höjd för framtida utveckling. På stadsbyggnadsnivå sker detta genom nybyggnadsvolymens placering på tomt, kopplingar till omgivande gator samt placering av entréer, hissar och trapphus. Taktila material och grönska utgör en inspiration för nästa generation av vårdmiljö.

Bakgrund och förutsättningar

Stråk, målpunkter och stadsliv

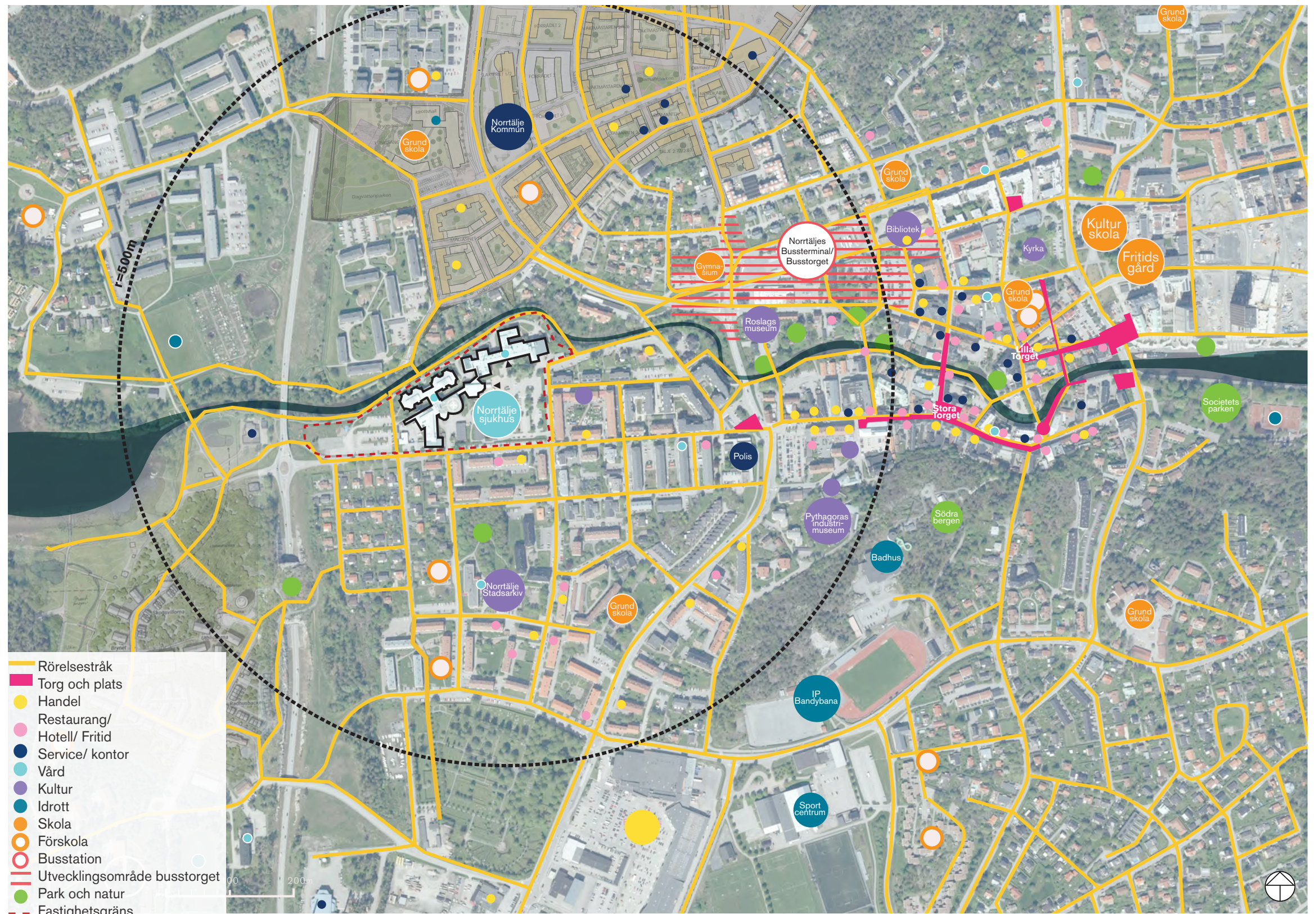
Staden och stadsdelen

Norrtälje sjukhus ligger centralt i Norrtälje, mycket nära stadskärnan och kollektivtrafiken vid busstorget. Sjukhuset utgör en viktig målpunkt i Norrtälje stad.

Stadskärnan i Norrtälje kännetecknas av en småskalig och tät kvartersstruktur med ett väl sammankopplat nät av gator och stråk. Denna struktur ger en stadsmiljö som upplevs som tillgänglig, orienterbar och med hög stadsmässig kvalitet. Grossgårdet har en liknande finmaskighet och utgör därmed en naturlig förlängning av stadskärnan. Samtidigt är kopplingarna över Stockholmsvägen och Norrtäljeån bitvis svaga, vilket begränsar områdets integration med stadskärnan.

I riktning mot norr, väster och öster försvagas sammanhanget ytterligare till följd av fysiska barriärer såsom Norrtäljeån och Västra vägen. Sjukhusområdet, som upptar ett stort kvarter i jämförelse med den omgivande bebyggelsen, förstärker barriäreffekten mot norr och bidrar till en storskalighet som bryter mot stadens i övrigt småskaliga karaktär.

Handel och service är koncentrerad till stadskärnan och bidrar till dess livfullhet och urbana kvalitet. Grossgårdet rymmer även inslag av kommersiella verksamheter, särskilt längs Esplanaden, vilket ger variation och målpunkter i stadsdelen. Sjukhuset utgör en viktig regional och lokal målpunkt som genererar stora flöden av människor, både boende och arbetande, och behöver därför ges en tydlig och integrerad koppling till omkringliggande stadsmiljö.

- Rörelsestråk
- Torg och plats
- Handel
- Restaurang/ Hotell/ Fritid
- Service/ kontor
- Vård
- Kultur
- Idrott
- Skola
- Förskola
- Busstation
- ▬ Utvecklingsområde busstorget
- Park och natur
- - - Fastighetsgräns

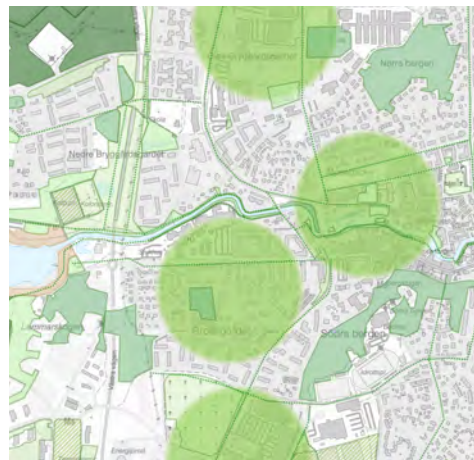
Grönstruktur och rekreation

Stadsdelen

Å-rummet längs Norrtäljeån är en viktig del i stadens grönstruktur och bildar ett grönt stråk mellan Societetsparken och Lomma. Även Esplanaden lyfts som ett grönstråk i FÖP.

I FÖP noteras också att det finns behov av nya park- och grönområden samt ny lekplats i stadsdelen Grossgårdet. En ny lekplats planeras söder om planområdet.

Ljusgröna cirklar: områden i behov av nya park- och grönområden. Illustration FÖP Norrtälje kommun.

Tillgångsanlys från lekplatser med 300 meter områdesgräns. Illustration FÖP Norrtälje kommun.

Rosa: bef. lekplats
Svart: ny lekplats

Illustration White

Grönstruktur och naturvärden

Naturvärdesinventering och GYF med ekosystemtjänster

BESKRIVNING AV OMRÅDET OCH DESS GRÖNSKA

Norrtälje sjukhus är centralt beläget i utkanten av Norrtäljes stadskärna. Fastigheten avgränsas i norr av Norrtäljeån, i söder av stadsgatan Esplanaden, i öster av Götgatan mot den omgivande stadsmiljön samt i väster av Västra vägen. Inom fastigheten finns två större byggnader – en lasarettbyggnad och en vårdbyggnad – samt ett antal mindre komplementbyggnader. De västra och sydöstra delarna av området utgörs huvudsakligen av parkeringsytor. Grönska förekommer i anslutning till sjukhusbyggnaderna, längs gångstråk som binder samman sjukhusets olika delar samt i de omsorgsfullt utformade innergårdarna.

Inom planområdet finns även naturmark som bedöms utgöra en del av ett övergripande landskapssamband. Naturmarken är främst lokaliserad längs Norrtäljeån, i anslutning till det gamla lasarettet samt i fastighetens västra del, där de två förstnämnda områdena bedöms vara särskilt viktiga livsmiljöer. Där till bidrar större träd längs Esplanaden, på parkeringsytorna och framför det gamla lasarettet till att stärka den biologiska mångfalden. Trädtrader och alléer förekommer både inom de östra parkeringsytorna och längs Esplanaden, som utgör fastighetens södra gräns.

NATURVÄRDESINVENTERING

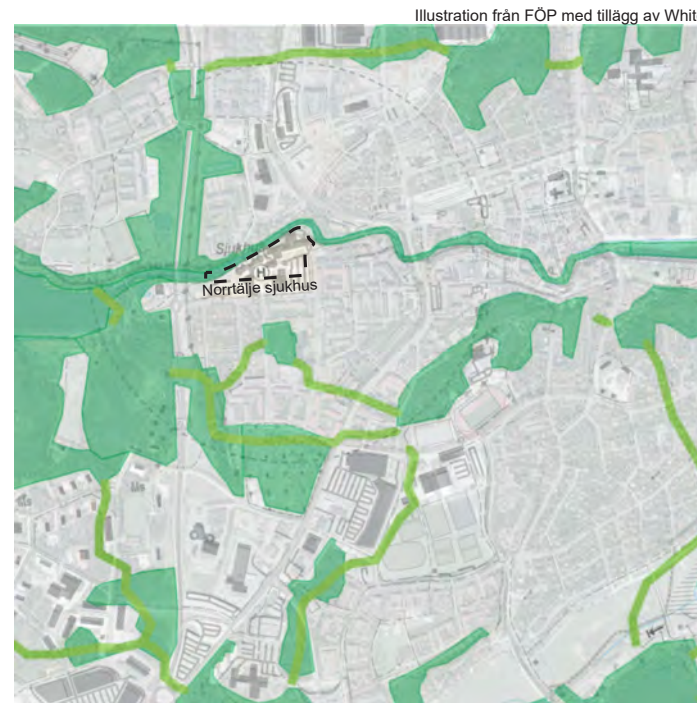
White Arkitekter har på uppdrag av Locum genomfört en naturvärdesinventering av fastigheten Norrtälje sjukhus (maj 2023). Inventeringen omfattade identifiering och bedömning av biotoper samt förekommande arter inom fält-, busk- och trädskikt. Arbetet inkluderade även identifiering av indikatorarter samt enskilda träd med särskilda naturvärden. Resultatet redovisas i form av avgränsningar, naturvärdesklassningar samt en förteckning över skyddsvärda träd. För en fördjupad redovisning hänvisas till separat rapport om naturvärdesinventering.

GYF OCH EKOSYSTEMTJÄNSTER

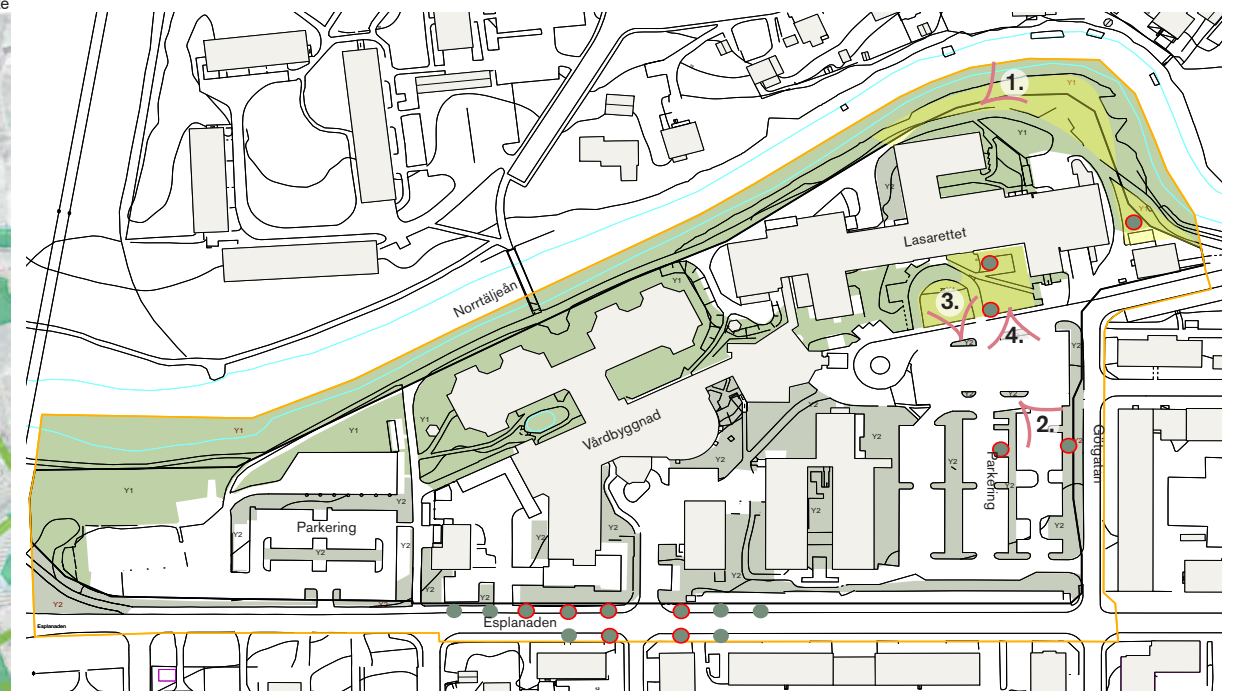
I detaljplaneskedet har utförliga beräkningar av grönytefaktor (GYF) genomförts för både nuläge och målvärde, avseende såväl kvartersmark som allmän platsmark i en helhet.

Områdets förutsättningar och utvecklingsbehov har därutöver analyserats enligt Whites metodik för ekosystemtjänster (WEST), i syfte att identifiera och prioritera ekosystemtjänster av särskild betydelse för Norrtälje sjukhusområde.

Arbetet har bland annat omfattat kartläggning av rofyllda mötesplatser, effektiv dagvattenhantering och vattenrening med avrinning mot Norrtäljeån, stärkt biologisk mångfald och pollination, klimat- och bullerreglerande funktioner samt förbättrad tillgänglighet till Norrtäljeån. För mer detaljerad information hänvisas till separat rapport om GYF och ekosystemtjänster.

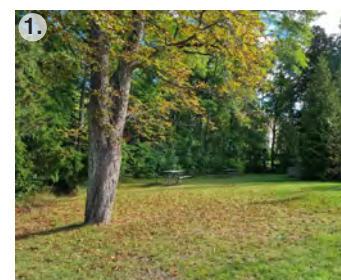

- Biologisk mångfald syntesanalys samband (FÖP)
- Syntesanalys, särskilt viktiga områden att tillhandahålla ekosystemtjänster (FÖP)

Underlagskarta grönytefaktor (GYF)

TECKENFÖRKLARING	
	Planområdesgräns
	Fastighetsgräns
	Grönområden och gröna stråk inkl. träd
	Grönska i hårdgjorda miljöer
●	Särskilt värdefulla träd, natur- och kulturobjekt
●	Objekt som särskilt gynnar biologisk mångfald
	Naturvärde klass 4 - Visst naturvärde

1. Lummig vegetation längs Norrtäljeån.

2. Jättelönnen - ett särskilt skyddsvärt träd, intill Götgatan i öst.

3. Vy mot entré till Husläkarmottagningen i gamla Lasarettbyggnaden invid Lasarettgatan.

4. Parkeringsytan i öst innehåller ett antal alléer innehållandes grövre oxlar och även parklindar.

Gestaltungsprinciper för sjukhuset i staden

I detta avsnitt redovisas Norrtälje sjukhusområdes förutsättningar i relation till den omgivande stadsstrukturen samt hur ny bebyggelse inom fastigheten kan disponeras för att tillgodose vårdens behov, samtidigt som den anpassas till den befintliga bebyggelsens skala och karaktär. Avsnittet beskriver även övergripande gestaltungsprinciper för bebyggelsestruktur och yttre miljöer, med särskilt beaktande av stadsbild, tillgänglighet och barnperspektiv.

Gestaltungsprinciperna omfattar samtliga offentliga rum som angränsar till såväl befintliga som möjliga framtida byggnader inom sjukhusområdet. Då fastighetens utveckling förutsätts ske etappvis, ligger fokus på övergripande riktlinjer och relevanta referenser snarare än på färdigutformade byggnader och miljöer.

Bebyggelsestruktur

Projekt- och bebyggelseförslagets huvudidé är att etablera en robust grundstruktur för fastigheten, som möjliggör en successiv utbyggnad av sjukhuset och dess omgivning.

Platsen framför det gamla lasarettet utgör fortsatt navet på sjukhusområdet och en central del av sjukhusets identitet och närvaro i staden. Här utvecklas en ny entréplats som samlar entréer till både befintliga och tillkommande byggnader samt organiserar de funktioner som är kopplade till dessa.

Entréplatsen integreras med det omkringliggande gatunätet genom en ny gatusträckning på kvartersmark – Sjukhusgatan. Gatan skapar direkta och tydliga kopplingar för fotgängare och cyklister, samtidigt som den möjliggör god angräning till sjukhusets olika delar. Sjukhusgatan blir en fortsättning på Drottninggatan från öster, leder fram till sjukhusets huvudentré och ansluter sedan Esplanaden söderut. Gatan linjerar med omgivande gatunät för att bibehålla siktlinjer och skapa god orienterbarhet.

Den föreslagna nya bebyggelsen placeras i fastighetens södra del, längs Esplanaden. Bebyggelsen organiseras i kvarter med en struktur och skala som harmonierar med den omgivande kvartersbebyggelsen. På detta sätt etableras en tydlig front mot staden och en ny relation mellan sjukhuset och dess urbana kontext – sjukhuset i staden. Kvartersindelningen motverkar att anläggningen upplevs som en storskalig barriär och bidrar samtidigt till att stärka synligheten mot entréplatsen. Platsen ges därmed potential att sprida liv och rörelse även till de angränsande gaturummen.

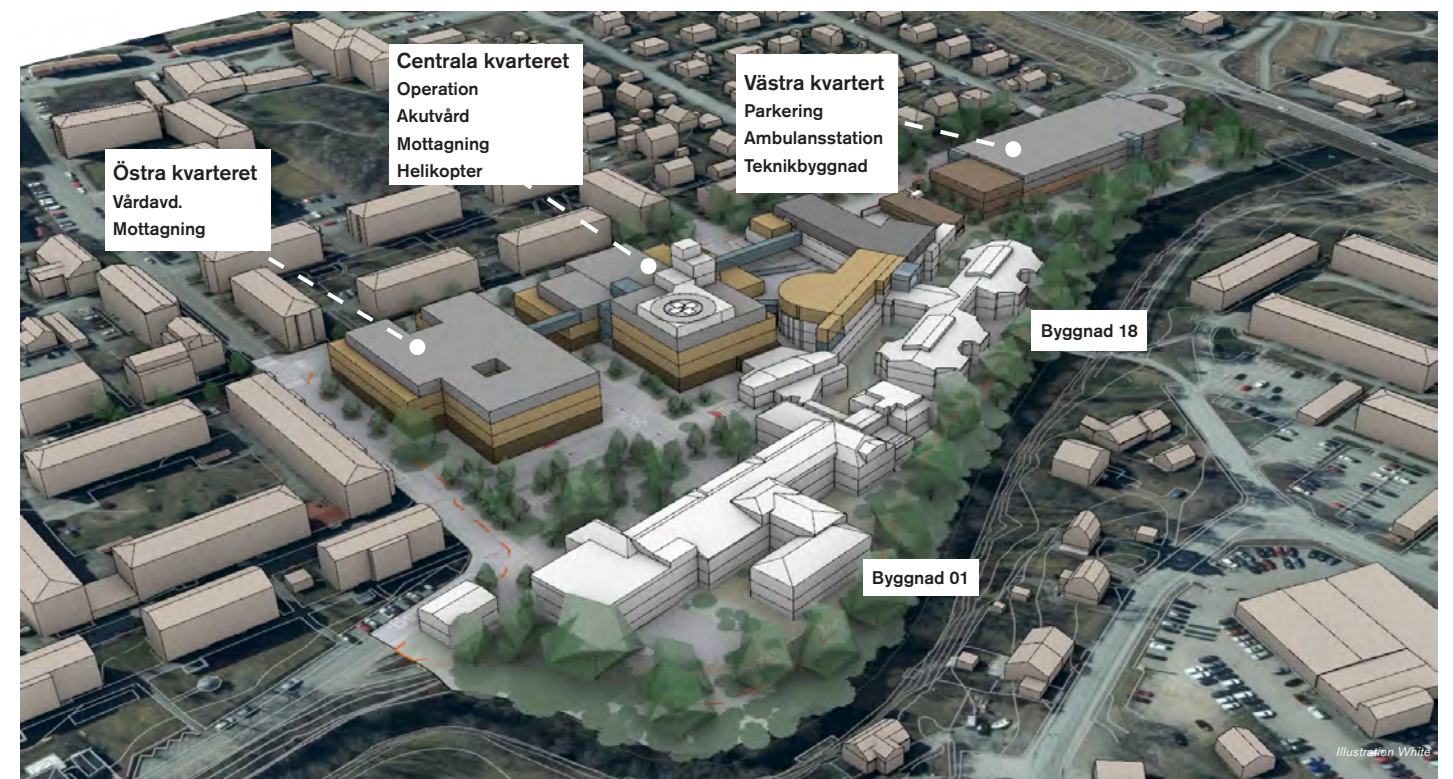
Den befintliga sjukhusbyggnaden centralt på fastigheten (byggnad 18) kompletteras med ny bebyggelse för att skapa ett akutkvarter med angräning för både ambulans och helikopter – "centrala kvarteret". I den östra delen planeras ett expansionskvarter för framtida vårdverksamhet – "östra kvarteret", medan den västra delen reserveras för stödjande funktioner såsom parkering, teknik, logistik och en ambulanshubb – "västra kvarteret".

De kvarter som planeras för vårdverksamhet kopplas samman sinsemellan både under och över mark, genom kulvertar och spänger. Detta möjliggör att sjukhusets krav på nära samband mellan verksamheter kan uppnås utan att sjukhuset bildar en alltför stor barriär i stadsmiljön.

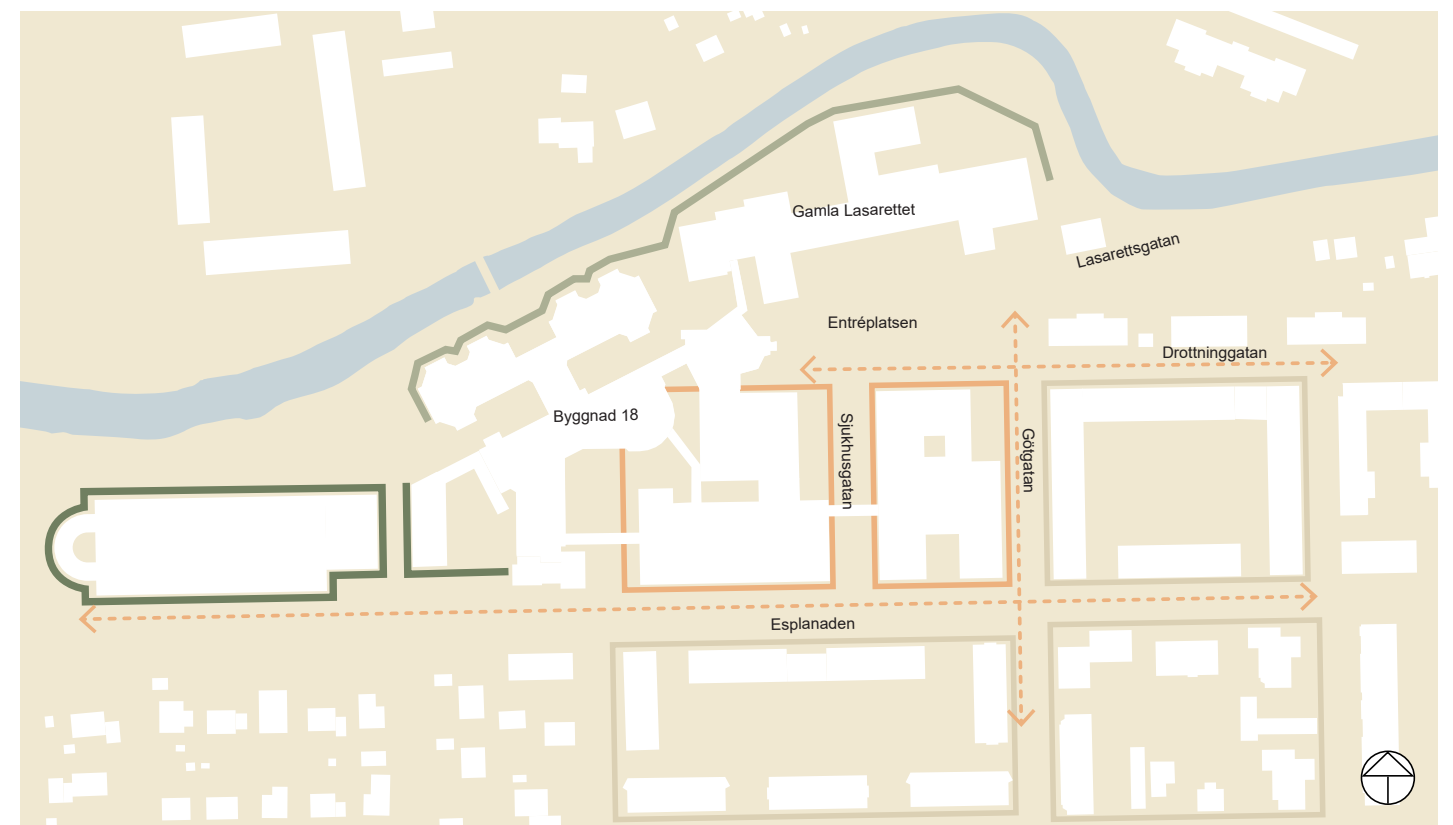
I Huvudalternativet föreslås fastighetens norra del inte bebyggas ytterligare, utan här värnas befintlig bebyggelsestruktur och den karaktär som präglas av "sjukhus i park". Stråket längs Norrtäljeån utgör en viktig del av stadens övergripande grönstruktur och utvecklas genom tillförsel av nya kvaliteter och vistelseytor som stärker kopplingen mellan sjukhusområdet och det omgivande rekreativa landskapet.

Den nordsydliga gång- och cykelväg som idag passerar i västra delen av fastigheten bibehålls, och utvecklas med särskilt fokus på trygghet och tillgänglighet, samt med hänsyn till barns behov och rörelsemönster.

Ny bebyggelse samlas i stadsmässiga kvarter mot Esplanaden, medan norra delen av fastigheten behåller karaktären av sjukhus i park.

Kringliggande byggnaders fasadliv anger begränsningen för de nya sjukhusbyggnadernas fasadliv.

Bebyggelsestruktur - Max utbyggnad och flexibilitet

Detaljplanen behöver medge en viss flexibilitet för att möjliggöra framtida förändringar i hur funktionerna disponeras inom fastigheten. Särskilt viktigt är att skapa utrymme för att kunna placera vårdavdelningar antingen i det östra eller i det centrala kvarteret. Samt en flexibilitet vad gäller placeringen av en ny helikopterplatta som möjliggör inflygning från alla vädersträck, för att kunna välja inflygning beroende på vindriktning och väder.

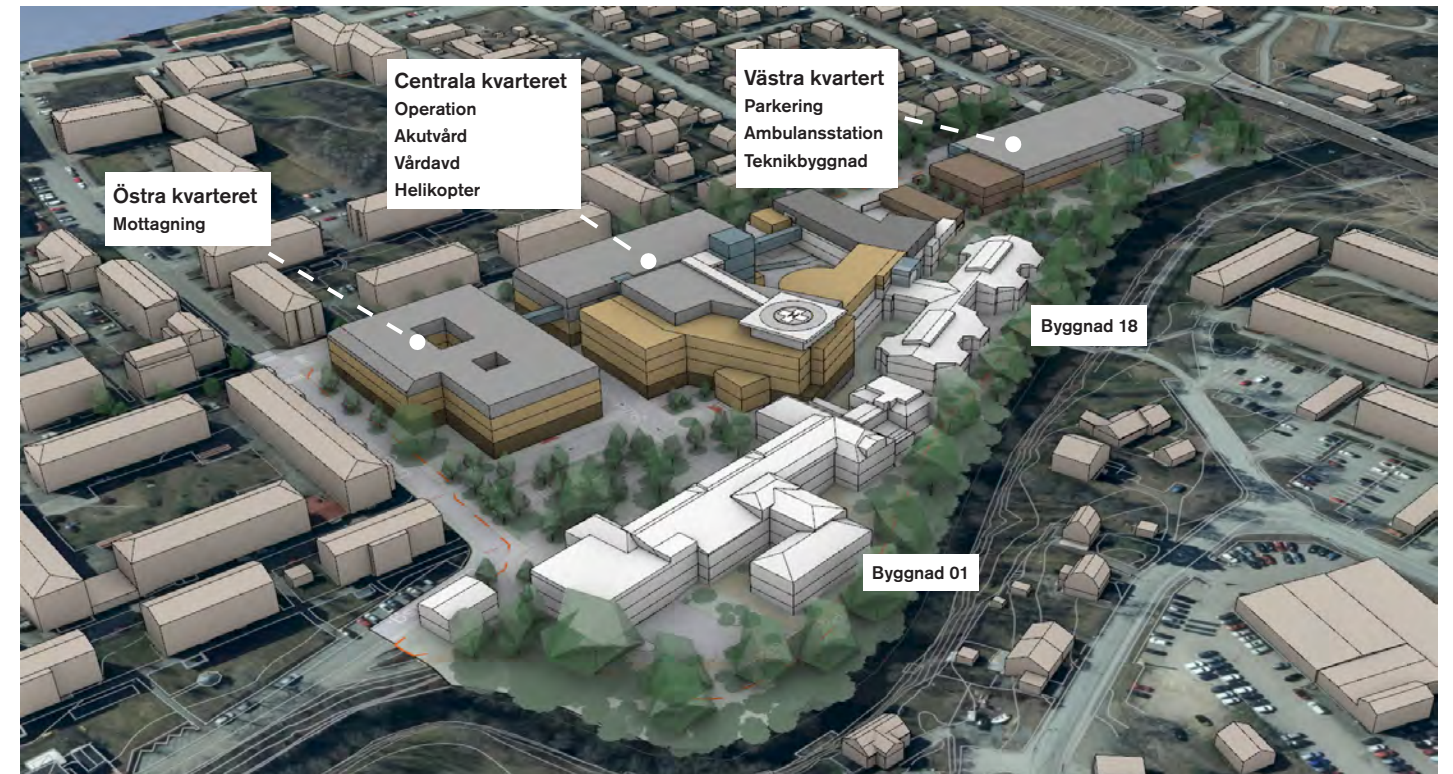
För att uppnå denna flexibilitet finns möjlighet till en alternativ utbyggnad av det centrala kvarteret. Detta kan ske genom att den befintliga entrébyggnaden rivs och ersätts med en påbyggnad i flera våningar. En central aspekt i detta sammanhang är påverkan på den äldre lasarettbyggnaden. Planen innehåller därför bestämmelser som syftar till att begränsa negativ påverkan på den lokala kulturmiljön.

Konsekvensbedömningar av påverkan på omgivningen behöver utgå från den maximala byggnadsvolym som detaljplanen medger. Därför har ett förslag tagits fram som illustrerar en möjlig maximal utbyggnad inom planområdet.

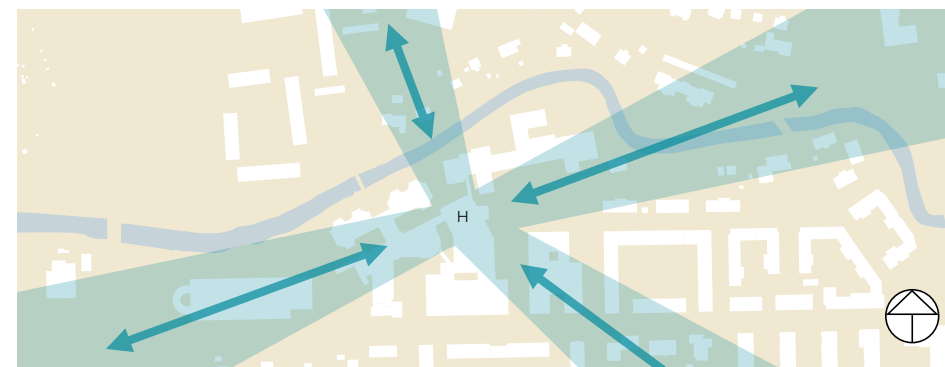
Detta förslag redovisas i sektioner som en volymkontur och återfinns även i analysen av påverkan på stadsbilden, som presenteras genom fotomontage längre fram i dokumentet. Ytterligare illustrationer har också tagits fram för att tydliggöra planförslaget.

Den maximala utbyggnaden följer samma övergripande struktur, med utbyggnad mot söder, tydliga kvartersbildningar och gaturum, en definierad entréplats samt en begränsad exploatering mot å-rummet.

En maximal utbyggnad samma fördelning av utbyggnad mot esplanaden i söder och sjukhus i park mot å-rummet

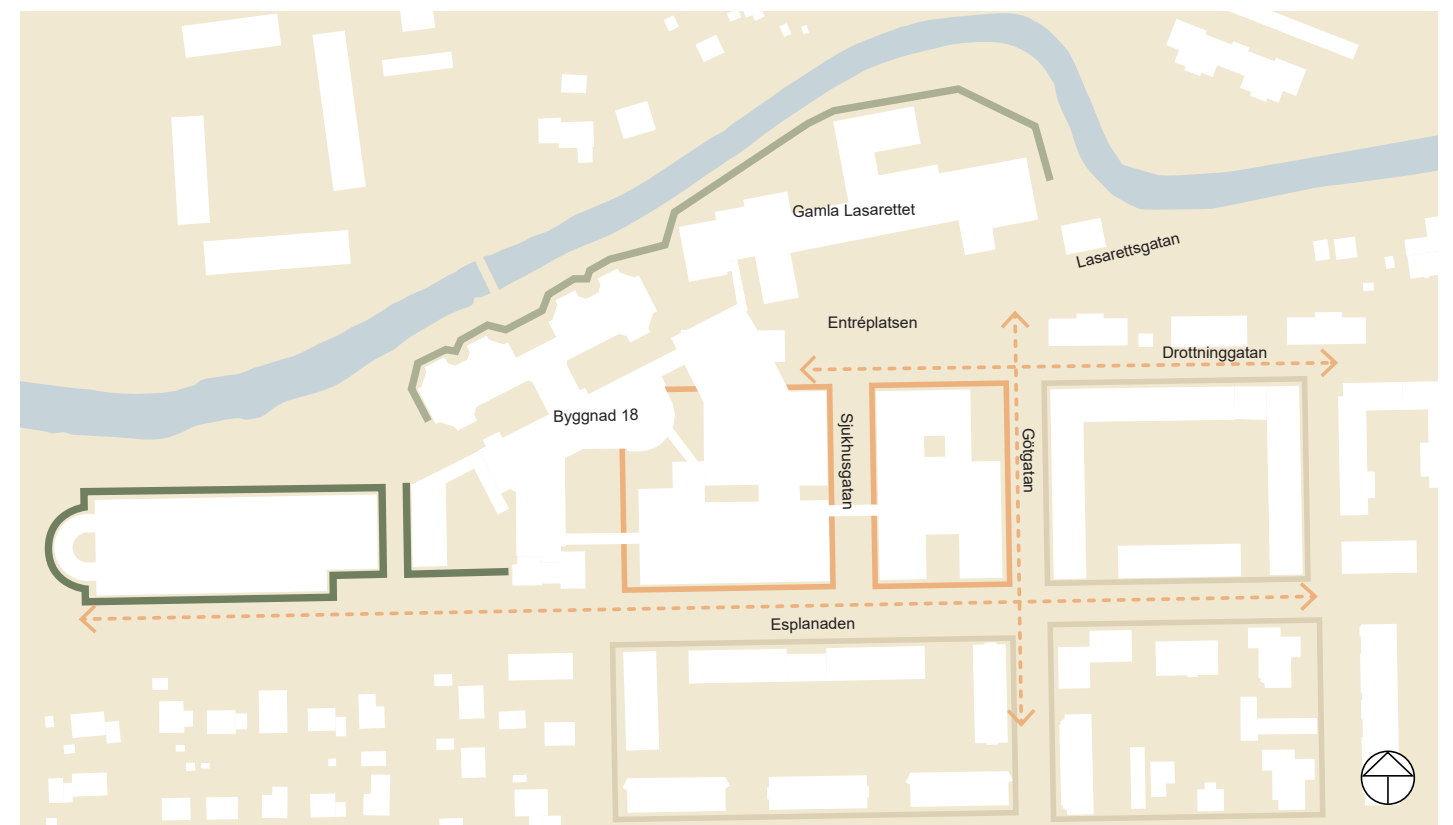

Hörnet av volymen har dragits tillbaka för att ge plats åt Lasarettbyggnaden

Den befintliga helikopterplattan kan inflygning bara ske i norr-söder, en annan placering medger även en öst-västlig inflygning

Strukturen vid en maximal utbyggnad är samma som i huvudalternativet

Illustrationer White

Trafikstruktur och flöden

Sammanfattning trafik- och parkeringsutredning

Utdrag från trafikutredningens avslutande sammanfattning:

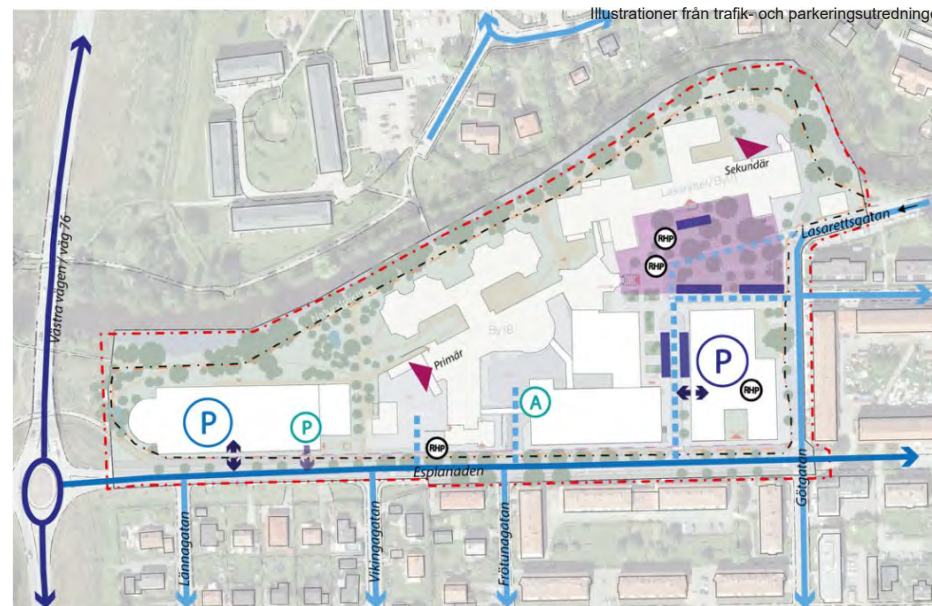
Norrtälje sjukhus planeras att byggas ut i etappvis, med såväl om- och tillbyggnader som påbyggnader och mindre kompletteringar. Sammanfattningsvis innebär planförslaget en utveckling av byggnadernas struktur på fastigheten som går i riktningen att bilda en tydligare kvartersindelning. Vid full utbyggnad planeras sjukhusets yta ökas med cirka 90 % medan vård innehåll endast antas öka med cirka 30%.

Planförslagets utformning innebär att befintliga gång- och cykelstråk kring sjukhuset stärks. Längs Esplanaden görs befintlig gångbana om till enseparerad gång- och cykelbana, och längs Norrtäljeån får befintlig gång och cykelstråk förbättrad standard och fredas från annan trafik. Vidsjukhusets huvudentré tillskapas ett nytt entrétorg som möjliggör förgående och cyklisterna att röra sig mer fredat från motorfordonstrafik. I stort ökar därmed möjligheterna för oskyddade trafikanter att röra sig på ett trafiksäkert sätt kring sjukhuset. Planförslaget har ingen direkt påverkan på kollektivtrafiken i området. En utökad sjukhusverksamhet kan dock öka efterfrågan på resor med kollektiva färdmedel till sjukhuset.

Planförslaget innebär endast mindre förändringar i det befintliga gatunätet kring sjukhuset och gatorna kring planområdet kvarstår med samma sträckningar som i dagsläget. Gatusektionerna för både Götgatan och Esplanaden föreslås dock ändras för att skapa en bättre trafiksituation längs gatorna. Befintliga funktioner inom fastigheten kvarstår i ungefärsamma lägen som i dagsläget, men med ändrad utformning. En ny angöringsgata, Sjukhusgatan, planeras att anläggas mellan de nya byggnaderna i fastighetens östra del.

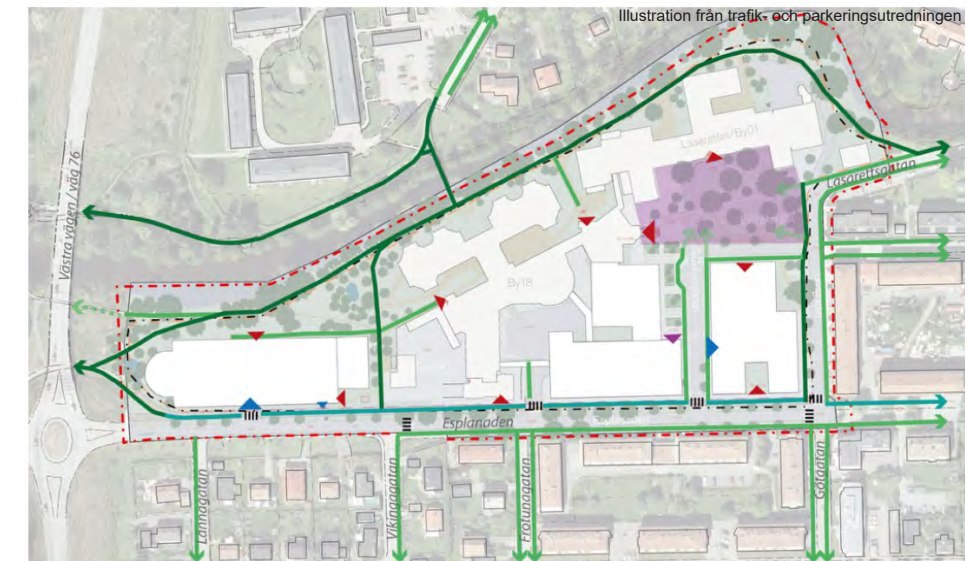
Det är framför allt personal och besökare som förväntas generera trafik till sjukhuset. Vid full utbyggnad förväntas trafiken på Esplanaden mellan Västra vägen och infarten till den nya angöringsgatan nästan fördubblas. Öster om korsningen med angöringsgatan förväntas ökningen vara ungefär hälften så stor. På Götgatan norr om Esplanaden förväntas trafiken att halveras tack vare att infarten till sjukhusets besöksparkering flyttas. Korsningarna kring sjukhuset förväntas vid full utbyggnad att ha låga belastningar och små kölängder. Totalt sett kommer framkomligheten i området vara mycket god och belastningen i de studerade lokala korsningarna längs Esplanaden mycket låg utan köbildning. Esplanadens anslutning till Västra vägen behöver studeras framöver då prognosen visar att det finns risk för att dagens cirkulationsplats når sin maximala kapacitet under prognosperioden fram till 2045 oavsett sjukhusets utveckling.

Bilparkering planeras att anläggas dels i ett parkeringshus i fastighetens västra del, dels i ett parkeringsgarage intill den nya angöringsgatan och entrétorget. Cykelparkering föreslås att anläggas spritt över fastigheten, främst i anslutning till entréer. Parkeringsbehovet för såväl cykel som bil har beräknats baserat på vårdinnehållets förväntade ökning, vilket antas ge en mer rättvis bild av parkeringsbehovet jämfört med beräkningar baserat på planerad framtidsstorlek. All angöring för såväl färdtjänst och taxi som personbilar föreslås att ske via den planerade angöringsgatan.

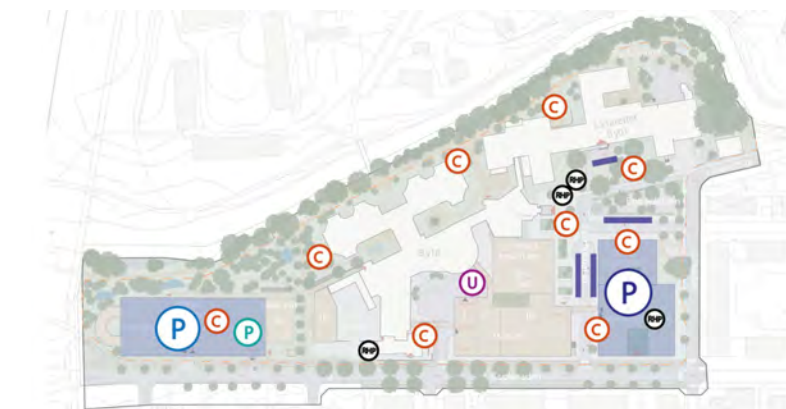
--- Planområdesgräns	--- Fastighetsgräns
== Stadsmotorväg	■ Entrétorg
== Huvudgata	▲ In- och utfart till parkering
== Lokalgata	○ P Parkeringsgarage
--- Kvartersgata/Angöringsgata	○ P Parkeringshus
--- Föreslagen angöring (taxi, färdtjänst m.m)	○ RHP Rörelsehindradparkering
○ A Akutintag och -uttag ambulans	
○ P Ambulansparkering	
▲ Lastintag/avfall	

Planerat gatunät och funktioner för motortrafik kring Norrtälje sjukhus.

--- Planområdesgräns	--- Fastighetsgräns
== Gång- och cykelbana, separerad	■ Entrétorg
== Gång- och cykelbana, oseparatorad	▲ Huvudentré/entré
== Gångbana	▲ Entré akutmottagning
--- Gångstråk, grusbelagt	▲ In-/utfart till p-garage/p-hus
Passage	

Planerat gångvägnät kring Norrtälje sjukhus.

○ C Cykelparkering
○ P Föreslagen angöring (taxi, färdtjänst m.m)
○ P Parkeringsgarage
○ P Parkeringshus
○ RHP Rörelsehindradparkering
○ P Ambulansparkering
○ U Uppställningsplatser för utryckningsfordon

Planerad placering (ungefärlig) av bil- och cykelparkeringsplatser inom planområdet.

Dagvatten och skyfall

Sammanfattning dagvattenutredning

Utdrag ur sammanfattningen från dagvattenutredningen:

Föreslagna dagvattenåtgärder inom planområdet är nedsänkta regnbäddar, svackdiken, torrdammar, planteringar i skelettjordar och öppet förstärkningslager under markparkeringar. Beräkningar ger en erforderlig magasinvolym av ungefär 380 m³ för hela detaljplaneområdet utifrån att 10,5 mm avrinnande nederbörd ska fördröjas. Föreslagna dagvattenåtgärder kan med god marginal uppfylla det behovet.

Slutsatser från dagvattenutredningen:

- Föreslagna åtgärder för att hantera dagvatten från tillkommande bebyggelse samt för att hantera skyfallsflöden medför att planen kan anses lämplig för planerad utbyggnad.
- För att hantera den dagvattenvolym som enligt Norrtälje kommuns dagvattenriktlinjer behöver fördröjas inom planområdet krävs att det för tillkommande bebyggelse sker en fördröjning av avrinningen från 20 mm nederbörd, som en kompensation för hanteringen av dagvatten från befintlig bebyggelse som fortsatt måste ske utan fördröjning och rening. Om det i det fortsatta arbetet framkommer möjligheter att fördröja och rena dagvatten från kvarvarande befintlig bebyggelse ska sådana möjligheter ges prioritet.
- Dagvattenflödena vid ett 5-årsregn och ett 20-årsregn beräknas att minska totalt sett inom planområdet med föreslagna dagvattenåtgärder. Det bör dock utredas vidare hur flödet inom respektive tekniskt delavrinningsområde påverkas och om befintliga ledningars kapacitet kan hantera de flödena. Detta bör ske i dialog med Norrtälje Vatten och Avfall.
- Mängderna av närsalter, metaller och suspenderat material i utgående dagvatten till Norrtäljeån beräknas minska jämfört med nuläget med föreslagna dagvattenåtgärder. Ombyggnationen av sjukhusområdet bedöms därmed bidra till ökade möjligheter att uppnå gällande miljö kvalitetsnormer för Norrtäljeån.
- Med föreslagna åtgärder för omdirigering och hantering av skyfall bedöms samhällsviktig bebyggelse inte skadas vid skyfall i storlek med eller nästan i storlek med ett 500-årsregn. 100-årsregn bedöms med anpassningar inte riskera att skada övrig, befintlig bebyggelse.

Förslag på lokalt omhändertagande av dagvatten inom den kvartersmark som byggs om.

Principiella avrinningsvägar till föreslagna dagvattenåtgärder.

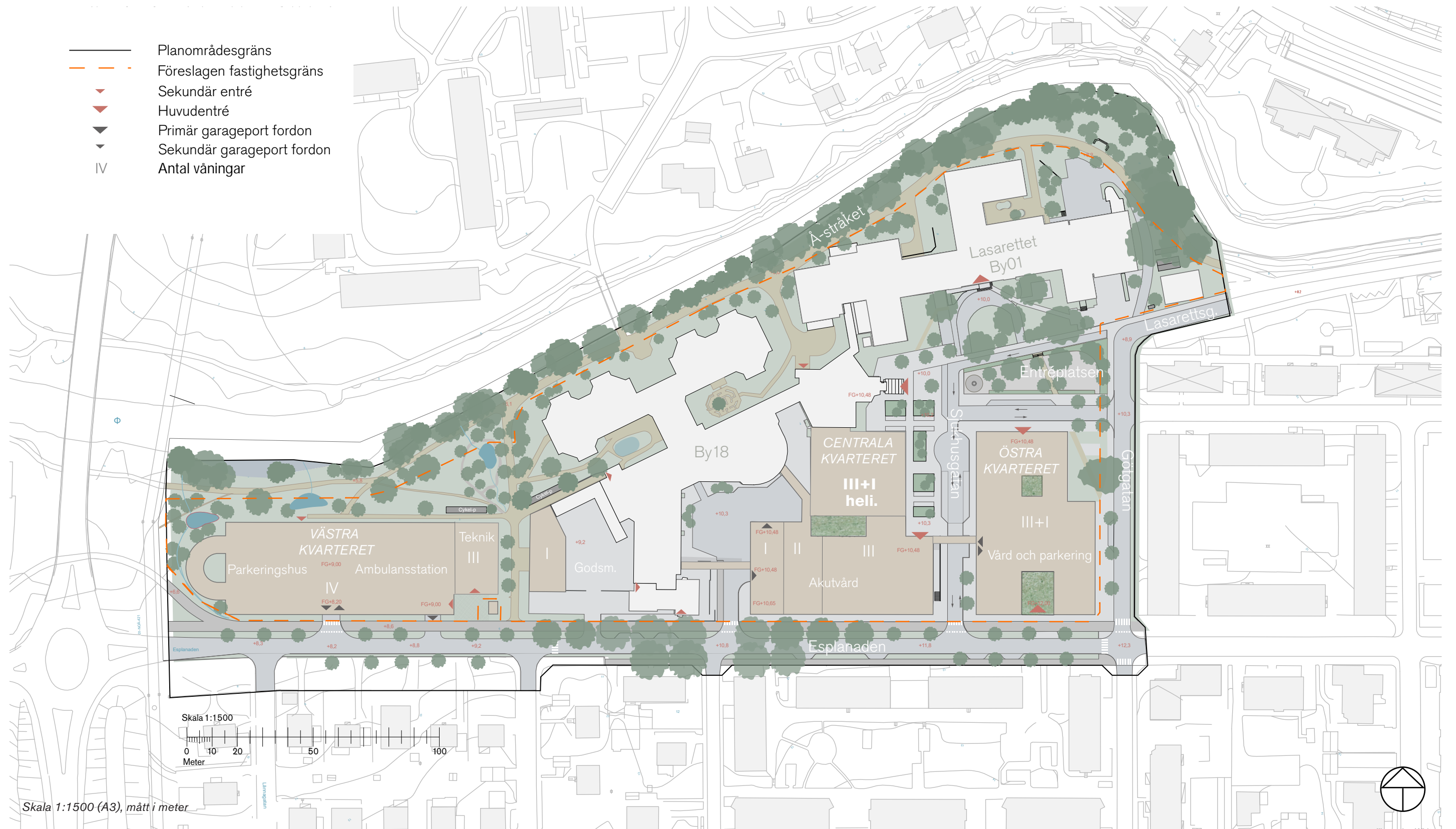

Föreslagna dagvattenåtgärder på allmän platsmark.

Föreslagna åtgärder för att minska riskerna vid skyfall.

Illustrationsplan

Illustrationsplan - Max utbyggnad

Bebyggelsens skala

Den nya bebyggelsen som föreslås i projekt- och bebyggelseförslaget blir ett tydligt inslag i stadsbilden – synlig på håll och ett landmärke som staden kan känna stolthet över, tack vare sin omsorgsfulla och identitetsskapande arkitektur.

Vårdkvarteren möter sin omgivning med en respektfull skala och en upplevelserik arkitektur, formad utifrån de gåendes perspektiv, hastighet och ögonhöjd.

Balansen mellan att skapa effektiva och ändamålsenliga byggnadsvolymer för en kvalitativ vård och att samtidigt bevara en mänsklig skala, anpassad till den omgivande stadsbebyggelsen, är central. Kvarteren planeras därför att uppföras i tre till fyra våningar. Eftersom sjukhusbyggnader kräver större våningshöjder blir den totala byggnadshöjden ändå högre än närliggande bostadshus. Detta gör att sjukhuset, trots anpassningen, förblir synligt i stadsbilden – både som landmärke och som en hjälp till förbättrad orienterbarhet. Där byggnaderna möter intilliggande bostadsbebyggelse markeras hänsyn genom indrag på de övre våningsplanen, vilket skapar en mjukare övergång.

Den högsta byggnadshöjden föreslås placeras i fastighetens inre, i anslutning till huvudentrén. På denna plats skapas även möjlighet att anlägga en ny helikopterplatta, väl integrerad i sjukhusets struktur och med god tillgänglighet till vårdens centrala funktioner.

Sjukhuset tecknar sig med en ny skala och möter omgivningen med nedtrappade volymer. Illustrationen visar kvarterens tillåtna maxhöjd som förenklade volymer.

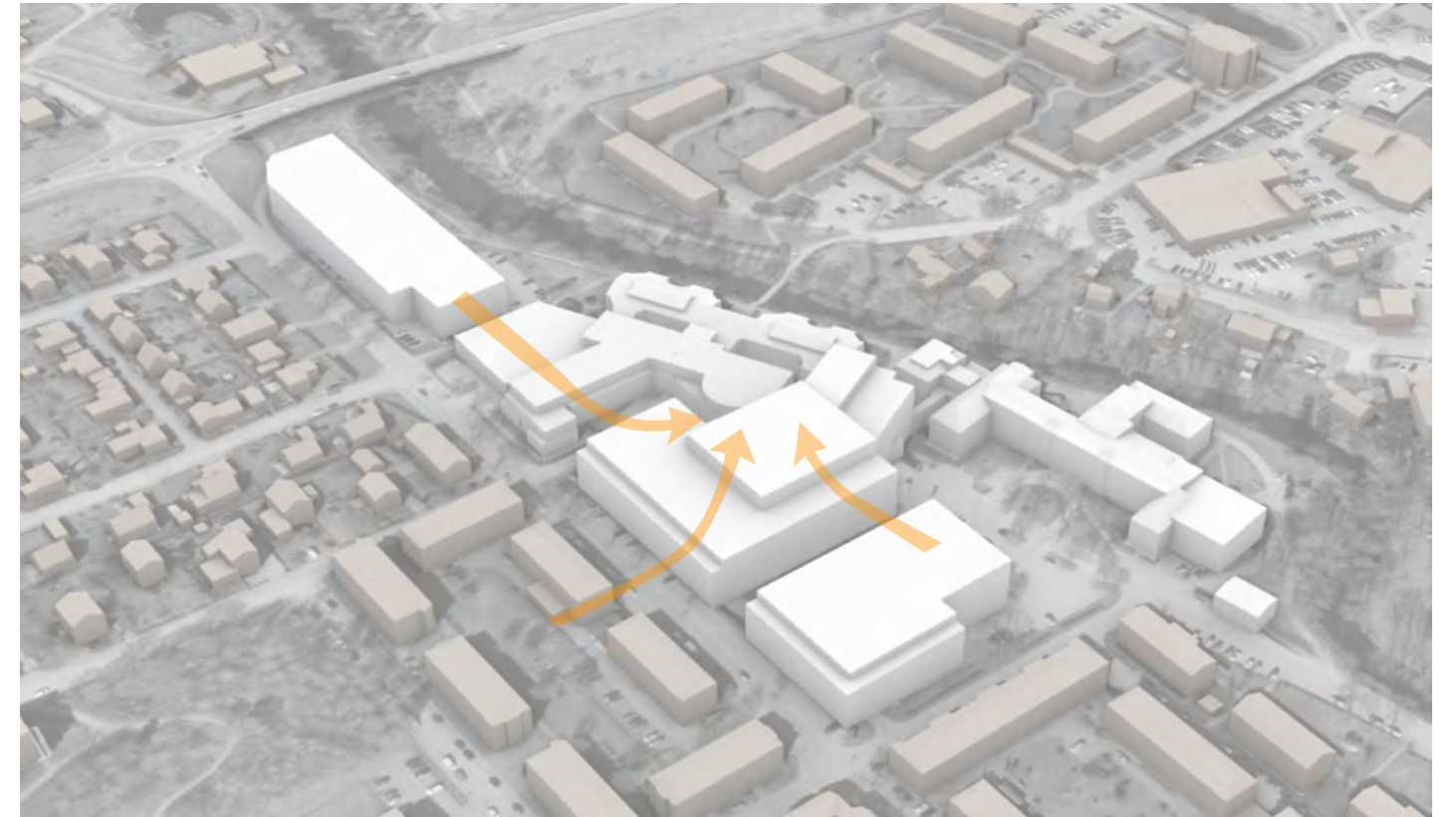
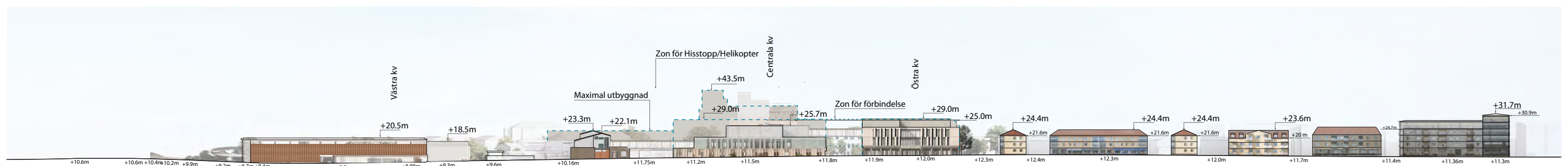

Illustration White

Sjukhuset tecknar sig med en ny skala och möter omgivningen med nedtrappade volymer.

Illustrationer White

Elevation mot Esplanaden centrala och östra kvarteret, 1:2000 (A3)

Stadsbild

Vyer från stadens olika offentliga rum har analyserats för att bedöma den föreslagna bebyggelsens påverkan på omgivande stadsrum. En eventuell utbyggnad vid huvudentrén, som i fonden framträder som ett nytt entrémotiv, har inkluderats. Den bebyggelse som redovisas i är maximala möjliga utbyggnaden som detaljplanen tillåter.

Vy 1 är tagen från punkten där Esplanaden möter Stockholmsvägen och blickar västerut. I denna vy syns inte de föreslagna nya byggnaderna.

Vy 2 är tagen från en punkt i busstorgets västra del och blickar mot sydväst. I denna vy skymtar de översta våningarna med helikopterplattan på de föreslagna nya byggnaderna under vintertid då träden är utan löv.

Vy 4 är tagen från Lasarettsgatans östra ände och blickar mot sydväst. I denna vy syns de föreslagna nya byggnaderna som en förlängning av fasadlivet på Drottninggatans bostadsbebyggelse med ny huvudentré i fonden.

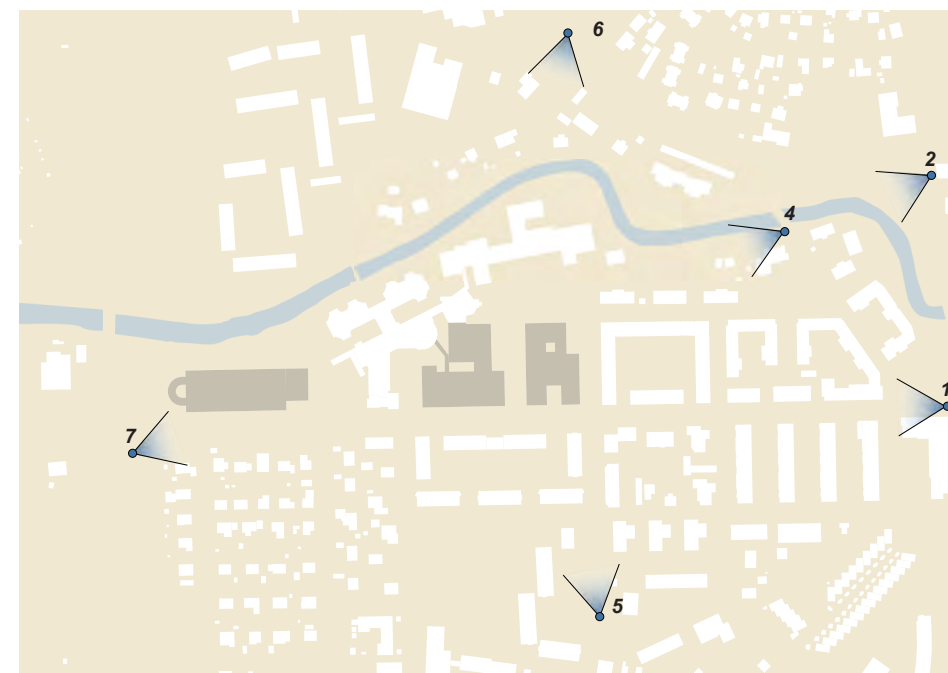

Illustration White

Vy 1 Före

Vy 1 Efter

Vy 2 Före

Vy 2 Efter

Vy 4 Före

Vy 4 Efter

Stadsbild

Vyer från stadens olika offentliga rum har analyserats för att bedöma den föreslagna bebyggelsens påverkan på omgivande stadsrum.

Vy 5 är tagen från Götgatan ett par kvarter söder om Esplanaden och blickar norrut. I denna vy syns de föreslagna nya byggnaderna som en förlängning av fasadlivet på Götgatans bostadsbebyggelse med Lasarettbyggnadens påbyggnadsdel i fonden. Den nya helikopterplattan, tillsammans med hissar och kontrolltorn, framträder över bostadsbebyggelsen.

Vy 6 är tagen från en punkt på Estunavägen och blickar söderut. I denna vy skymtar de översta våningarna med helikopterplattan på de föreslagna nya byggnaderna under vintertid då träden är utan löv.

Vy 7 är tagen från Esplanadens västra ände och blickar österut. I denna vy syns de föreslagna nya byggnaderna tydligt som en ny årsring längs Esplanadens norra sida.

Den högsta punkten på ett akutsjukhus utgörs av dess helikopterplatta. I Projekt- och bebyggelseförslaget utreds alternativa framtida placeringar av en ny helikopterplatta i fastighetens inre delar. Sjukhusets synlighet i staden har både ett symbolvärde och ett värde för orienterbarheten samtidigt som en anpassning till riksintresset som Norrtälje stadskärna är måste tillgodoses. I en vy från Södra Bergens utsiktsplats - Vy 3, visas hur ny bebyggelse på sjukhusets fastighet ser ut mot landskapets fond – se nästa sida.

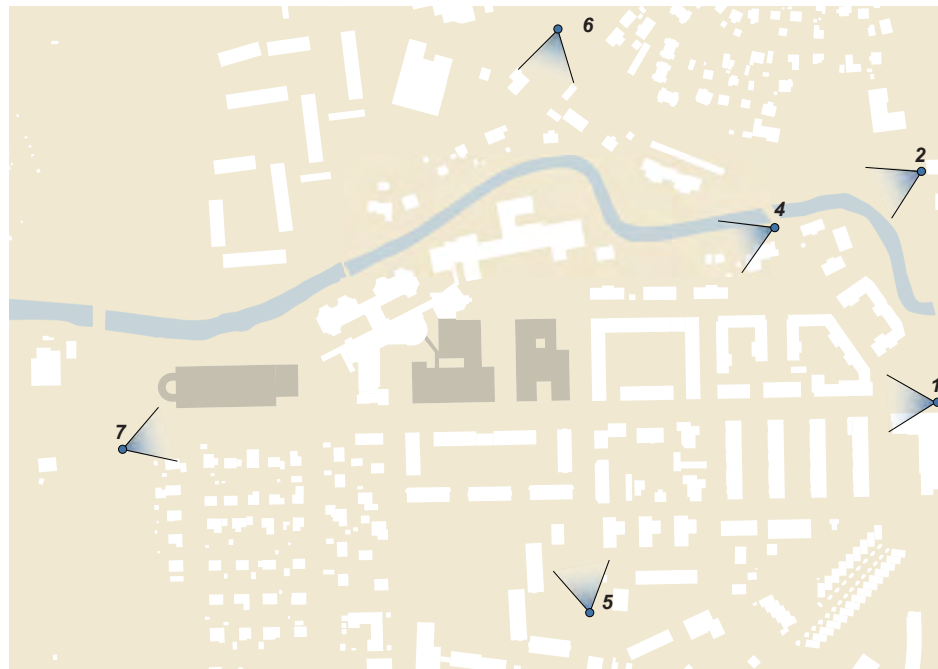

Illustration White

Vy 5 Före

Vy 5 Efter

Vy 6 Före

Vy 6 Efter

Vy 7 Före

Vy 7 Efter

Vy från Södra Bergens utsiktsplats

Vy 3 från utsiktsplats på södra bergen, efter

Vy 3 Före

Offentliga rum och yttre miljöer

Sjukhusområdet präglas idag av en variation av utemiljöer med kulturhistoriska, ekologiska och rekreativa värden. Projekt- och bebyggelseförslaget syftar till att bevara, utveckla och förstärka dessa kvaliteter samt att tillskapa nya inslag som bidrar till en långsiktigt hållbar grönstruktur.

Promenadstråket längs Norrtäljeån utgör områdets gröna ryggrad och knyter samman sjukhuset med omgivande rekreativa miljöer, såsom Lommaren i väster och en möjlig framtida motionspark norr om ån. Stråket utvecklas med vistelseytor och funktioner som stimulerar rörelse, återhämtning och naturpedagogik. Gröna ytor med mer publik karaktär koncentreras i anslutning till stråket, där den västra delen ges en mer naturpräglad gestaltning medan den östra delen utformas i anslutning till sjukhusparkens karaktär.

En ny entréplats anläggs i anslutning till sjukhusets nuvarande huvudentré, med det gamla lasarettet som fond. Platsen blir en central mötesplats för patienter, personal och besökare och utformas som en tydligt publik plats med hög stadsmässig kvalitet och grönska.

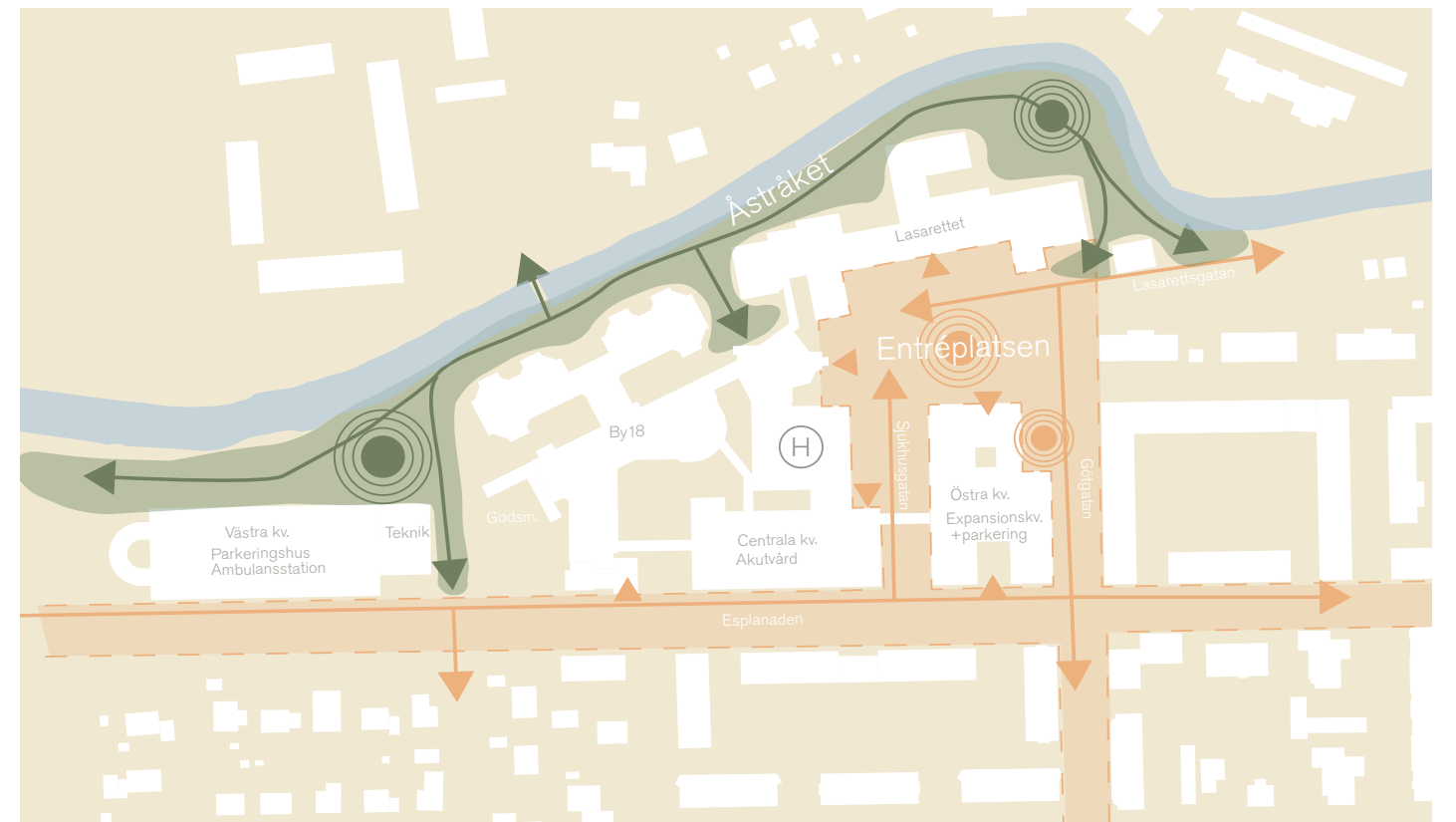
I takt med sjukhusets utbyggnad omvandlas Esplanaden och Götgatan till mer stadsmässiga gator. Breddade gaturum möjliggör generösa gång- och cykelbanor samt en förstärkt grönstruktur i form av gatuträd och planteringar. Genom projekt- och bebyggelseförslaget kan även den primära cykelväg längs Esplanaden, som utpekats i den fördjupade översiktsplanen för Norrtälje stad, realiseras.

Inom sjukhusområdet finns sedan tidigare gröna läkande miljöer, särskilt i anslutning till 1990-talets sjukhusbyggnad. Dessa gårdsrum bevaras och kompletteras med nya innergårdar i samband med tillkommande vårdkvarter. Större träd längs Å-stråket och på entréplatsen tillför viktiga kvaliteter som både blickfång och gröna inslag i vårdmiljöernas utblickar.

Å-stråket utgör den gröna ryggraden i området och kompletteras med vistelseytor och gröna kvaliteter.

Den nya Entréplatsen blir en naturlig mötesplats i området och samlar sjukhusets huvudentréer. Esplanaden och Götgatan utvecklas till mer stadsmässiga gator.

Läkande yttre miljöer kopplas till de olika kvarteren inom området. Publika rum med uppväxta träd bildar fond för utblickar.

Illustrationer White

Barnperspektivet i yttre miljöer

Barnperspektivet i sjukhusområdets yttre miljöer innebär att stråk och vistelseytor utformas med särskild hänsyn till trygghet, orienterbarhet och tillgänglighet. Trafiksäkra gång- och cykelvägar, gröna miljöer som möjliggör lek, rörelse och återhämtning samt tydligt definierade platser för väntan och möten bidrar till att skapa en välkomnande och barnvänlig miljö i nära anslutning till vårdverksamheten.

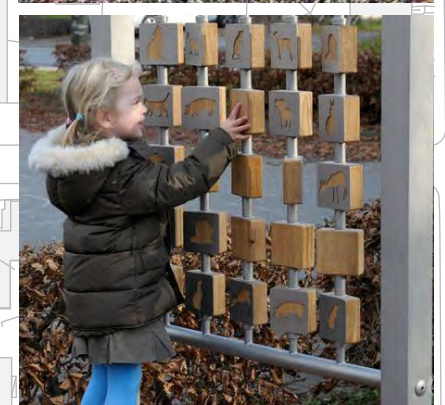
Platser för barns lek är integrerade i projekt- och bebyggelseförslaget längs åstråket, utmed den gång- och cykelbana som löper tvärs genom fastigheten och utgör en utpekad skolväg, samt vid entréplatsen. För miljöerna kring årummet och gång- och cykelvägen avses en samordnad belysningsstrategi tas fram i syfte att stärka tryggheten längs stråket, med hänsyn tagen till barnperspektivet.

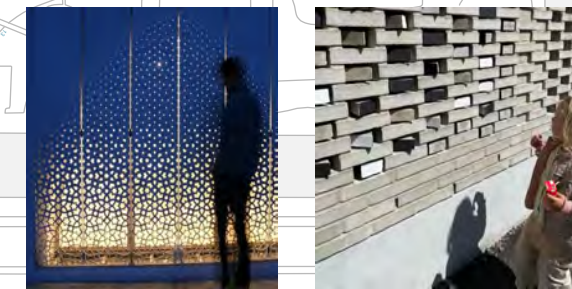
Aktivitätsstråk

Lekskulptur

Belysning i fasad

Skala 1:1500

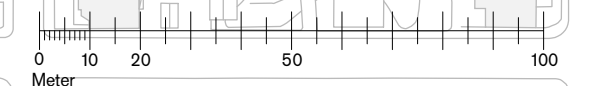

Illustration White med referensbilder

Esplanaden

Esplanaden utgör en huvudgata i Norrtälje och förbinder väg 76 med stadskärnan och sjukhusområdet. Gatan är idag relativt lågt trafikerad och bedöms kunna hantera den tillkommande trafik som sjukhusets utbyggnad genererar utan att framkomlighetsproblem uppstår. Esplanaden föreslås utformas som en flexibel och mångfunktionell gata som kan tillgodose flera trafikslag över tid. Prioritet ges åt hållbara transporter och sjukhustransporter, medan övrig biltrafik i större utsträckning bör ledas via Stockholmsvägen. Till Esplanaden ansluter den nya gång- och cykelvägen från Lommarstranden, och i den fördjupade översiktsplanen för Norrtälje stad är stråket utpekat som ett prioriterat cykelstråk. Ingen busstrafik planeras längs Esplanaden.

I projekt- och bebyggelseförslaget breddas gatusektionen norrut för att möjliggöra en dubbelriktad cykelbana. Den befintliga trädraden bevaras och kompletteras med nya träd för att förstärka gatans gröna karaktär. Sjukhusets entréer till publika verksamheter orienteras, där så är möjligt, mot Esplanaden för att bidra till ett mer aktivt och levande gaturum. Planteringar längs gata och förgårdsmark integreras för att hantera dagvatten, skapa insynsskydd och stärka den biologiska mångfalden.

TILLGÄNGLIGHET

- Esplanaden breddas för att bättre rymma de funktioner som gatan behöver hantera.
- Hållbara transporter och sjukhustransporter prioriteras.

HÅLLBARA TRANSPORTSLAG

- På Esplanadens norra sida anläggs en gång- och cykelväg som ansluter till den nya gång- och cykelvägen från stadsutvecklingsområdet Lommarstranden. Cykelbanan blir dubbelriktad.
- Gatan pekas ut i fördjupad översiktsplan för Norrtälje stad som ett prioriterat cykelstråk.

VISTELSEYTOR

- Mellan sjukhusets fasader och gångbanan skapas förgårdsmark i bra solläge som kan inrymma sociala funktioner, till exempel möblering med sittplatser och cykelparkering.
- Ökad möblering bidrar till en händelserik och livfull gatumiljö.

GRÖNA VÄRDEN

- Befintliga träd bevaras om möjligt och kompletteras med ytterligare träd.
- Mellan träden varvas enstaka angränsningsplatser med gröna ytor för hantering av dagvatten.
- Förgårdsmarkens planteringsytor infiltrerar vatten från tak och hårdgjorda ytor, hanterar dagvatten, biologisk mångfald och bidrar med grönska till gaturummet.
- Grönska bidrar även med insynsskydd i strategiska lägen för sjukhusets verksamhet.

STADSMÄSSIGHET OCH AKTIVERING

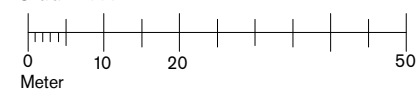
- Entréer och publika verksamheter placeras mot Esplanaden i den mån det är möjligt för att bidra med ytterligare aktivering av stråket. Detta bedöms som lättare att uppnå i östra kvarteret som förväntas ha mindre av akuta flöden och integritetskänslig verksamhet.
- Bebyggelse på sjukhusområdet placeras i liv med närliggande byggnader för att skapa en kontinuitet i gaturummet och en stadsmässig gatusektion med bra proportioner.

Plan över Esplanaden med sektionsmarkering E2

Illustration White

Skala 1:1000

Esplanaden

GATUSEKTION

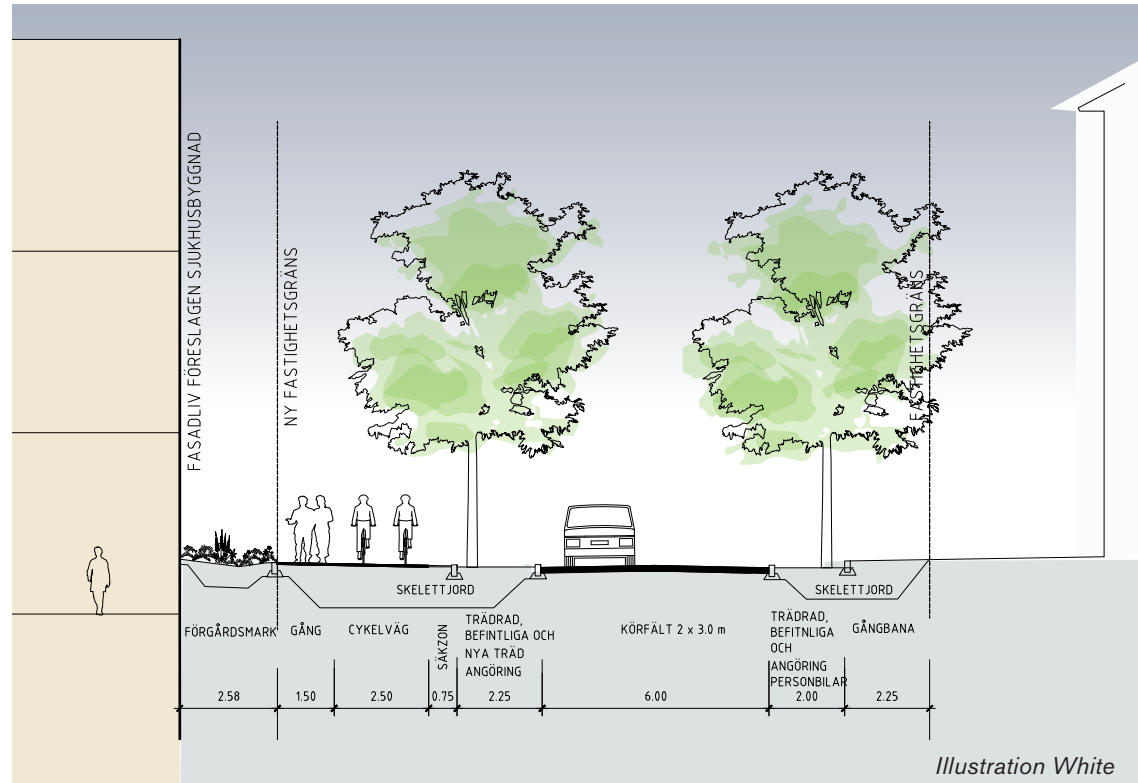
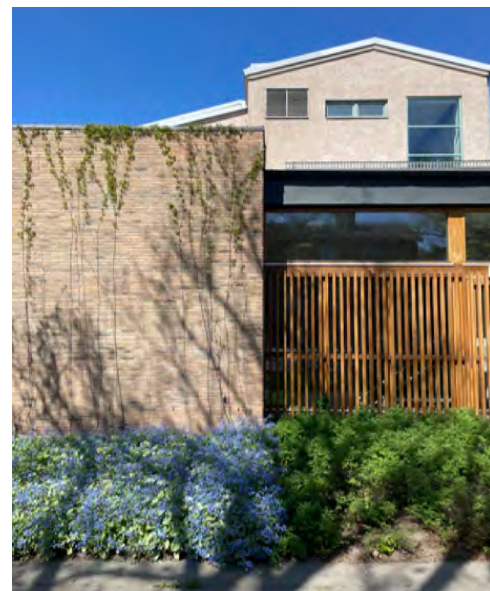

Illustration White

Sektion E2, 1:200 (A3)

Grönska mot Esplanaden längs fasaden vid "Rum för avsked".

Referensbild trädplantering med växtbäddar.

Axometri som visar exempel på trädrad, dubbel cykeltväg, gångväg samt förgårdsmark med plantering och sittplatser i fasad.

Illustration White

Götgatan

Götgatan utgör idag en vältrafikerad lokalgata med målpunktsrelaterad trafik, däribland lokal busstrafik och infart till sjukhusets huvudsakliga parkering. Gatan är i nuläget starkt bilorienterad med begränsat utrymme för gående, vilka hänvisas till en smal gångbana på den östra sidan. Situationen försvåras ytterligare av tvärrättade bostadsparkeringar som innebär backande rörelser över gångbanan och ut i körbanan.

I projekt- och bebyggelseförslaget föreslås Götgatan utvecklas till en mer grön och gångvänlig lokalgata. Gatan ska fortsatt inrymma busstrafik och angöring till sjukhuset, men då infarten till besöksparkeringen flyttas till Sjukhusgatan minskar trafikbelastningen. En tre meter bred gång- och cykelbana föreslås anläggas på gatans västra sida, vilket förbättrar tillgängligheten till sjukhuset och skapar en trygg passage för barn och vuxna i Grossgården, fri från konflikt med backande fordon.

Fasadlivet på föreslagna ny bebyggelse på sjukhusfastigheten i det Östra kvarteret samspelar med fasadlivet på den befintliga strukturen söderut längs gatan, vilket ger kontinuitet i gaturummet. Förgårdsmark mellan byggnader och gångbana möjliggör planteringar och dagvattenhantering genom underjordiska fördröjningsmagasin.

Längs gatan föreslås en ny trädplantering kompletterad med låga buskar och perenner, vilket skapar ett behagligt gaturum, bidrar till insynsskydd och förbättrar dagvattenhanteringen genom anläggande av växtbäddar.

I kvarterets norra del breddas gaturummet för att bevara den befintliga jättelönnen. Runt trädet anläggs en mindre parkmiljö med grönska och sittplatser. En diagonal gångväg genom parken förstärker siktlinjen mot Lasarettbyggnaden och dess huvudentré, vilket ytterligare stärker platsens orienterbarhet och karaktär.

TILLGÄNGLIGHET

- Från Götgatan kan privatpersoner nå angöringen till sjukhuset via förlängningen av Drottninggatan.
- I trädraden längs gatan finns utrymme för enstaka angöringsplatser.

HÅLLBARA TRANSPORTSLAG

- En tre meter bred gemensam gång- och cykelbana anläggs längs gatans västra sida.
- När sjukhusets besöksparkering sker i garage som nås via Sjukhusgatan kommer personbiltrafik minska på Götgatan och Lasarettsgatan vilket skapar en tryggare och lugnare miljö för övriga trafikanter.

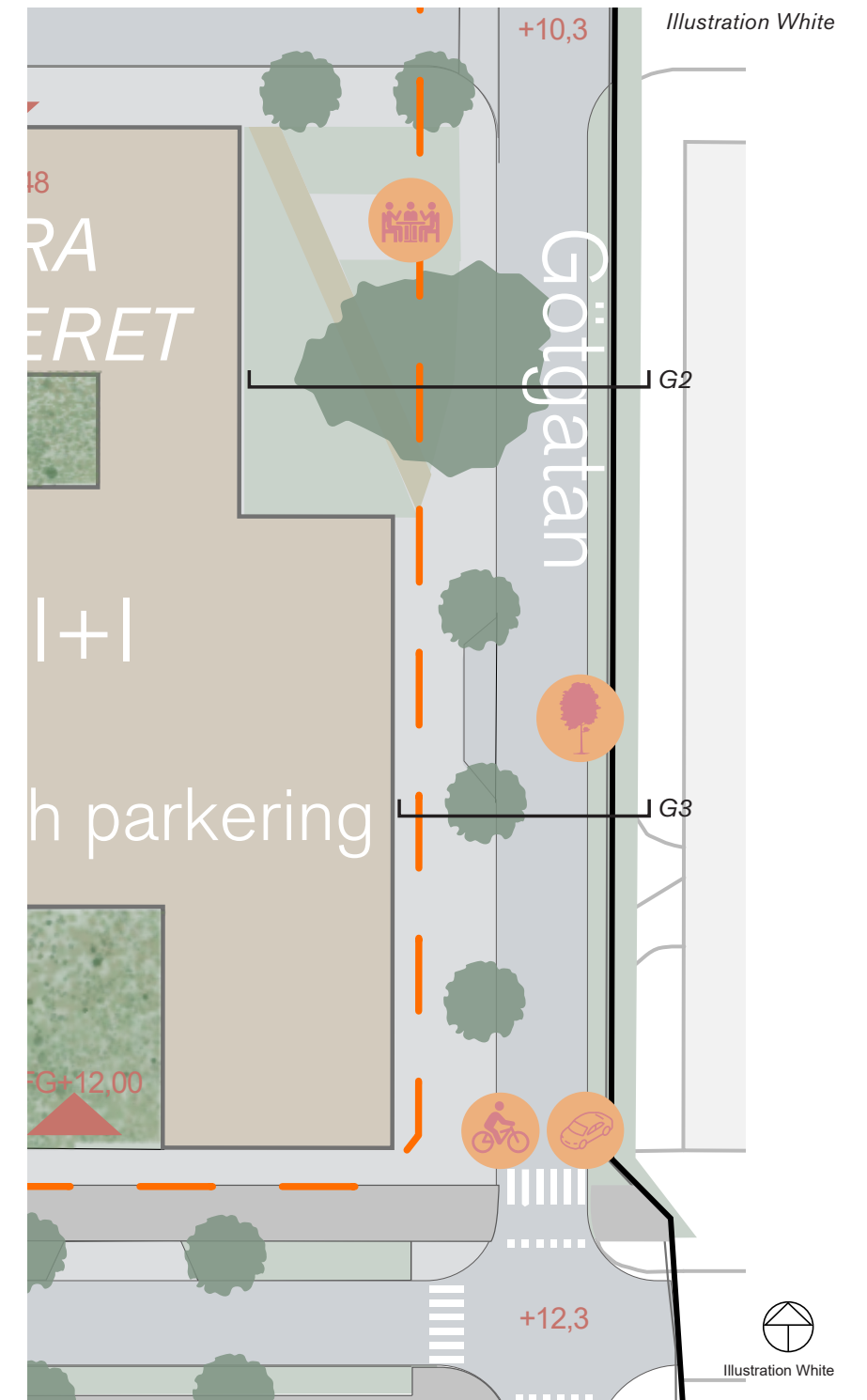
GRÖNA VÄRDEN

- I norra delen ansluter gatan till entréplatsens grönska.
- Den praktfulla jättelönnen bevaras och en mindre park med fokus på grönska anläggs i anslutning.
- Längs gatan anläggs grönskande planteringsytor och en trädrad.

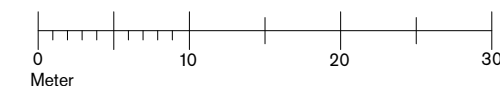
VISTELSEYTOR

- Gatans norra del gränsar mot entréplatsen med varierade rum för samvaro.
- I skuggan av den stora lönnen anläggs en liten park med enstaka sittplatser.

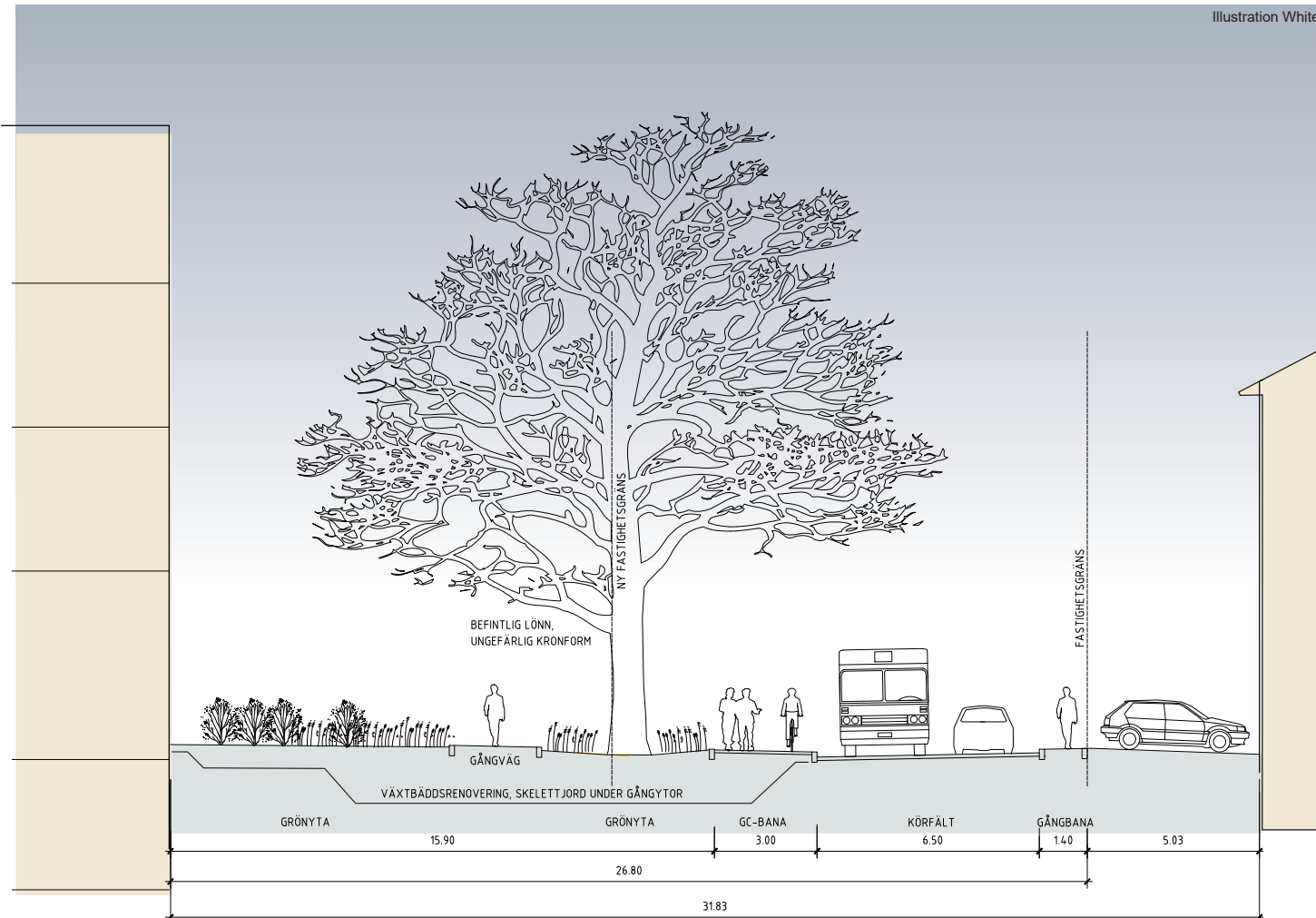
Plan över Götgatan med sektionsmarkering G2 och G3

Skala 1:500

Götgatan

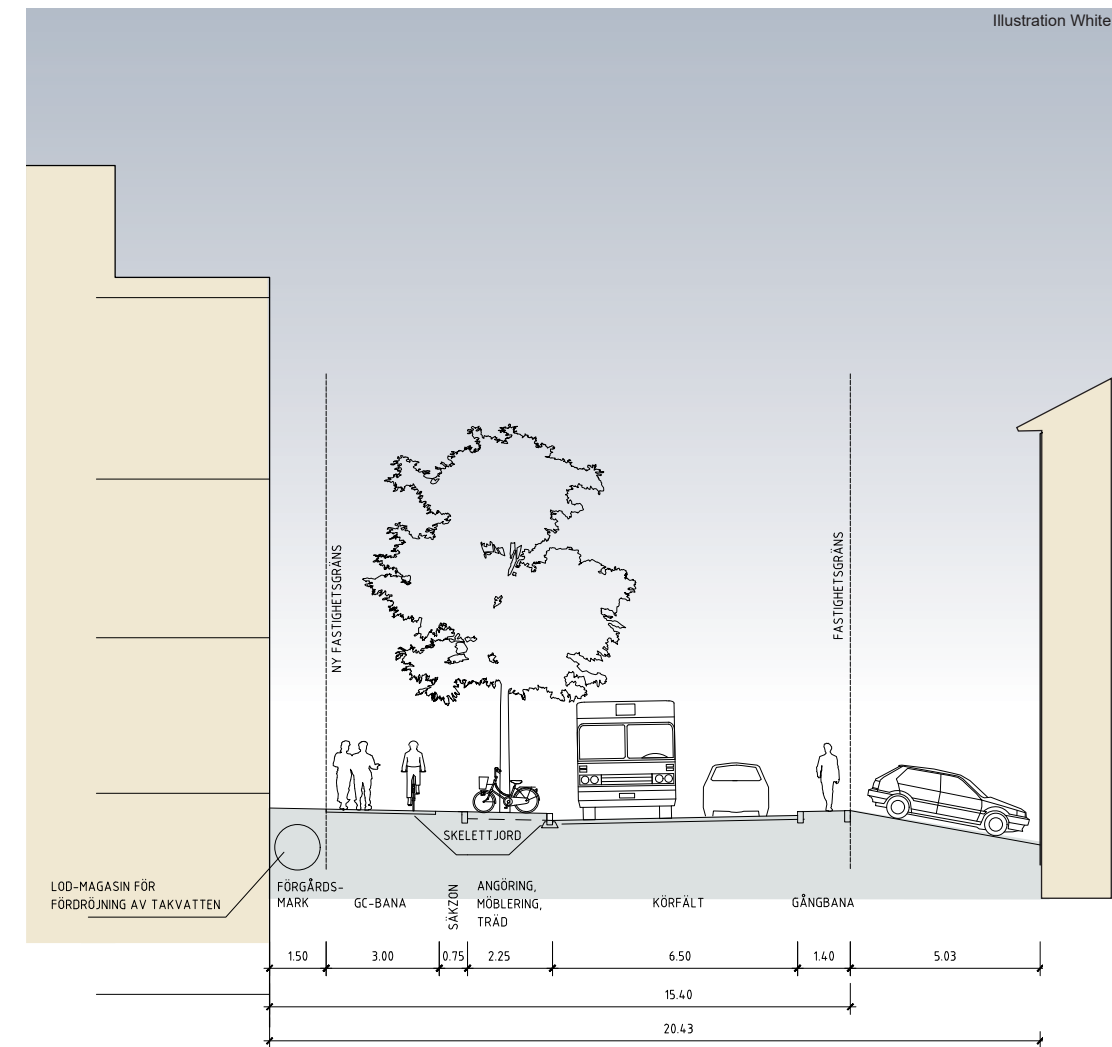
GATUSEKTIONER

Sektion G2 1:200 (A3)

Foto på jättelönnen

Sektion G3 1:200 (A3)

Entréplatsen

GESTALTNINGSKONCEPT

I projekt- och bebyggelseförslaget föreslås Entréplatsen framför det gamla lasarettet återskapas och utvecklas till den centrala entréplatsen för det framtida sjukhusområdet. Den kulturhistoriskt värdefulla lasarettetsbyggnaden utgör fondmotiv och förstärker platsens identitet. Platsen utformas för att förbättra orienterbarheten, skapa mötesplatser samt tillvarata och tillföra gröna kvaliteter. Det ska upplevas välkomnande, inkluderande och tryggt för såväl patienter och besökare som allmänheten.

Platsens sollägen nyttjas genom vistelseytor längs lasarettets fasad, medan dess centrala del utformas för grönska, dagvattenhantering och rekreation. Befintliga lönnar bevaras i östra delen och kompletteras med nya trädarter, lägre buskar och planteringar som bidrar till rumslighet, skuggning, biologisk mångfald och visuell attraktivitet. Välkomnande belysning prioriteras för orientering och trygghet, och platsen ges även möjlighet att inrymma representation och samlande händelser, med plats för exempelvis flaggstänger och julgran.

Lasarettsgatan bibehåller sin funktion som huvudentré för gående från busstorget och centrala delar av Norrtälje. I samband med att besöks trafik flyttas till Sjukhusgatan förstärks Lasarettsgatans karaktär av parkväg. Trädrader på vardera sidan kompletteras och förlängs mot entrén. Markmaterial och utformning stärker kopplingen till sjukhusparken. Planteringar bidrar till att skärma av Lasarettet och sjukhusparken från en ny stor entrébyggnad..

Konst integreras som en central del av gestaltningen för att förstärka platsens identitet som sjukhusets entréplats. Nya konstinslag föreslås i anslutning till vistelseytor, gärna med inslag av lekfullhet, medan befintliga konstverk vid huvudentrén bevaras men kan omplaceras vid behov.

GRÖNA VÄRDEN

- Befintliga träd sparas i så stor utsträckning som möjligt och nya träd planteras.
- Grönska adderas som förstärker rumslighet samt infiltrering och rening av dagvatten.
- Regnbäddar, skelettjordar och rännen tillskapas.

HÅLLBARA TRANSPORTSLAG

- Möjlighet att smidigt nå sjukhusområdet med gång och cykel för personal och besökare beaktas i utformningen av entrézoner.
- Cykelparkering placeras i närheten av större entréer.
- Vädskyddade cykelparkeringar ska prioriteras.

VISTELSEYTOR

- I väl utvalda lägen placeras möbler med möjlighet för att ta en paus och njuta av "torglivet" eller äta lunch.
- Bänkar placeras i strategiska lägen; t.ex. vid entréer för väntande och på platsen för pauser.
- Entréplatsen har viktig betydelse för representation, platser för flaggstänger, samling etc.
- Lasarettets fondmotiv förstärks genom en omsorgsfullt gestaltad entréplats.

KONST

- Konst på entréplatsen bidrar till välmående och minskar stress, för både patienter, besökare och personal.
- Med hjälp av konst skapas även något som väcker barns intresse, nyfikenhet och stimulerar stillsam lek.

TILLGÄNGLIGHET

- Färdtjänst, handikapparkering och taxi får möjlighet att parkera en längre stund på delar av platsen kring huvudentréer. Körtyor för bil gestaltas tydligt avgränsade.
- Parkering för besökare och patienter möjliggörs i garage.

Skala 1:500

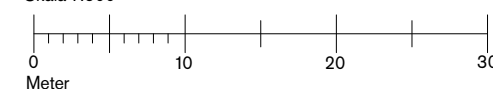
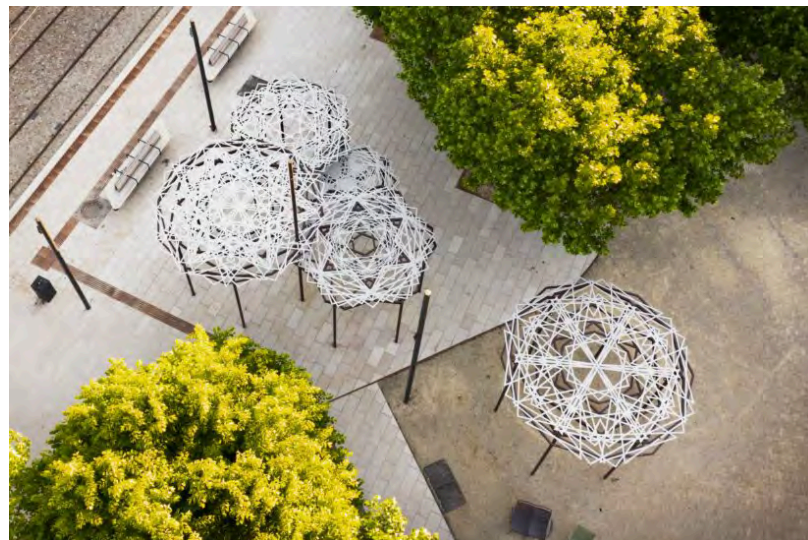

Illustration White

Entréplatsen

KARAKTÄR

**REPRESENTATIV
VÄLKOMNANDE
INKLUDERANDE
GRÖN
TYDLIG
ORIENTERBAR**

Sjukhusgatan

En ny lokalgata på kvartersmark, Sjukhusgatan, föreslås i projekt- och bebyggelseförslaget mellan det centrala och östra kvarteret som knyter samman Esplanaden med Lasarettsgatan. Gatan utgör en huvudstruktur för tillgängligheten inom sjukhusområdet och förväntas få ett högt trafikflöde, med särskild betydelse för angöring till Akutvårdsbyggnaden i centrala kvarteret, östra kvarteret med huvudsaklig parkering, samt huvudentréerna till den befintliga sjukhusbebyggelsen.

Trafikflödet består till stor del av patienter och besökare, vilket ställer krav på tydlig orienterbarhet även för förstagångsbesökare. Merparten av de bilburna besökarna ankommer via Esplanaden i söder och leds till parkeringsgaraget i det Östra kvarteret. Längs båda sidor av körbanan anordnas generösa zoner för angöring, med prioritet för färdtjänst, taxi och parkering för rörelsehindrade.

Mellan angöringszonerna och gångstråken utformas planteringar med sittplatser, vilket skapar en grön buffertzona och bidrar till trygghet och trivsel i anslutning till entréerna. Cykelparkeringar placeras nära huvudentréer och akutentré för att främja tillgänglighet för cyklister.

TILLGÄNGLIGHET

- Sjukhusgatan kopplar ihop huvudentré och akutentré med Lasarettsgatan, Drottninggatan och Esplanaden.
- Angöringszonerna gestaltas för god orienterbarhet med väl tilltagna mått i anslutning till de båda entréerna.

HÅLLBARA TRANSPORTSLAG

- Gång- och cykeltrafik prioriteras.
- Cykelparkering för besökare placeras vid större entréer.

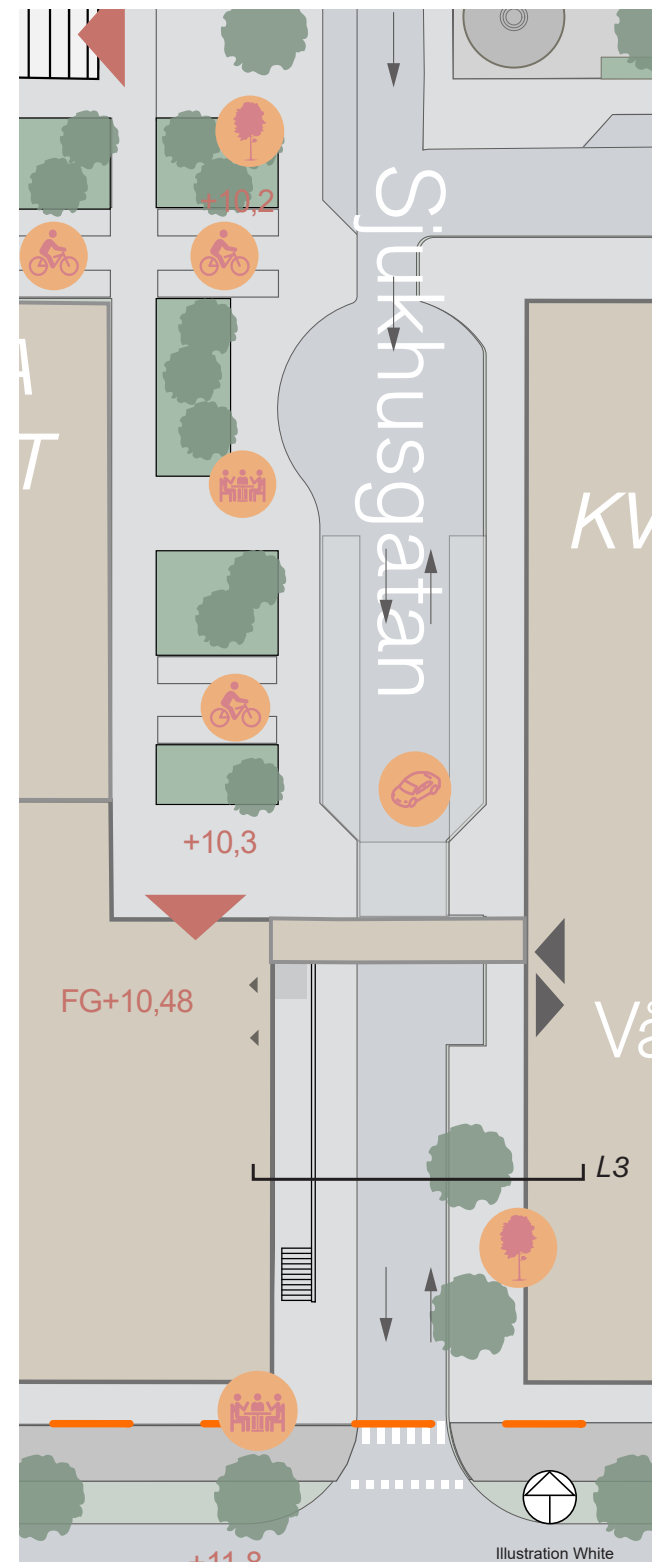
VISTELSEYTOR

- Planteringar och sittplatser i närheten av entrén och angöringszonen skapar variation och dämpar stress.

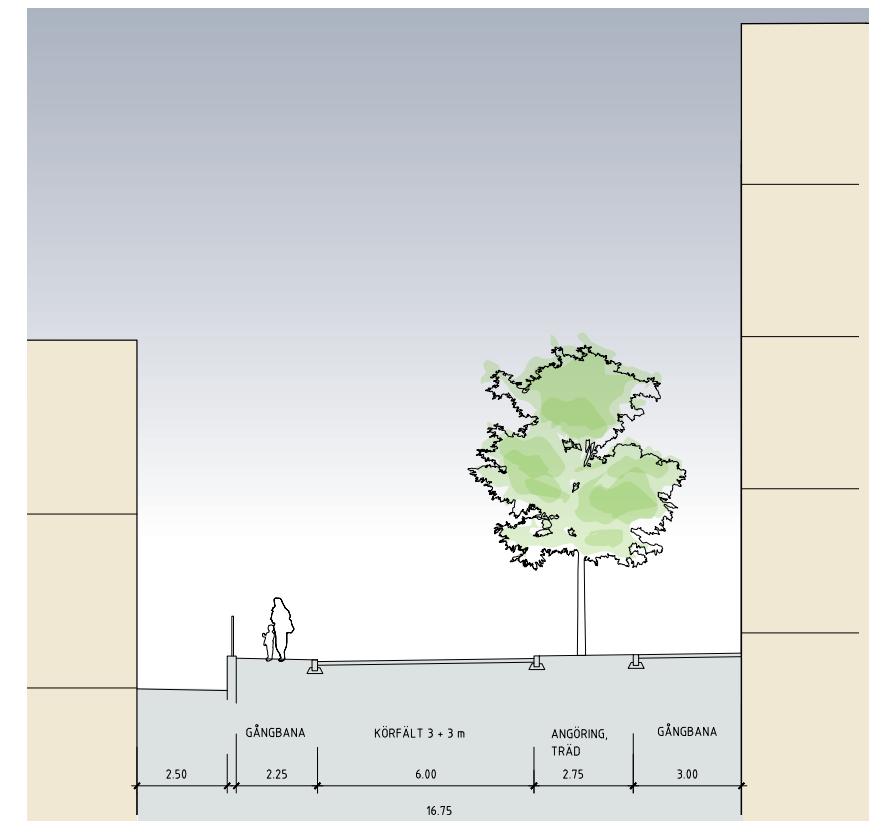
GRÖNA VÄRDEN

- Generösa planteringar förstärker biologisk mångfald, fördröjer dagvatten och ger ett mer behagligt mikroklimat.
- Träd i gaturummet ger skugga, vindskydd, insynskydd och skönhet.

Skala 1:500
0 10 20 30
Meter

Plan över Sjukhusgatan med sektionmarkering L3

Sektion L3 1:200 (A3)

Illustration White

Referensbild NKS

Å-stråket

NULÄGE, ÖVERSIKT

Sjukhusområdet avgränsas i norr av en kuperad gång- och cykelväg längs Norrtäljeån. Vägen ingår i ett sammanhängande stråk som förbinder Norrtälje centrum i öster med sjön Lommaren i väster och utgör därmed med sin vegetation en viktig del av stadens övergripande grönstruktur.

Längs stråket finns vistelseytor, planterade grösytor, enstaka uteplatser i anslutning till vårdavdelningar samt sekundära entréer till sjukhusbyggnaderna. En gång- och cykelbro knyter samman stråket med en gc-länk i nord-sydlig riktning som har särskild betydelse som skolväg.

Sjukhusets läge intill Norrtäljeån och dess grönskande promenadstråk har en tydlig historisk koppling till verksamheten. Stråket föreslås fortsatt utgöra ryggraden i sjukhusområdets grönstruktur, kompletterat med nya vistelseytor och förhöjda gröna kvaliteter.

Å-STRÅKET FÖRUTSÄTTNINGAR OCH GESTALTNING

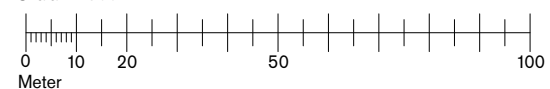
Å-stråkets utvecklas som en rogvivande och rekreativ miljö för både allmänheten och sjukhusets patienter och personal. För att förstärka karaktären av ett sammanhängande parkrum föreslås trädplanteringar längs gång- och cykelvägens södra sida. Dessa ger både rumslighet för stråket och insynsskydd för vårdlokalerna. Ekosystemtjänster stärks genom ökad artrikedom med hjälp av exempelvis buskage för småfåglar och holkar för prioriterade arter.

För miljöerna kring å-rummet avses en samordnad belysningsstrategi tas fram i syfte att stärka tryggheten längs stråket, med hänsyn tagen till eventuella behov kopplade till djurlivet.

Bilder på befintlig situation som bevaras

Skala 1:1500

Å-stråket, östra delen

ÖSTRA DELEN - PARKSTRÅKET

Den östra delen av Å-stråket utgörs av den historiska sjukhusparken med synliga spår av tidigare verksamhet och bebyggelse, till exempel en granittrappa med anslutande murar. Idag fungerar trappan som entré till en platt-satt yta omgiven av betongmurar och möblerad med bänkbord.

Gång- och cykeltrafik delar gångvägen med trafik till sjukhusets norra delar, till exempel parkeringsplatser och lastkaj.

Sjukhusparkens grönska utvecklas med nya träd och låga buskplanteringar kring sjukhusets östra del. Trappan med angränsande murar återbrukas i nytt läge. Den nya lunchplatsen anläggs på en lägre nivå för bättre kontakt med uddens öppna grönska.

Den asfalterade ytan vid lasarettets sydöstra sida förses med grönska och sittplatser på vardera sida om infarten från Götgatan.

På lasarettets nordöstra sida föreslås en redundant godsmottagning. Dagens hårdgjorda ytor behöver i samband med det utökas och gångstråk och angränsande vistelseytor flyttas som mest ca 2 m åt nordväst. En trädplantering anläggs mellan gångväg och godsmottagning. Delar av godsmottagningens hårdgjorda ytor ges genomsläppliga och gröna markbeläggningar, till exempel gräsarmering. I och med att parkeringsplatser utgår från gångstråket blir den totala hårdgjorda ytan ungefär densamma som idag.

I det utbyggnadsscenario som beskriver en ombyggnad av befintlig huvudentré - "Max utbyggnad", kan en ny publik entré mot å-rummet tillskapas. Entrérummet tillförs grönska för att öka vistelsevärden och komplettera sjukhusparken.

VISTELSEYTOR UTMED ÅRUMMET

- Möbler såsom bänkar eller hängmattor med möjlighet att sitta ned, vila och finna ro placeras ut.
- Platser skapas som möjliggör picknick, lunchlåda och social samvaro.
- Rogivande vistelseytor skapas med hjälp av växtlighet.
- Känslan av park förstärks genom att addera träd längs med gång- och cykelvägen.

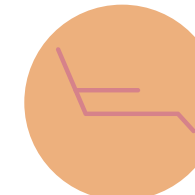
ETT ATTRAKTIVT OCH TILLGÄNGLIGT GC-STRÅK

- Å-stråket utformas som ett rekreationsstråk där gång- och cykel prioriteras.
- Parkeringsplatser för personal och driftfordon minimeras. Lastkaj och upplagsplatser ersätts av gröna ytor.
- Entrén till Å-stråket tydliggörs från söder.

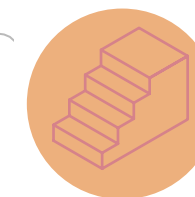
LIVSMILJÖER

- Planteringar med blommande arter som lockar insekter och fjärilar.
- Buskage för småfåglar och/eller holkar för prioriterade arter.

RUMSLIGHET FÖR SOCIAL SAMVARO OCH AVSKILDHET

- Möbler och planteringar adderas för att skapa rum för avskildhet och vila, men även för möten för olika målgrupper, såväl patienter och personal som allmänhet.
- Vistelseytor tillskapas i soliga lägen.

KONST

- Befintlig konst bevaras i dess nuvarande läge.
- Ytterligare konst adderas.

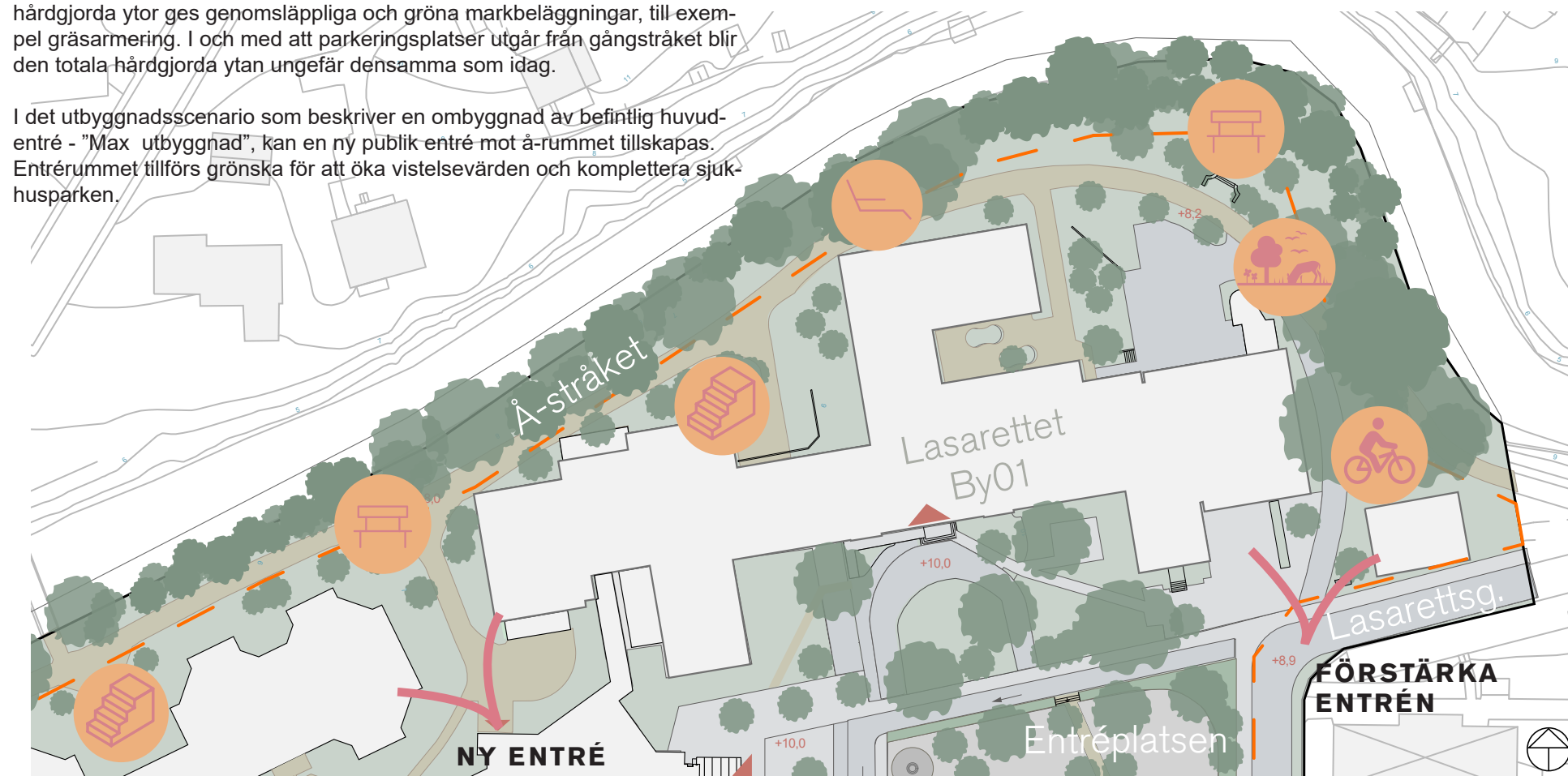
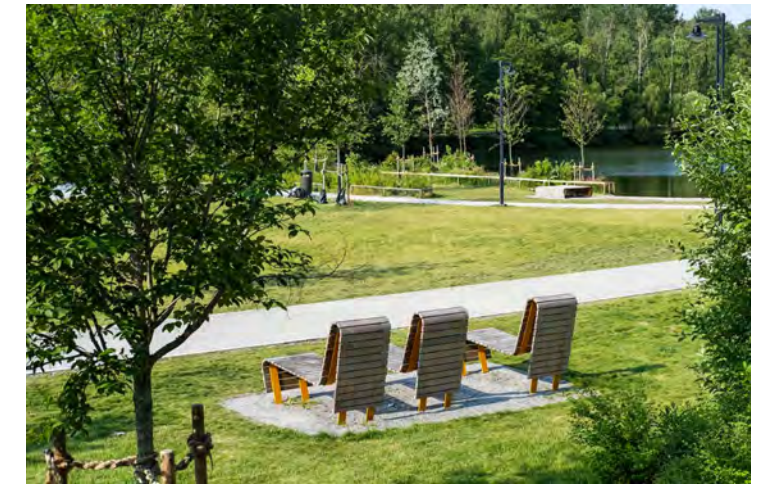

Illustration White

Å-stråket, östra delen

KARAKTÄR PARKSTRÅKET

**ROFYLLT
VACKERT
FORMELLT
ARTRIKT
SAMVARO**

Å-stråket - gång och cykelväg

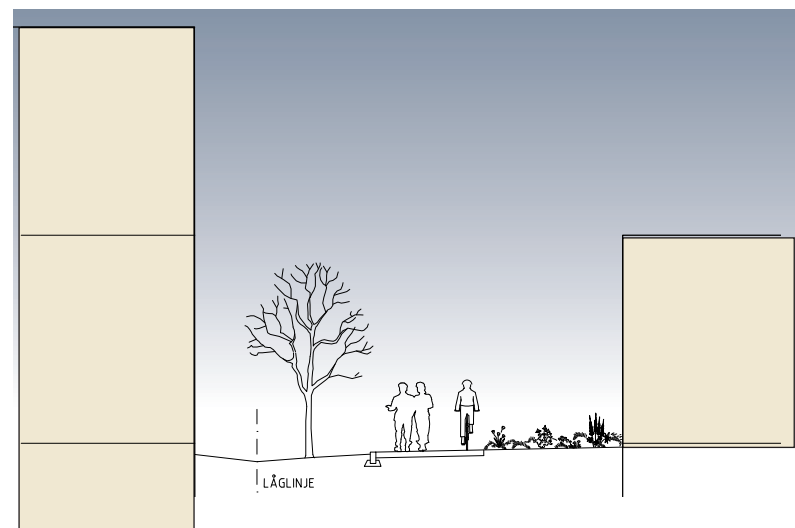
GESTALTNINGSKONCEPT FÖR "GLAD SKOLVÄG"

Det allmänna gång- och cykelstråk som korsar planområdets västra del föreslås i projekt- och bebyggelseförslaget bevaras i sitt nuvarande läge. Stråket utgör en viktig länk genom området för både sjukhusets besökare och allmänheten, och är av kommunen utpekad som en prioriterad skolväg.

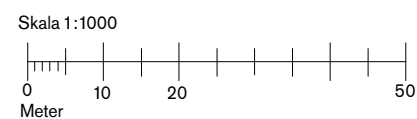
För att stärka kopplingen mot Å-stråket utformas miljön med trädplanteringar och låga buskar. Parallellt med stråket anläggs en låglinje för avledning av dagvatten vid skyfall. Dagvattnet kan göras synligt även vid mindre regn genom gestaltning av diket, med uppsamling i en torrdamm eller svämningsyta för fördröjning.

Barnperspektivet tillgodoses genom inspiration från konceptet "glada skolvägar", där miljön utformas med inslag som stimulerar rörelse och spontanitet, exempelvis genom markbearbetning och naturinslag. Byggnadernas fasader kan bidra till upplevelsen; exempelvis kan teknikbyggnadens fasader ges en bearbetning eller konstnärlig utsmyckning som skapar överraskande inslag och orienteringspunkter längs stråket.

Stråket används under stora delar av dygnet, både av skolbarn och av sjukhusets personal som rör sig mellan parkeringshuset och personalentrén till byggnad 18. Genom omsorgsfull belysning och närvaro från ambulanshubben och angränsande lokaler skapas en trygg och livfull miljö även under dygnets mörka timmar.

Sektion P2 1:200 (A3)

Naturlek

Plantering med dagvattenhantering

Cykellek

Foto Velopark

Aktivitetsstråk

Rörelsestig

Konstfull belysning

Å-stråket, västra delen

NATURNÄRA LEK OCH REKREATION

Å-stråkets västra del, mellan gc-bron och väg 76, föreslås i projekt- och bebyggelseförslaget utvecklas till ett aktiverat naturstråk. Rörelsen genom området sker i ett grönt och lekfullt landskap med naturlig karaktär.

Längs stråket anordnas rekreationsytor som stärker kontakten med ån och gör miljön mer tillgänglig för barn, patienter, personal och besökare. Platser för vila och naturupplevelser tillskapas i form av sittplatser, enklare utrustning för naturpedagogik samt inslag som ger möjlighet att betrakta växt- och djurliv.

Gestaltningen fokuserar även på rörelse och motorik. Stråket är en del av rekreationsleden "Hälsans stig" och kan i framtiden kopplas till en möjlig motionspark norr om ån. Naturmiljöer och utrustning för enklare träning och rehabilitering utvecklas för att utgöra en resurs för både sjukhuset och allmänheten.

Tre torrdammar planeras på strategiska ställen för att kunna fördröja och infiltrera tillfälligt vatten vid stora regnmängder.

Nya träd placeras för att skapa en grön buffert mot parkeringshuset.

TILLGÄNGLIGT OCH LEKFULLT STRÅK

- Attraktiviteten och tryggheten för barn att röra sig utmed gång- och cykelstråket skapas genom t.ex. konst och belysning.
- Gestaltningen ger goda möjligheter för patienter och personal att röra sig utmed stråket.

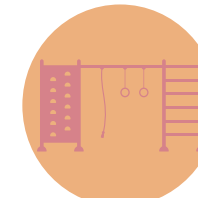
VISTELSEYTOR UTMED ÅRUMMET

- Bänkar eller hängmattor anläggs med möjlighet att sitta ned, vila och finna ro.
- Genom buskage eller plantering kan det skapas mindre "rum", med möjlighet till vila och avskildhet nära ån.

UPPMUNTRAN TILL UTFORSKANDE OCH AKTIVITET

- Naturpedagogik finns i gestaltningen; genom insekshotell eller kikare, för att betrakta och bejaka djurlivet och naturen.
- Naturmiljöer som uppmuntrar till rörelse och spontan aktivitet för barn anläggs.
- Vattenkontakt möjliggörs genom väl gestaltade platser invid ån.

RÖRELSEFYLLT STRÅK

- Gestaltningen ska möjliggöra ytor och utrustning för rörelse och rehabilitering för sjukhusets personal och/eller patienter.
- En lekfull gång- och cykelslinga anläggs i anslutning till ny torrdamm och omgivande grönska.

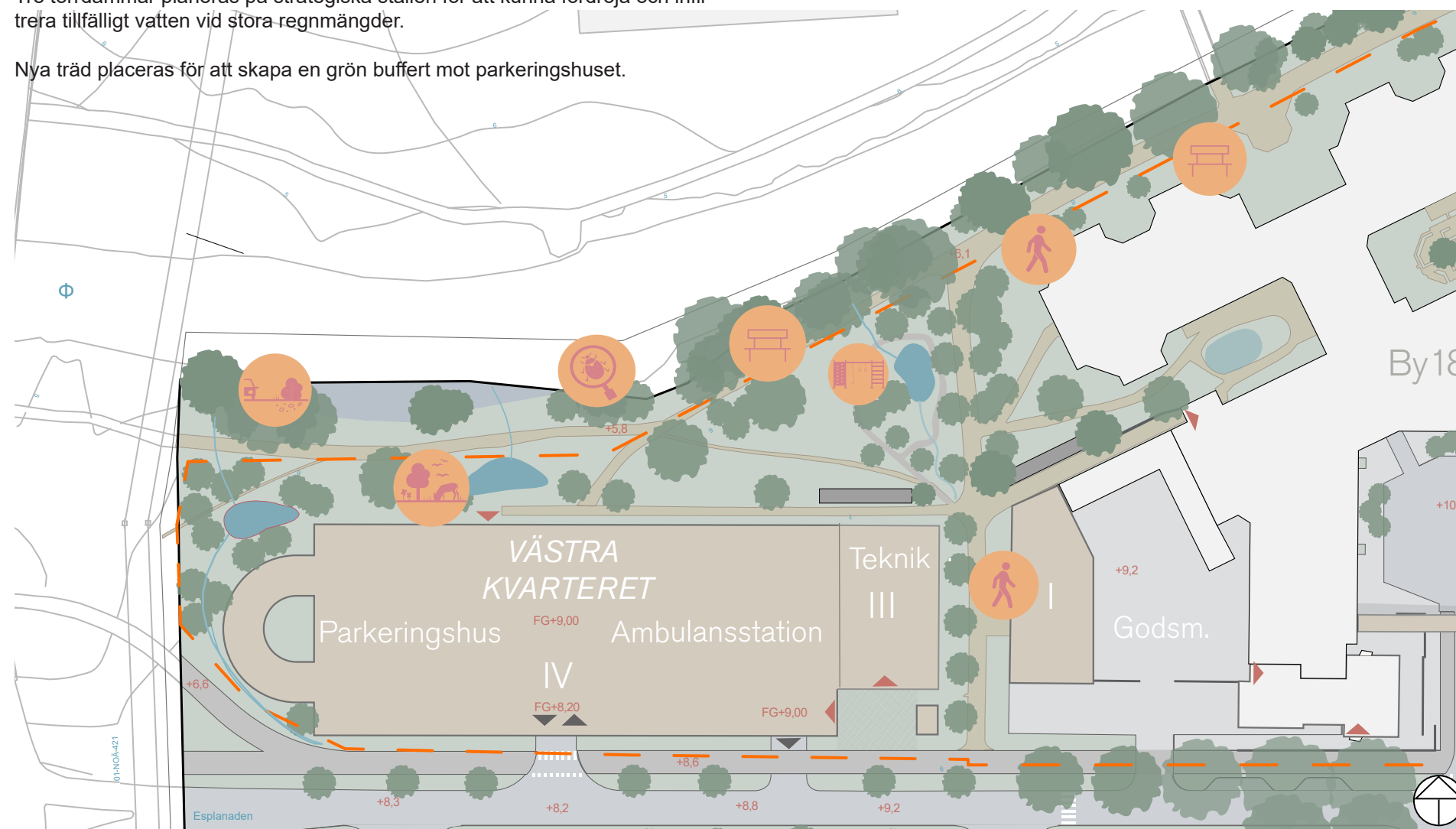
LIVSMILJÖER

- Karaktären av vild natur tas tillvara i gestaltningen.
- Örtrik ängsvegetation som ökar den biologiska mångfalden ingår i gestaltningen liksom växtlighet som gynnar pollinering, särskilt under våren.
- Känslan av naturstråk förstärks genom att träd adderas söder om gc-vägen.

DÄMPNING AV BULLER

- Högre träd och övrig växtlighet planteras för att skärma av buller från väg 76.
- Upplevelsen av ljud från ån och djurliv stärks genom avskärmade av bullret från väg 76.

Skala 1:1000

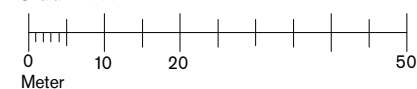
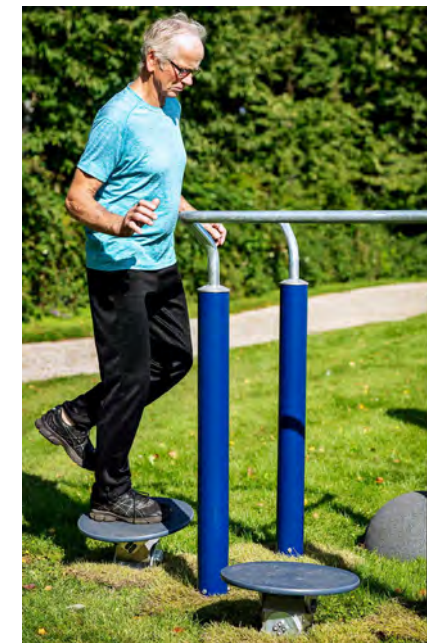

Illustration White

Å-stråket, västra delen

KARAKTÄR NATURSTRÅKET

**LEKFULLT
VILT
SPONTANT
PEDAGOGISKT
REKREATIVT
GRÖNT
VATTENNÄRA**

Entrénära rum och entréplatser

GESTALTNINGSKONCEPT

Vid entréer och vistelseytor inom sjukhusområdet är det viktigt att skapa en tydlig, trygg och tillgänglig miljö som stödjer både orientering och välbefinnande.

Befintliga entrénära vistelseytor föreslås bevaras och utvecklas, samtidigt som nya vistelseytor, sittplatser och avskilda sittgrupper tillkommer i anslutning till ny bebyggelse.

Tydlig skyltning, sittplatser nära entréer samt god tillgänglighet är centrala för att minska stress och underlätta för alla besökare. God och/eller rofylld belysning bidrar till att skapa en trygg och välkomnande miljö.

Huvdentréer för besökande ska utformas med en tydlighet i gestaltningen, där utformningen stärker orienterbarheten, exempelvis genom utstickande partier i fasad eller omsorgsfullt gestaltade takpartier ovan entrédörr.

ENTRÉNÄRA SITTPLATSER

- Befintliga sittplatser i anslutning till entréer tas tillvara och utvecklas ytterligare.
- Nya sittplatser i entrénära lägen ordnas för personal och patienter.
- Sittplatser förses med armstöd och ryggstöd.

ORIENTERBARHET

- Snabb orientering hjälper patienter, anhöriga och besökare att hitta rätt mottagning, entré, parkering etc. Färger och material i ytskikt kan hjälpa besökaren att identifiera målpunkter och stråk.
- Tydlig skyltning minskar stress och förvirring och gör det lättare för personer som inte känner området väl att orientera sig.

TILLGÄNGLIGHET

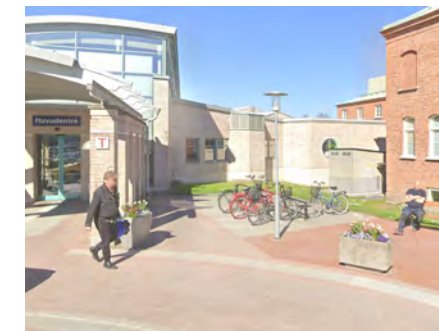
- Generösa gångytor med plats för ambulansbåtar, rullstolar, rullatorer och barnvagnar. Det gäller särskilt gångbanor vid angöringsplatser.
- Tydliga kontraster i mark och vid dörrar.
- Tillgänglighetsanpassad möblering.

TRYGGHET

- God belysning för att skapa trygghet.
- Öppna och lättöverskådliga miljöer. Undvika att skapa "dolda hörn".
- Möjlighet till väderskydd.

Markerade platser visar entrénära platser.

Befintliga sittplatser vid huvudentré

Referensbild, markerad entré

Befintliga sittplatser längs stråk mellan sjukhusbyggnader

Innergårdar och takterrasser

GESTALTNINGSKONCEPT

Sjukhusområdet präglas i dag av en uppbruten byggnadsstruktur som skapar kringbyggda gårdarum. Dessa miljöer är av stor betydelse för patienter och personal, då de erbjuder avskildhet och möjlighet till utvistelse i nära anslutning till vården. Befintliga innergårdar som i första hand är avsedda för personal, föreslås bevaras och utvecklas. I anslutning till den nya bebyggelsen i projekt- och bebyggelseförslaget tillskapas nya gårdarum och takterrasser som kompletterar befintliga kvaliteter.

Utblickar mot grönska, särskilt träd, har ett dokumenterat värde för vårdmiljöer och föreslås därför tillvaratas och förstärkas. I dagsläget finns goda förutsättningar för visuella kopplingar mot årummets täta vegetation och de stora träden kring Lasarettbyggnaden. Dessa värden bevaras och kompletteras genom nya trädplanteringar på Entréplatsen samt längs Esplanaden, vilket ytterligare förstärker sjukhusområdets gröna karaktär.

GRÖNA VÄRDEN TILLVARATAS OCH FÖRSTÄRKS

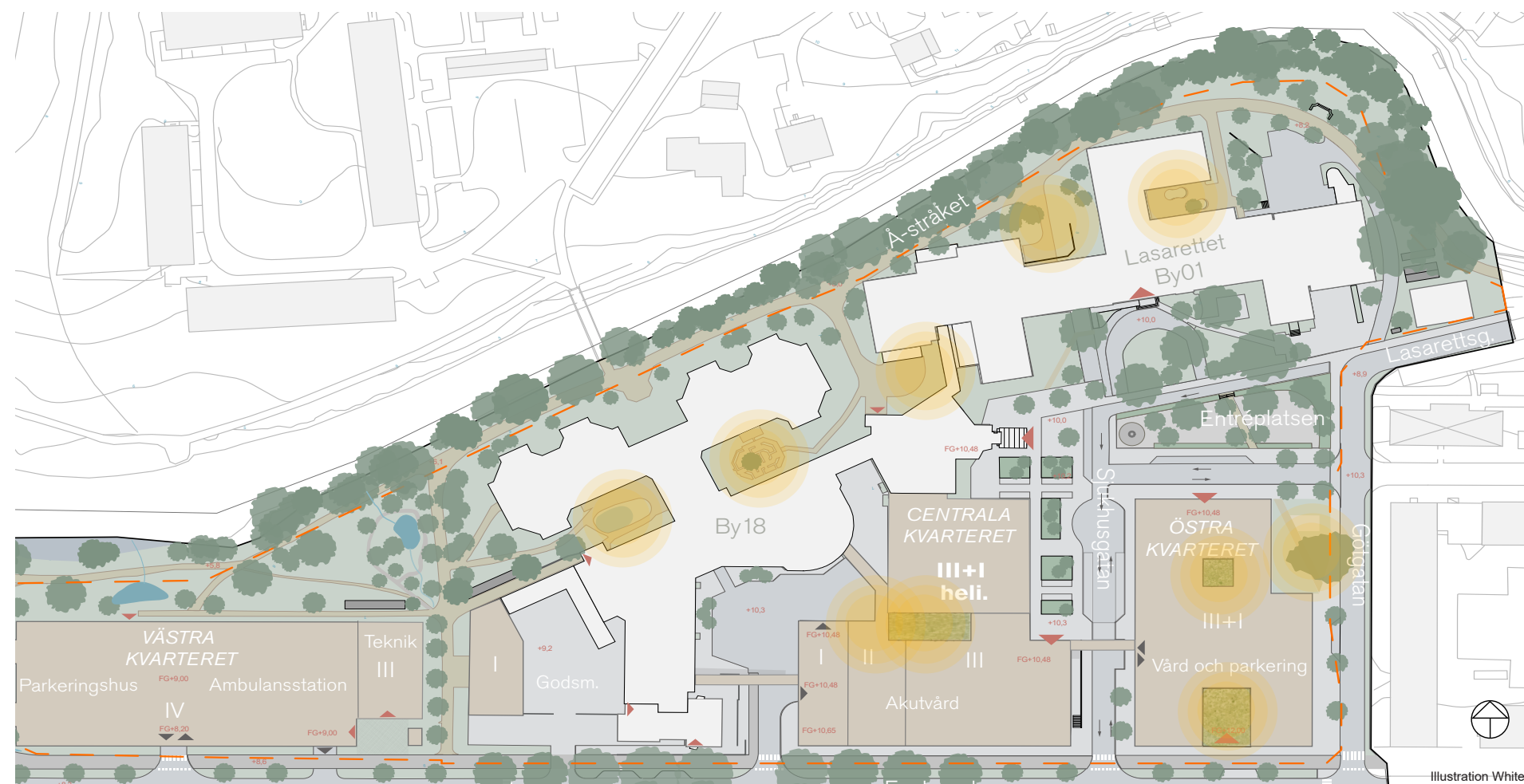
- Nya utemiljöer ägnas samma omsorg som sjukhusområdets befintliga innergårdar. Planteringsytor anläggs som lockar pollinerare och bidrar till biologisk mångfald.
- Planteringarna används också för infiltration, fördröjning och rening av dagvatten.
- Hårdgjorda ytor för t ex parkering i anslutning till befintliga gårdar ses över. Där det är möjligt ersätts dessa av grönska och genomsläppliga markmaterial.

INNEHÅLLSRIKA GÅRDSMILJÖER

- De geometriskt formade och välgestaltade gårdsmiljöerna från 1990-talet bevaras och rustas.
- Nya gröna miljöer på inneslutna gårdar inom och i anslutning till nya kvarter tillskapas.
- Gröna takträdgårdar anläggs där så är möjligt och lämpligt.

KONST

- Ny konst tillförs på tillkommande gårdar, integrerad i utemiljöns gestaltning.
- Konsten har ett kulturhistoriskt värde som bör bevaras i dess nuvarande läge på befintliga gårdar.

Markerade platser visar innergårdar och takterrasser.

Befintlig innergård

Referens innergård

Befintlig innergård

Referens takterrass

Gestaltungsprinciper för vårdkvarteren

I detta avsnitt redovisas hur de nya sjukhuskvarteren kan utvecklas för att möta framtida vårdbehov samt hur de kan gestaltas i linje med projektets övergripande vision. Inledningsvis presenteras ett huvudalternativ för utbyggnad genom volymer, sektioner och planer. Därefter beskrivs, mer översiktligt, ett alternativ max utbyggnadsalternativ som möjliggörs inom detaljplanens ramar. Avsnittet avslutas med en redogörelse för de gestaltungsprinciper som ska vägleda kvarterens utformning, samt exempel på hur dessa kan konkretiseras i huvudalternativet.

Huvudalternativ - vårdkvarterens volymer

Vy från norr

I huvudalternativet föreslås två nya vårdkvarter i fastighetens sydöstra del samt ett kvarter för teknik, logistik och parkering i den västra delen av fastigheten.

Det centrala vårdkvarteret inrymmer lokaler för akutvård i ett strategiskt läge mitt på fastigheten, med goda kopplingar till befintlig akutvård i Byggnad 18 och med ambulansangöring från Esplanaden. Volymen delas upp i en lägre del mot Esplanaden och en högre del närmare huvudentrén. På den högre delen placeras en ny helikopterplatta. Den höga placeringen minimerar störningar på omgivningen. Utbyggnaden kopplas till byggnad 18 med spänger och kulvertar.

Det östra kvarteret reserveras för framtida utbyggnad av vårdavdelningar och öppenvård, såsom mottagningar och/eller vårdcentral. Kvarteret anpassas i skala till intilliggande bostadsbebyggelse. Ett indrag i kvarterets nordöstra hörn möjliggör bevarande av en lönn med höga naturvärden och skapar utrymme för en grön platsbildning. Kvarteret kopplas till det centrala kvarteret med spänger och kulvertar.

I fastighetens västra del föreslås en större byggnadsvolym för parkering, med ambulansstation i markplan. Intill föreslås en byggnad för teknisk infrastruktur som reservkraft. Volymerna hålls på avstånd från ån för att inte påverka dess hydromorfologiska status. Kvarteret är förlagt i souterräng och upplevs med tre våningar mot Esplanaden och fyra våningar mot ån.

Huvudalternativet inkluderar även en mindre utbyggnad av lastkajen vid västra delen av byggnad 18, vilket möjliggör utökad kapacitet för varumottagning och avfallshantering. Denna tillbyggnad hålls i låg skala, en våning, och ansluter till befintlig lastkaj och tegelmur. Även en påbyggnad i en våning på nuvarande helikopterplatta samt på bårhus/"rum för avsked" samt en viss utbyggnad av de översta våningsplanerna av byggnad 18 inkluderas, liksom möjlighet att uppföra mindre tillbyggnader för tillkommande hissar/trappor i anslutning till Byggnad 18 (placering definierad).

Illustration White

- Transporter
- Bilar/taxi besök
- Ambulans akut
- Ambulans ej akut

Vy från söder

Max utbyggnad - vårdkvarterens volymer

MÖJLIG UTBYGGNAD INOM PLANKARTA

Detaljplanen möjliggör en flexibel utbyggnad av fastigheten. Det aktuella scenariot - "Max utbyggnad", är i huvudsak utformat i enlighet med huvudalternativet, med vissa avvikelser i det centrala kvarteret. I detta alternativ rivs den nuvarande huvudentrén för att ge utrymme åt en större utbyggnad av det centrala kvarteret, vilket skapar möjlighet att inrymma ytterligare vårdavdelningar.

Bärande formelement från de delar av den befintliga huvudentrén som rivs föreslås återbrukas och integreras i ett nytt entrémotiv. Utbyggnadsalternativet medför även möjlighet att tillskapa en ny entré mot åstråket i norr. I detta alternativ placeras även en ny helikopterplatta ovan den nya huvudentrén, i ett läge centralt inne på fastigheten, nära läget för den befintliga helikopterplattan. Framtida trafikflöden är lika som "Huvudalternativet".

Vy från norr

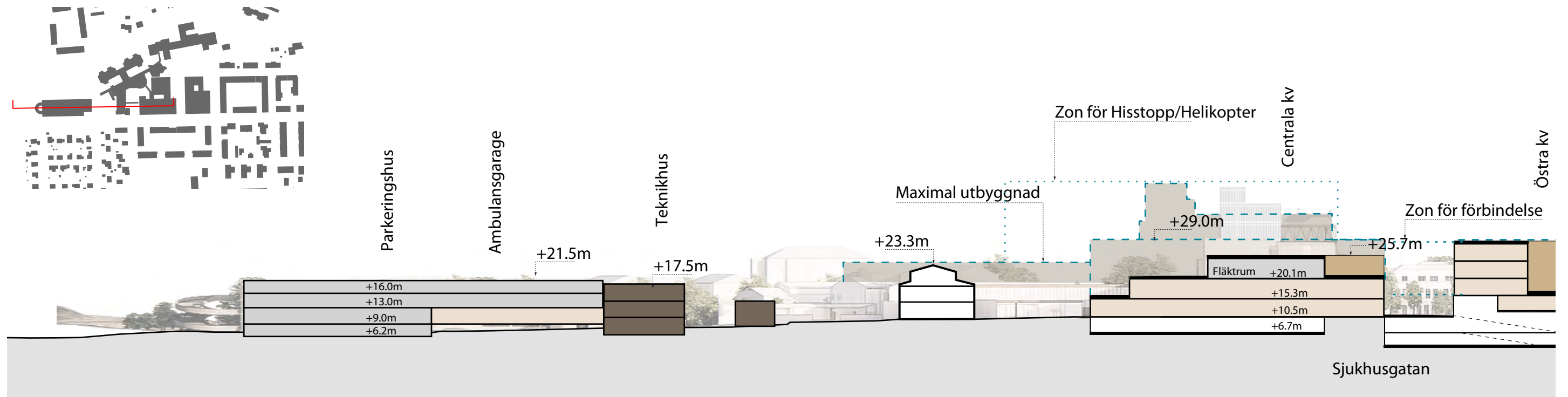

Vy från söder

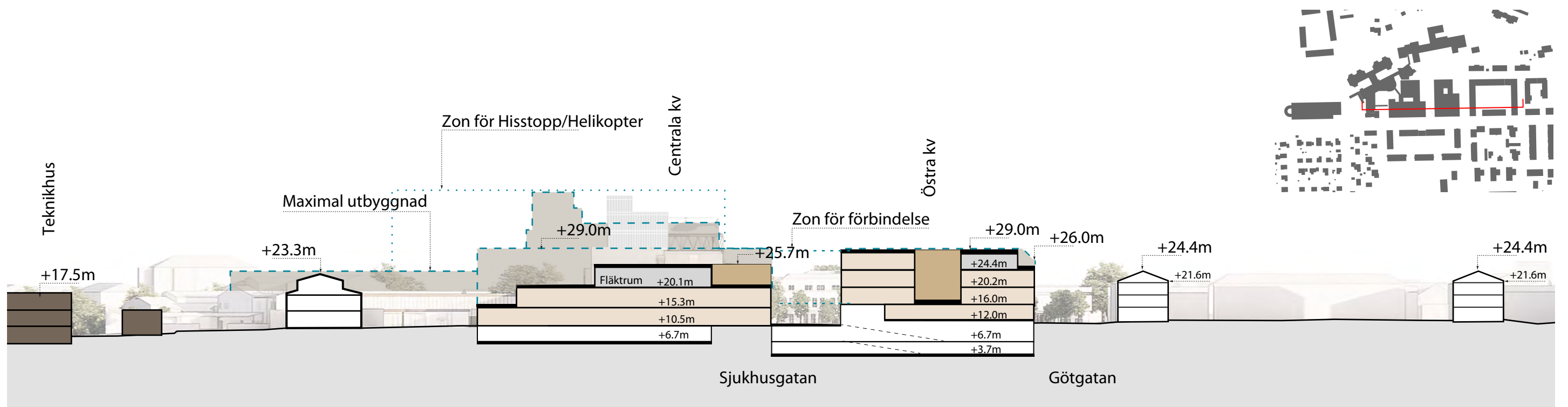
- Transporter
- Bilar/taxi besök
- Ambulans akut
- Ambulans ej akut

Sektion genom fastigheten öst-västlig riktning

Sektion öst-väst genom fastigheten, västra och centrala kvarteret, 1:1000 (A3)
 Streckade linjer visar möjlig max utbyggnad.

Illustration White

Sektion öst-väst genom fastigheten, centrala och östra kvarteret, 1:1000 (A3)
 Streckade linjer visar möjlig max utbyggnad.

Illustration White

Elevation mot Esplanaden

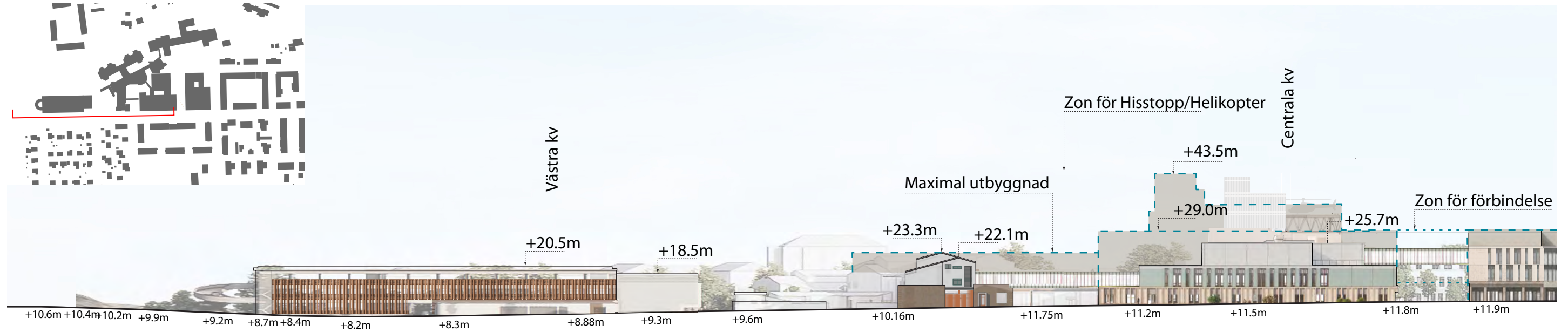

Illustration White

Elevation mot Esplanaden, centrala och västra kvarteret, 1:1000 (A1)
Streckade linjer visar möjlig maxl utbyggnad.

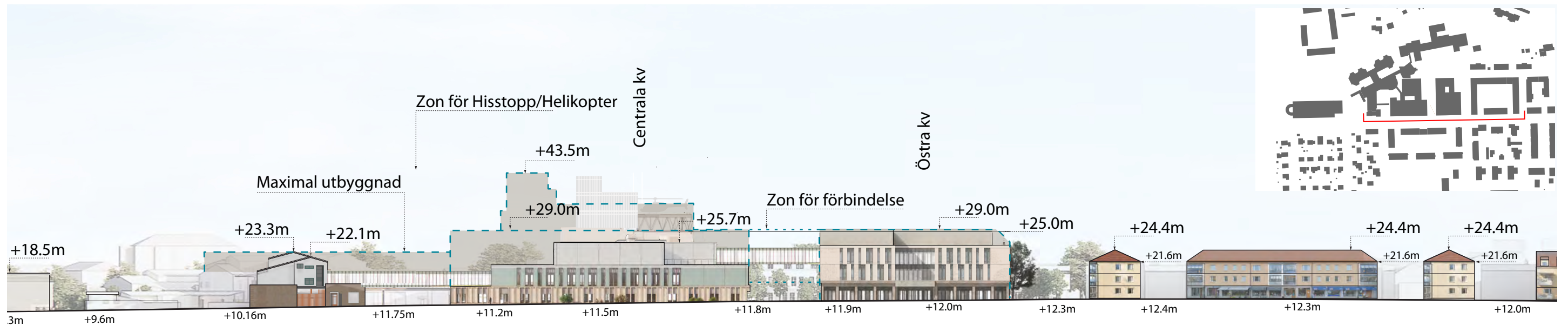
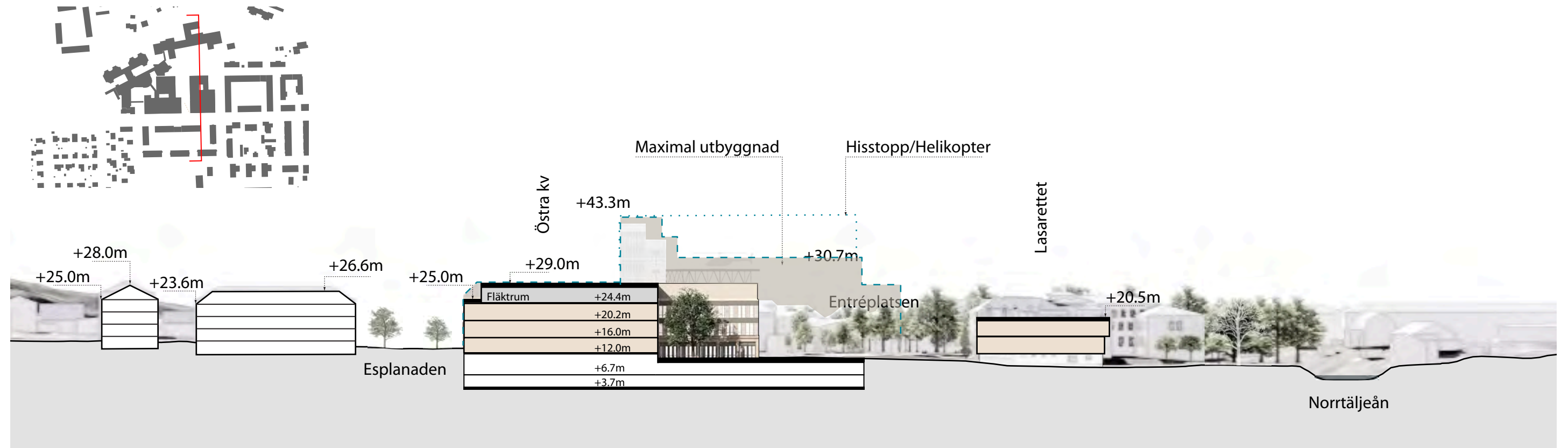

Illustration White

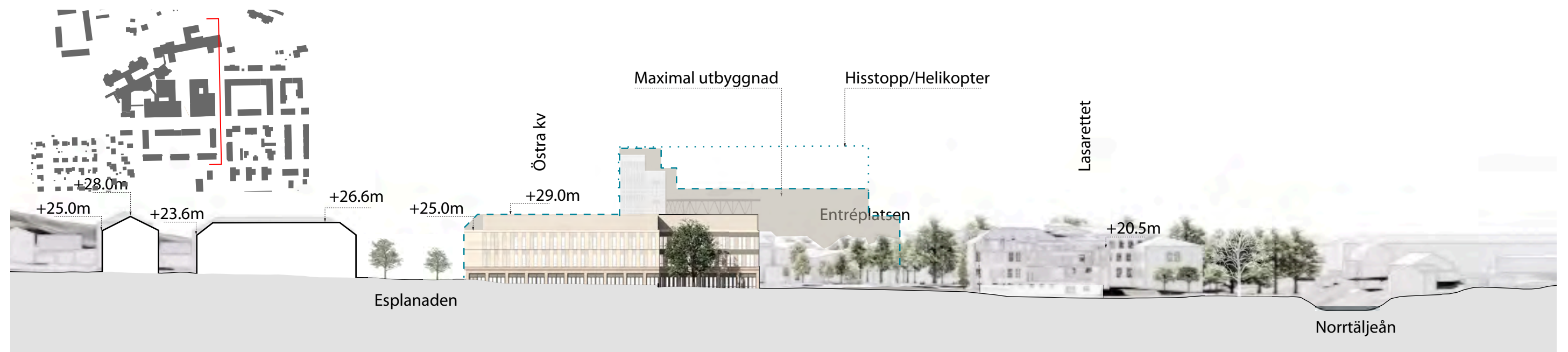
Elevation mot Esplanaden centrala och östra kvarteret, 1:1000 (A1)
Streckade linjer visar möjlig maxl utbyggnad.

Sektion nord-sydlig riktning och elevation mot Götgatan

Sektion syd-nord genom fastigheten och östra kvarteret, 1:1000 (A3)
 Streckade linjer visar möjlig max utbyggnad.

Illustration White

Elevation mot Götgatan, 1:1000 (A3)
 Streckade linjer visar möjlig max utbyggnad.

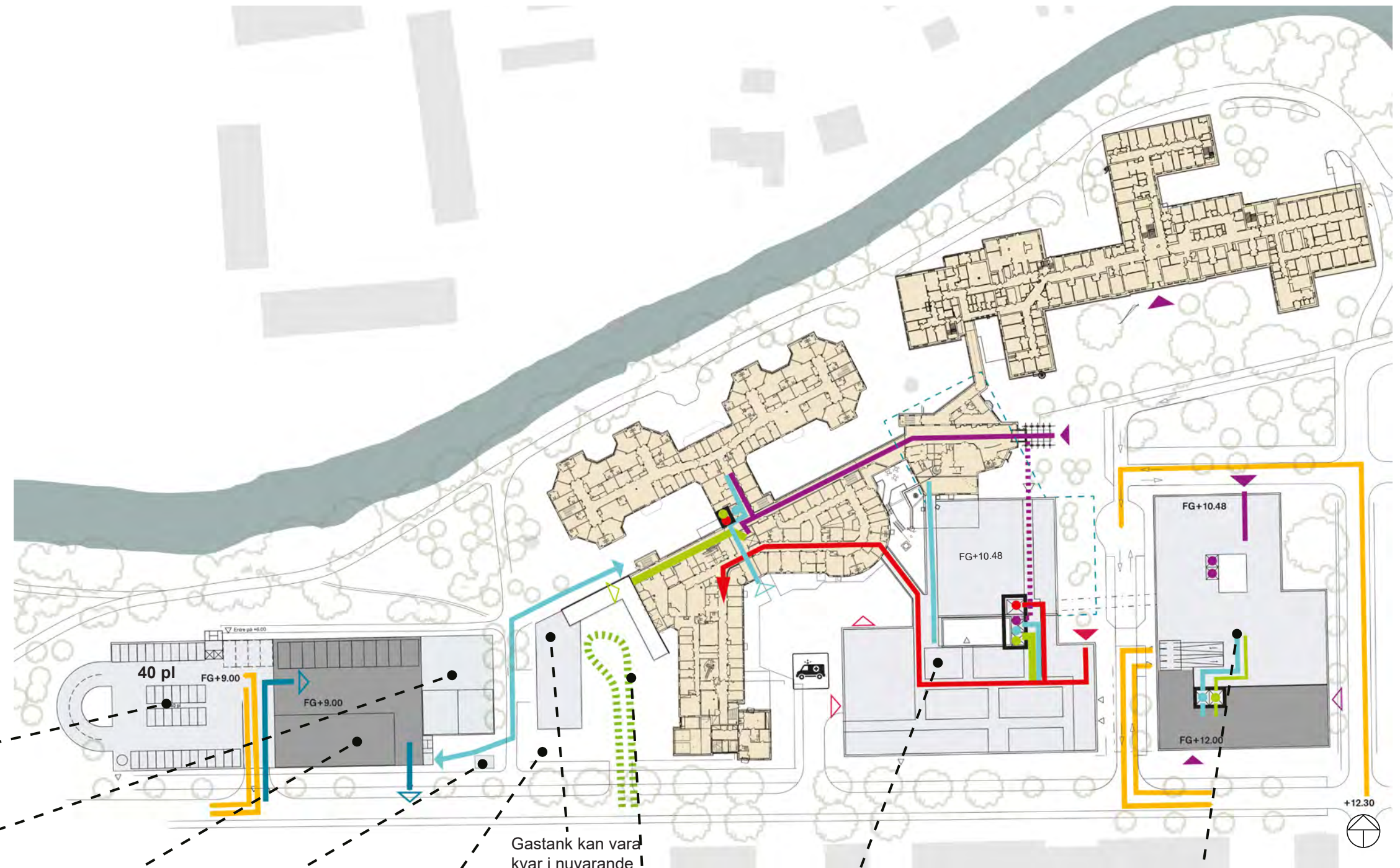
Illustration White

Huvudalternativ - innehåll och flöden

ENTRÉPLAN +10.5/+11.9

På denna och nästkommande två sidor visas ett exempel på innehåll i de nya vårdkvarteren. Illustrationerna visar även hur flöden för patienter, personal, besökare, gods, mm är tänkt att fungera, samt placering av vissa viktiga teknikfunktioner.

- Flöden**
- besökare
  - - - besökare (sekundärt)
  - personal
  - akut
  - - - operation
  - logistisk flöde
  - bilar till P
  - ambulans till hub
  - - - gods
- Volymer gränser**
- - - Maximal utbyggnad

Parkeringshus personal
Ca 380 platser i fyra plan.
Access till P-hus från Esplanaden sker med rampning

Teknikbyggnad
Utbyggnad av den tekniska infrastrukturen med en byggnad för reservkraft, som kompletterar eller ersätter den nuvarande reservkraften. Möjliggör stegvis utbyggnad i takt med behov.

Ambulansstation
Ambulansstation i bra läge nära akutmottagning. In/utfartsvägar kan samordnas med andra flöden. Kräver egen försörjning av gods.

Transformatorstation flyttas till detta läge

Uppställningsplats dieselbil på kvartermark framför godsmottagning

Gastank kan vara kvar i nuvarande läge.

Lastgård
Om nuvarande teknikhus kan utgå eller byggas om i framtiden kan lastgården utökas med logistik och driftsutrymmen.

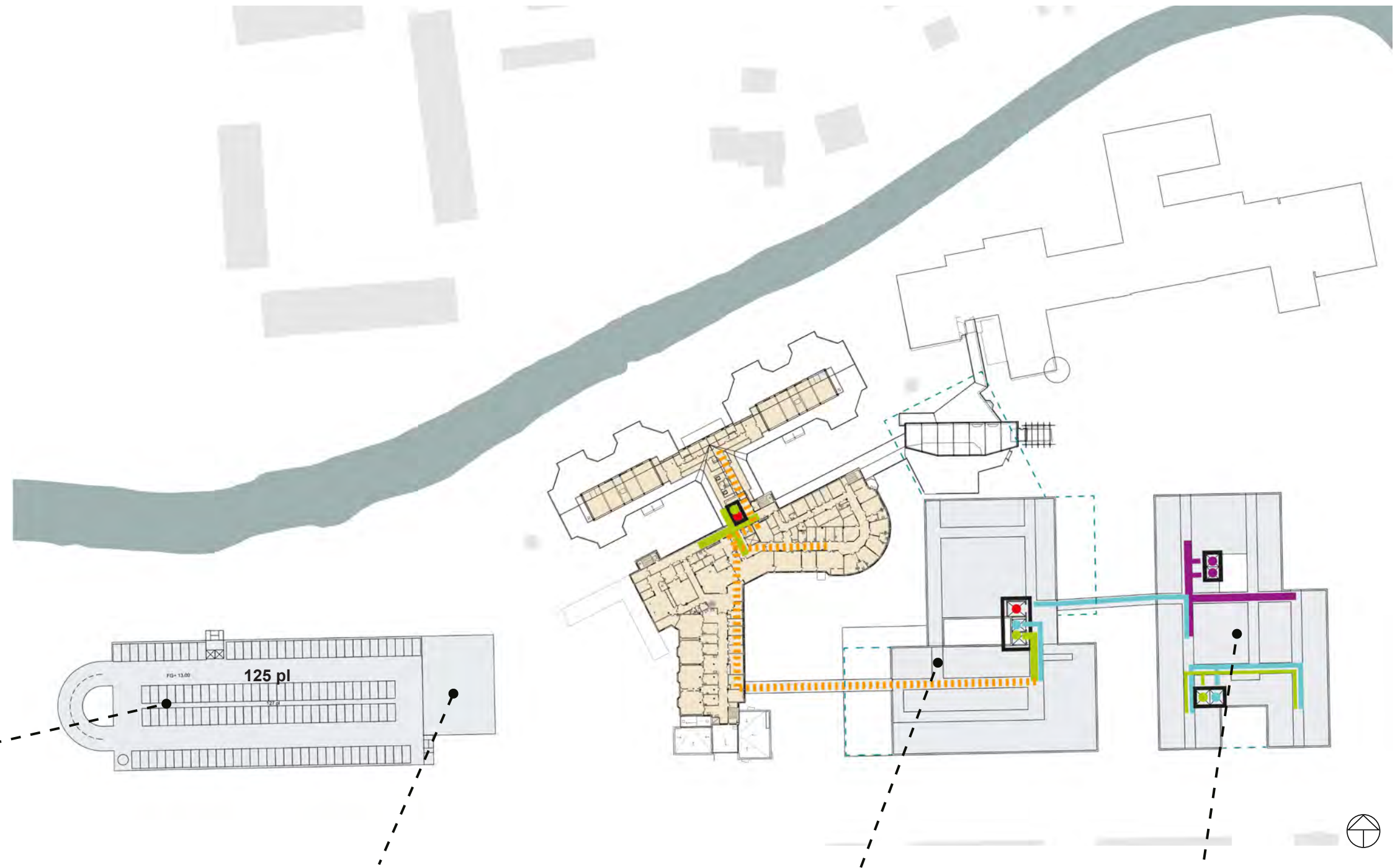
Akutvårdskvarter
Ny byggnad för akutvård/tyngre vård som akutmottagning och operation. Ny helikopterplatta på taket och ambulanshall i gatunivå, som sammanbinds av nytt hisstorn. Kopplas tätt till befintlig byggnad 18. Entréplan i nivå med befintligt sjukhus för fungerande sängtransporter (souterräng mot Esplanaden). Ny entré för akutmottagningen mot Sjukhusgatan. Hissar och trapphus placeras i fasad mot sjukhusgatan för att underlätta orienterbarhet och överblick samt bidra med rörelse till gaturummet.

Vårdkvarter
Ny byggnad för flexibelt vårdinnehåll. Entréplan om möjligt i två nivåer för att hantera huvudentré från entréplatsen samt potentiell direktentré till självständig verksamhet från Esplanaden. Entréplan behöver även hantera nedfart till garage för besökare samt trappor/hissar från detta.

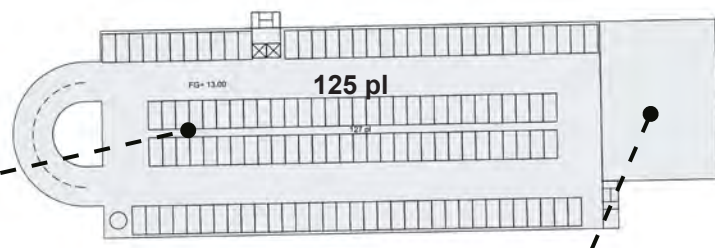
Huvudalternativ - innehåll och flöden

TYPPLAN

- Flöden**
- besökare
  - ⋯ besökare (sekundärt)
  - personal
  - akut
  - - - operation
  - logistisk flöde
  - ➔ bilar till P
  - ambulans till hub
  - - - gods
- Volymer gränser**
- - - Maximal utbyggnad

Parkeringshus personal
För att nyttja utrymmet ligger det parkering ovanpå ambulanshall

Teknikbyggnad

Akutvårdskvarter

Ny byggnad med mått för tyngre vård (dubbelkorridor). Kopplas med spänger till byggnad 18.

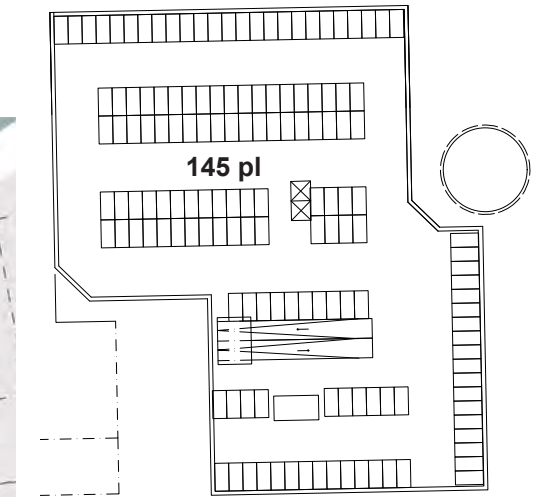
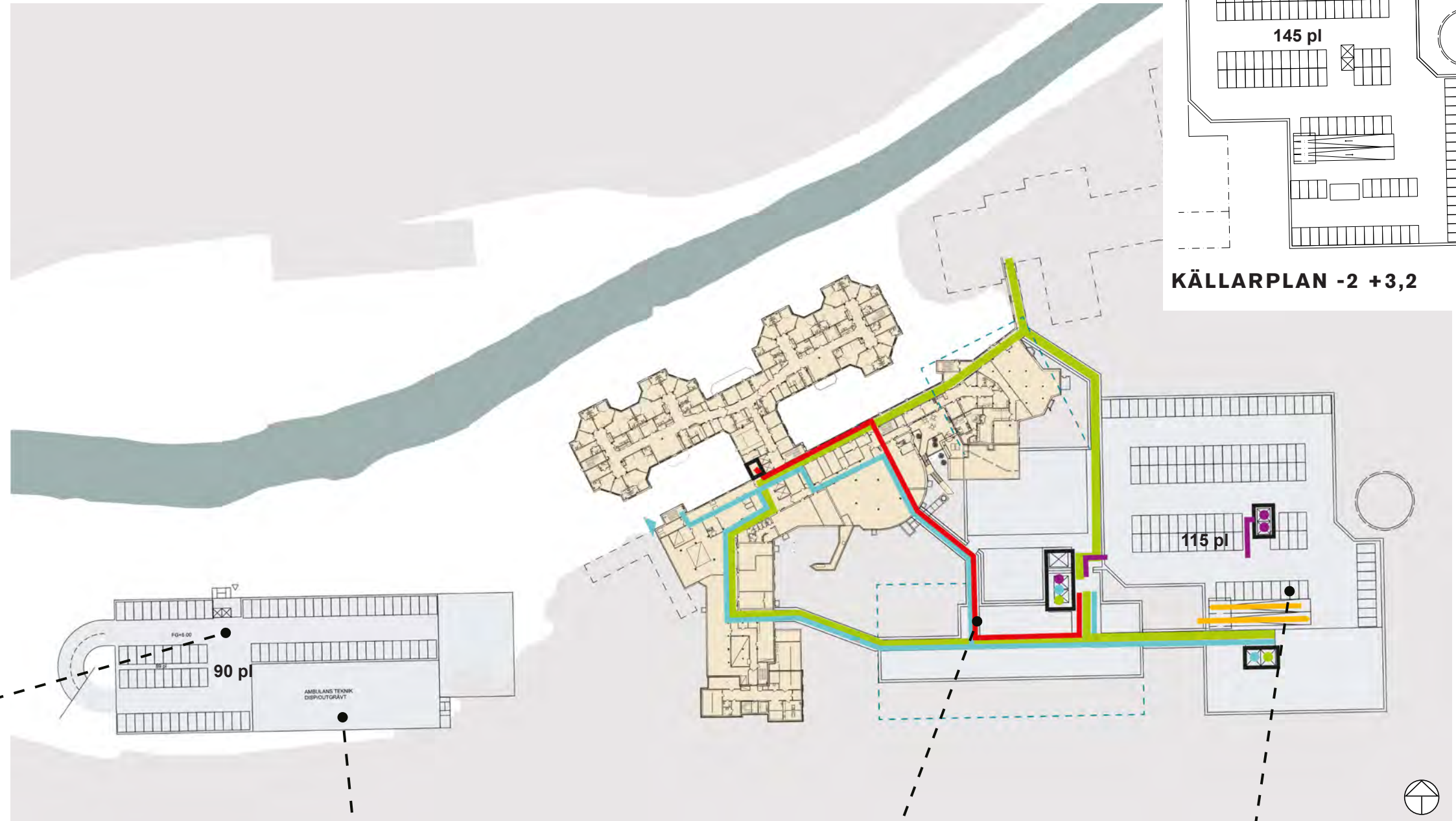
Vårdkvarter

Ny byggnad för flexibelt vårdinnehåll. Här illustreras slutenvård med en vårdavdelning per plan samt extra ytor för supportfunktioner som mindre mottagning eller administration. Förbindelsegång till centrala kvarteret för personal och eventuellt även sängtransporter.

Huvudalternativ - innehåll och flöden

KÄLLARPLAN +6,7

- Flöden**
- besökare
  - ⋯ besökare (sekundärt)
  - personal
  - akut
  - ⋯ operation
  - logistisk flöde
  - ➔ bilar till P
  - ambulans till hub
  - ⋯ gods
- Volymer gränser**
- - - Maximal utbyggnad

KÄLLARPLAN -2 +3,2

Parkeringshus personal
Parkeringshuset ligger i souterräng och har en entré från å-sidan på detta plan

Teknik för ambulans
Denna del av souterrängplan kan lämnas outgrävt eller användas till teknikutrymmen för ambulanshallen

Akutvårdskvarter
Källarplan för teknikutrymmen. Kopplas till byggnad 18 med kulvert för gods och sängtransporter. Nya huvudaxlar skapas i östvästlig och nord-sydlig riktning.

Vårdkvarteret
Källarplan för teknikutrymmen och parkering (upp till ca 260 platser i två plan). Nedre garageplan måste byggas vattentätt. Kopplas till akutkvarteret med kulvert för gods och sängtransporter.

Gestaltungsprinciper - befintliga byggnader

De befintliga byggnaderna på sjukhusområdet utgör en viktig del av platsens identitet och historia och ges därför en central roll i projekt- och bebyggelseförslaget. Den ursprungliga lasarettbyggnaden med sin monumentala karaktär och sina vackra tegeldetaljer bevaras fristående i parkmiljö, där den södra fasaden fortsatt blir ett fondmotiv till den nya Entréplatsen. Byggnaden används främst för lättare vård och administrativa funktioner, vilket möjliggör en fortsatt användning utan omfattande ingrepp. Den fysiska och visuella kopplingen mellan det gamla lasarettet och övriga sjukhusbyggnader säkerställs.

Även 1990-talets sjukhusbyggnad värnas för sina kvaliteter i form av uppbrutna volymer, samspel med utemiljöer samt tydliga kommunikationsaxlar med siktlinjer och utblickar. Byggnaden bevaras till största del och förväntas fortsatt rymma både avancerad och enklare vård, trots begränsningar i stomme och våningshöjder. Genom att ny bebyggelse i centrala kvarteret kopplas samman med 90-talsbyggnaden kan lokalerna nyttjas effektivt och komplettera varandra.

Projekt- och bebyggelseförslaget möjliggör även mindre tillägg, såsom nya hissar, vindsinredning och utbyggnad av lastkajer. Dessa anpassas varsamt med hänsyn till respektive byggnads tidstypiska karaktär. Volymverkan, fasadkomposition, fönstertyper, takform och materialval utgör viktiga riktlinjer för förändringarna.

Vissa lägre byggnader på fastigheten bedöms ha nått sin tekniska livslängd och föreslås därför rivas för att ge plats åt nya kvarter. Material från rivningen återbrukas i möjligaste mån för att minska klimatpåverkan och samtidigt synliggöra sjukhusets historia i det nya.

Befintlig bebyggelse har vuxit fram under lång tid men med sammanhållande karaktär genom materialitet och färgsättning.

Kompletteringar till Byggnad 18

Gestaltningssprinciper - nya vårdkvarter

I projekt- och bebyggelseförslaget föreslås de nya vårdkvarteren utformas i samklang med befintlig sjukhusbebyggelse genom val av material och kulörer, vilket skapar en naturlig fortsättning av områdets arkitektoniska uttryck. Samtidigt formas byggnaderna för att möta dagens och framtidens krav på sjukhuslokaler, med högre våningshöjder, djupare huskroppar och en rationell grundstruktur som ger flexibilitet för olika planlösningar. Den tillkommande bebyggelsen markerar därmed en ny årsring i sjukhusområdets utveckling.

Till skillnad från tidigare generationers sjukhusbyggnader, som placerades friliggande i parkmiljö vid ån, föreslås de nya byggnaderna ges en mer stadsmässig kontext genom sitt läge i relation till bostadskvarteren i öster och söder.

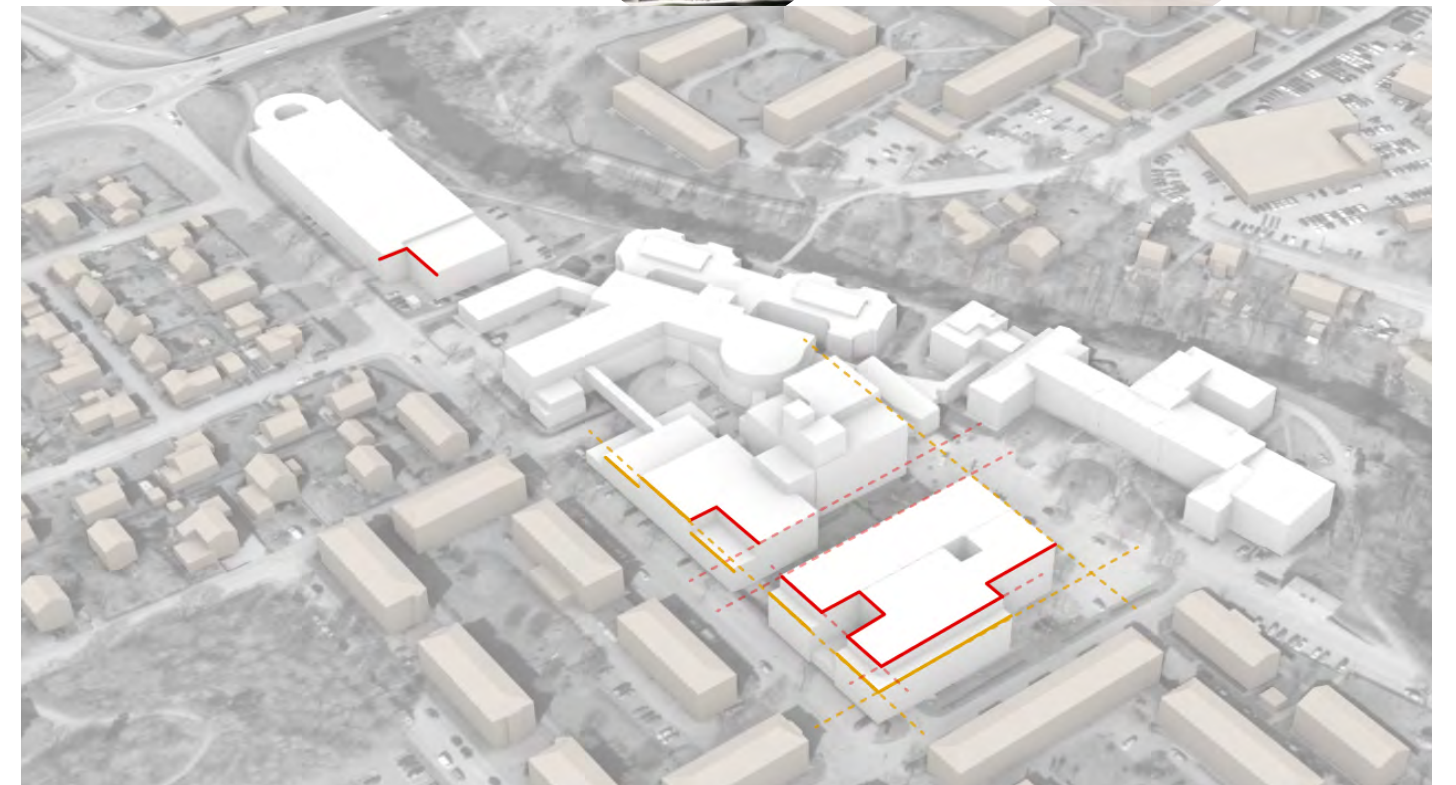
Omgivande bostadsbebyggelsens kvarter präglas av lamellhus som tillsammans bildar halvöppna gårdsrum med förgårdsmark mot gatan. De nya vårdkvarteren i sydöst föreslås därför utformas med en liknande kvartersstruktur, anpassad till vårdens behov. Byggnaderna följer den ortogonala strukturen och viktiga siktlinjer bevaras. Placering i gatuliv skapar kontinuitet i stadsrummet, samtidigt som förgårdsmark möjliggör grönska, angöring eller vistelseytor. Förgårdsmarken utgör också en viktig övergångszon mellan gata och byggnad.

Gestaltningen av fasaderna förstärks med markerade vertikala partier i form av indrag eller varierade fasaduttryck. På så sätt delas volymerna upp i smalare enheter som anspelar på lamellhusens rytm, vilket skapar variation, stadsmässig skala och liv i gaturummet.

Sjukhusområdets bebyggelse kompletteras med en ny årsring som speglar dagens och framtidens behov.

Tre generationers sjukhusbyggnader: det gamla lasarettets monumentala komposition, 1990-talets organiska byggnader och 2020-talets rationella volymer med högre våningshöjder och inbyggd generalitet

De nya sjukhusbyggnaderna formas som stadskvarter och placeras i liv med omgivande kvarter. Genom indrag och markerade vertikala partier skapas en rytm som anspelar på omgivande lamellbebyggelse.

Gestaltungsprinciper - fasadmateriäl

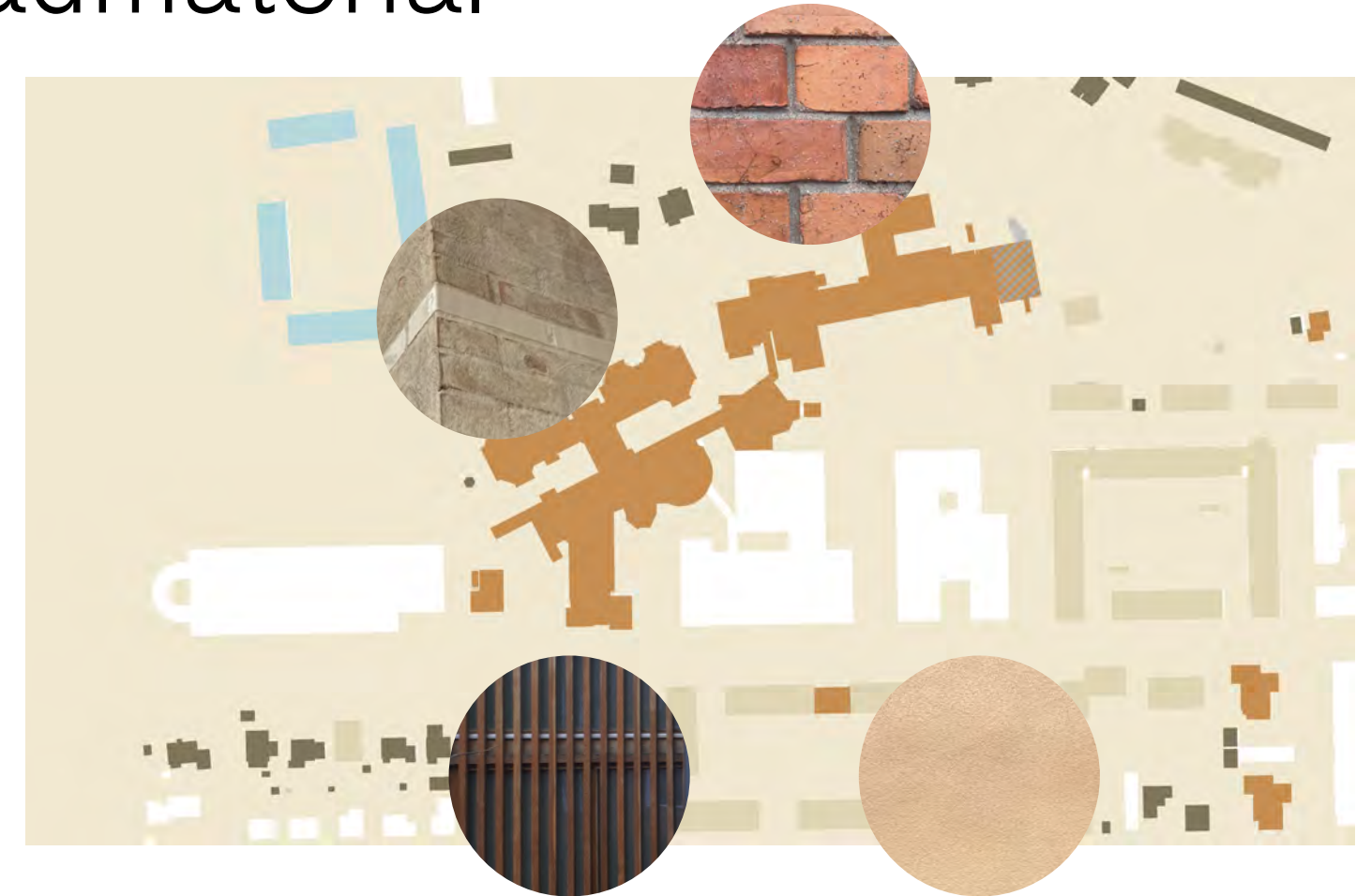
De befintliga byggnaderna på sjukhusområdet präglas av tegel i varierande kulörer och utföranden, kompletterat med detaljer i plåt, trä och terrazzo samt låga socklar i puts, sten eller betong. Den nya bebyggelsen i projekt- och bebyggelseförslaget föreslås utformas i material och färagskalor som harmonierar med denna miljö och därmed bidrar till en sammanhållen helhet.

Fasaderna föreslås utföras i mineraliska material såsom tegel, puts i nyanser av tegelrött, terrakotta eller beige. Fasadens detaljer kan utformas i exempelvis grön plåt med inspiration från 1990-talsbyggnaden. Tydliga och framträdande elementskarvar undviks för att skapa en lugn och sammanhållen materialverkan.

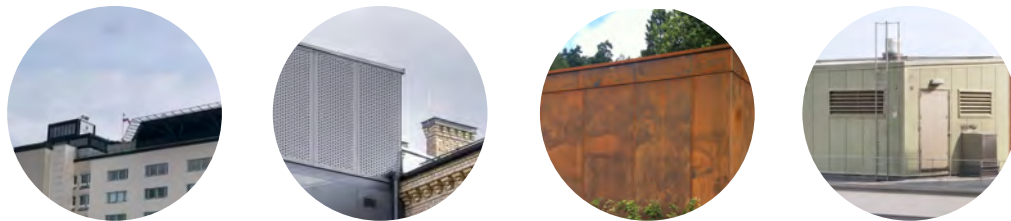
För att berika gaturummet ges bottenvåningarna en särskild omsorg. Här används robusta, taktila material som åldras väl och utformas i en detaljering anpassad till mänsklig skala. Det befintliga bårhuset inom området utgör en viktig inspirationskälla, med sitt mönstersatta tegel och omsorgsfullt gestaltade fönsterinfattningar i terrazzo. I kombination med grönska och vistelseytor i förgårdsmarken skapas på detta sätt en trivsamt och attraktiv miljö för både gående och vistande.

Takvåningar som dras in från gaturummet, liksom uppstickande delar för trapphus och hissar, ska utformas med stor hänsyn till landskapsbilden och dess möte med trädridån. Dessa ges en matt materialverkan i dämpade kulörer för att smälta in i skogslandskapet på avstånd. Lämpliga material är exempelvis cortén, grön plåt eller skivmaterial i beige eller grått.

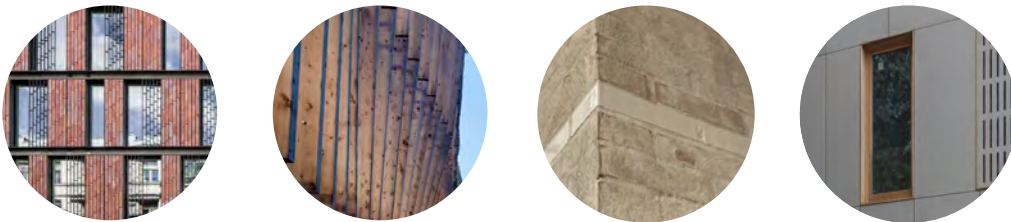
Sjukhusområdets bebyggelse präglas av byggnader i tegel och slammat tegel i olika varma och ljusa. Detaljer av trä eller med en accentfärg.

TAKLANDSKAP

HUVUDVÅNINGAR

SOCKELVÅNING

Exempel material nya byggnader

Befintliga material i området

Gestaltungsprinciper - material och kulör i taklandskap

Helikopterplattans hisstorn och kontrollrum utformas som tydliga landmärken och bidrar till ökad orienterbarhet inom området och i staden som helhet. Takvåningen, den fjärde våningen i föreslagen bebyggelse kommer att vara synlig i vyn från Södra Bergen liksom den uppstickande delen av ett möjligt nytt hisstorn vid anläggandet av en ny helikopterplatta. Det är därför viktigt att fasadmateriell och fasadkulörer på dessa delar ges en gestaltning som minimerar dess visuella påverkan. Tak och fasader från och med den fjärde våningen och uppåt ska ges kulörer i jordnära eller naturnära toner, exempelvis beige eller brun, för att visuellt samspela med stadens trädråd när byggnaderna betraktas på avstånd. Från marknivå bör kulören samtidigt anpassas så att byggnadsdelen inte uppfattas som dominerande mot himlen.

Fasadmateriellen bör ha en matt yta och dämpade nyanser, exempelvis trä, cortén, plåt eller skivmaterial, för att bidra till en god anpassning till det omgivande landskapet. Exempel på NCS-kulörer för cortén är ett spann mellan NCS S5030-Y80R och S6030-Y80R. För fasadmateriell i grön takplåt kan ett kulörspann mellan NCS S2020-G10Y och S4020-G30Y vara lämpligt.

Hisstorn och teknikutrymmen tillhörande helikopterflygplatsen kan ges en något högre ljushet för att bättre smälta in mot himlen beroende på vilken färg fasaderna under har. Ljus fasadkulör på huvudvåningarna kan ge en ljusare kulör på takvåningen, medan en mörk fasadkulör på huvudvåningarna som till exempel tegel kan ge en mörkare kulör på takvåningen. Starkt ljusreflekerande material eller kulörer ska inte användas.

Angivna NCS-kulörer är inte styrande utan anger den ton som eftersträvas för tak och fasader från den fjärde våningen och uppåt. Kulörerna ska ses som vägledande och kan användas som utgångspunkt vid det slutliga valet av kulörer och material.

- NCS S1000 - N
- NCS S2500 - N
- NCS S2002-Y
- NCS S1502-Y
- NCS S2502-Y
- NCS S2005-Y20R
- NCS S3005-Y20R
- NCS S2030-Y20R

Möjliga NCS-kulörer i ljusa jordnära toner för takvåningar från och med fjärde våningen och uppåt

Exempel på utformning helikopterplatta (ej exempel på fasadmateriell)

 NCS S5040-Y80R

 NCS S5030-Y80R

 NCS S3020-G20Y

 NCS S5030-G30Y

 NCS S4040-Y40R

 NCS S4502-Y

 NCS S6502-Y

Möjliga NCS-kulörer i mörkare jordnära toner för takvåningar från och med fjärde våningen och uppåt

Ljusare kulörer

Mörkare kulörer

Mörkare fläktrum och ljusare hisstopp

stration White

Centrala kvarteret - gestaltungs-koncept

I projekt- och bebyggelseförslaget föreslås det centrala kvarteret utformas med en lägre volym mot Esplanaden. Denna del ges ett horisontellt uttryck som harmonierar med sjukhusområdets befintliga byggnader. Volymen trappas succesivt ned mot väster och möter därigenom den lägre skalan hos det angränsande bårhuset/”rum för avsked”, vilket skapar en varsam övergång mellan olika funktioner och byggnadstyper.

Mot huvudentrén ges kvarteret en mer vertikal utformning, där byggnadsvolymer avslutas med en helikopterplatta som markerar sjukhusets närvaro i stadsbilden. Helikopterplattans hisstorn och kontrollrum utformas som tydliga landmärken och bidrar till ökad orienterbarhet både inom området och i staden som helhet. Byggnadsdelen dras in från Sjukhusgatan för att möjliggöra en generös och funktionell entrémiljö.

Kvarterets två delar binds samman genom ett vertikalt kommunikationsparti med trappor och hissar. Detta utformas med hög grad av transparens för att synliggöra rörelse i byggnaden och stärka orienterbarhet och överblick. Genom att kommunikationspartiet och den högre volymen placeras indraget från gaturummet framträder den lägre volymens kortsida tydligare, vilket bidrar till att bryta ned kvarteret i flera avläsbara delar och skapa en mer mänsklig skala.

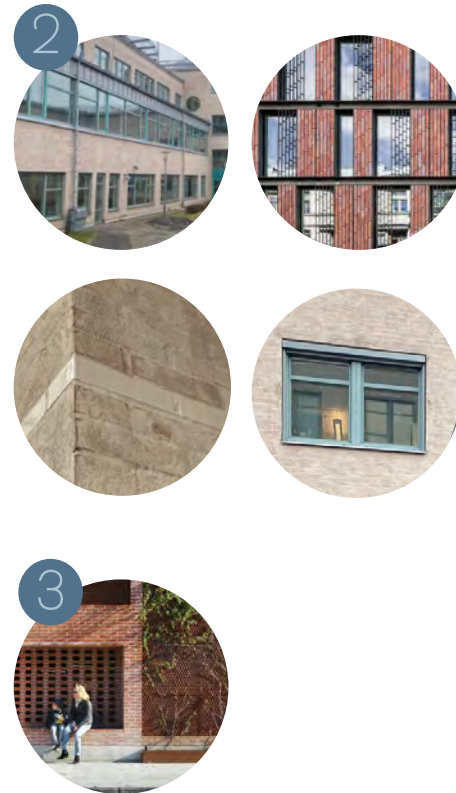

Illustration White

1 TAKLANDSKAP

- De övre våningar som höjer sig över den omgivande kvartersstrukturen utformas i material och kulörer som harmonierar med omgivningen. Se sida "Gestaltungsprinciper - kulörer taklandskap"

2 HUVUDVÅNINGAR

- Mellanvåningarna föreslås hållas samman färgmässigt med sockelvåningen, men kan utföras i enklare material exempelvis puts.
- Fasaderna artikuleras med ett horisontellt fönsterband i avvikande kulör som skapar ett lugnt och samlat uttryck, betonar horisontaliteten och knyter samman fasadkompositionen. Inom fönsterbandet varierar fönsteröppningar och täta partier för att tillföra rytm, karaktär och en nedbruten skala.

3 SOCKELVÅNING

- Sockelvåningen utförs i oömma och slitstarka material såsom tegel, betong eller grovputs, vilket ger byggnaden ett robust uttryck och långsiktig hållbarhet. Fasaderna ges en högre detaljeringsgrad som upplevs i ögonhöjd och förstärker byggnadens närvaro i gaturummet.
- Reliefeffekter, exempelvis genom indragna fönsternischer, tillför ljus- och skuggspel samt en taktilitet som ger fasaden djup. Variation i fönsterpartiernas placering och utformning skapar en rytm längs gatan.
- I anslutning till fasaden kan planteringar och sittplatser anordnas eller integreras, vilket bidrar till en aktiv och inbjudande zon i mötet mellan byggnad och stadsmiljö.

Illustration White

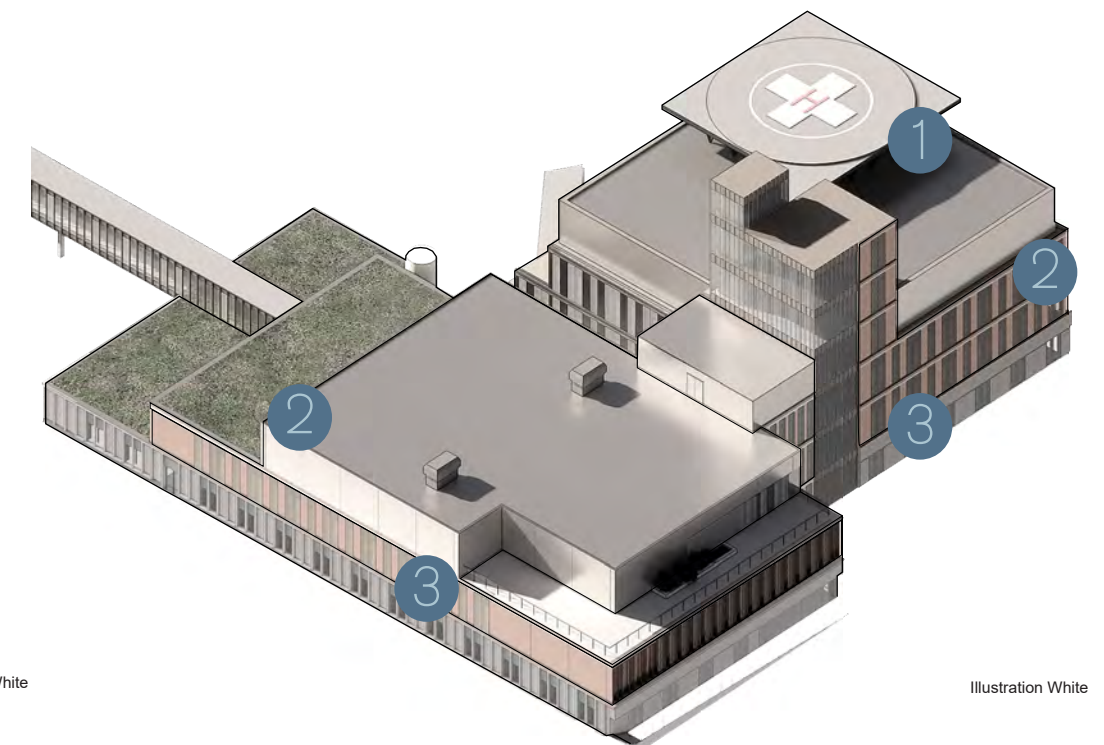

Illustration White

Centrala kvarteret - koncept alternativ utbyggnad

I huvudförslaget utformas centrala kvarteret, som tidigare nämnts, främst för akutvård, medan utbyggnad av vårdavdelningar och mottagningar inryms i det östra kvarteret. Detta motsvarar ett tänkbart scenario för att tillgodose vårdens behov på sikt. Ett annat scenario är att vårdavdelningarna behöver byggas ut i ett tidigare skede och att detta behov bäst tillgodoses i det centrala kvarteret.

Detaljplanens byggrätt inrymmer därför, utöver huvudalternativets volymer, möjlighet till att uppföra en större tillbyggnad i centrala kvarteret. Denna utbyggnad möjliggörs genom att nuvarande huvudentré med underliggande lokaler rivs. I dess ställe uppförs en volym i upp till fyra våningar med indragen fläktrumsvåning på tak och en helikopterplatta med tillhörande kontrollutrymme ovanpå fläktrummet.

Tillbyggnaden utformas som en tydligt avläsbar volym, som kopplas till volymer i kvarterets södra del med ett indraget trapphus och hisstorn. Volymens södra del förhåller sig till Sjukhusgatans riktning, medan den norra delen av volymen vinklas för att ansluta till byggnad 18 och dess huvudaxel, samt möta siktlinjen från Lasarettsgatan.

Då den tillkommande volymen kan komma att bli högre än det gamla lasarettet utformas detta möte med särskilt hänsyn. Hörnet närmast lasarettet dras in för att skapa möjlighet till siktlinje mellan de båda byggnaderna. Fläktrummet på tak anpassas också med ett större indrag på norra delen av volymen närmast lasarettet. Den förbindelsegång som idag förbinder dessa båda byggnader i både souterrängplan och torgplan behöver fortsatt finnas kvar, men kan med fördel byggas om med en ökad andel glasning för att möjliggöra genomsikt.

Fasaden på den nya volymen ut mot torget föreslås utformas med inslag av rött tegel eller puts i jordig ton för att knyta an till materialiteten i det gamla lasarettet och omgivande bebyggelse. Volymen föreslås dock gestaltas med en lättare karaktär, snarare än som en solid fasad med karaktär av hål i mur, för att undvika att volymen upplevs dominerande vid sidan av lasarettet. Ett lättare uttryck skapas genom att tegel- eller putsfasaden bryts upp med partier i glas eller andra avvikande material som plåt, trä eller skivmaterial, vilket tillsammans skapar en fasad med mer sammansatt karaktär.

Den nya tillbyggnaden planeras fortsatt innehålla sjukhusets huvudentré. Denna gestaltas som ett tydlig fondmotiv som framträder både från siktlinjen längs Lasarettsgatan och från entrétorget. Entrémotivet kan med fördel utföras med en utstickande del som anspelar på den tidigare entrén, och med en rejäl höjd som tecknar sig på håll. Om huvudvolymen uppförs i fyra våningar föreslås entrémotivet utföras i en och en halv till två våningar. På det sättet kan entrémotivet knyta an till takfoten och skalan på gamla lasarettet medan den högre volymen hamnar mer i bakgrunden. Om huvudvolymen blir tre våningar eller lägre bedöms den kunna samspela bättre med lasarettet och entrémotivet kan då utföras i en till en och en halv våning.

1 TAKLANDSKAP

- De övre våningar som höjer sig över den omgivande kvartersstrukturen utformas i material och kulörer som harmonierar med omgivningen. Se sida "Gestaltungsprinciper - kulörer taklandskap"

2 HUVUDVÅNINGAR

- Material och kulörval föreslås knyta an till den gamla lasarettbyggnaden exempelvis i tegel, keramik eller puts.
- För att undvika en för massivt uttryck bryts fasaden upp med större glaspartier eller partier med avvikande material eller kulör

3 SOCKELVÅNING

- Sockelvåningen utförs i oömma och slitstarka material såsom tegel, betong eller grovputs, vilket ger byggnaden ett robust uttryck och långsiktig hållbarhet.

4 ENTRÉBYGGNAD

- För att markera entrén och skapa väntplatser under tak byggs en utstickande entrebyggnad. Denna utformas uppglasad för att skapa kontakt mellan angöring utomhus och väntplatser inne.
- Höjden och skalan anpassas till hela byggnades volym, se illustrationer nedan

5 FÖRBINDELSE TILL LASARETTSBYGGNAD

- Vid en ombyggnad bör förbindelsegång utformas glasad för att skapa visuell kontakt med å-rummet och norra sidan av byggnaden
- Den nya volymen dras tillbaka från hörnet närmast det gamla lasarettet för att förstärka den visuella kontakten med baksidan av lasarettbyggnaden och mildra påverkan på lasarettet

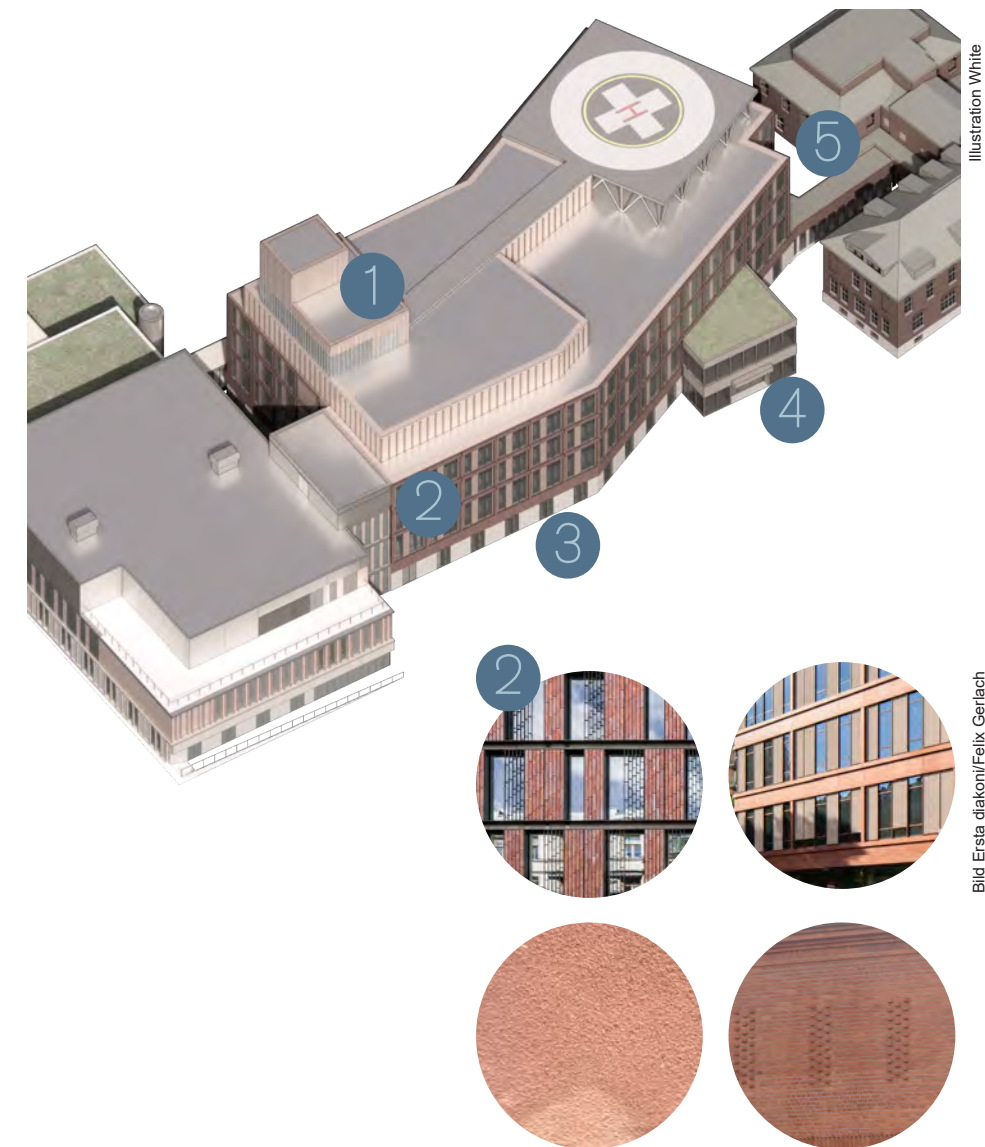
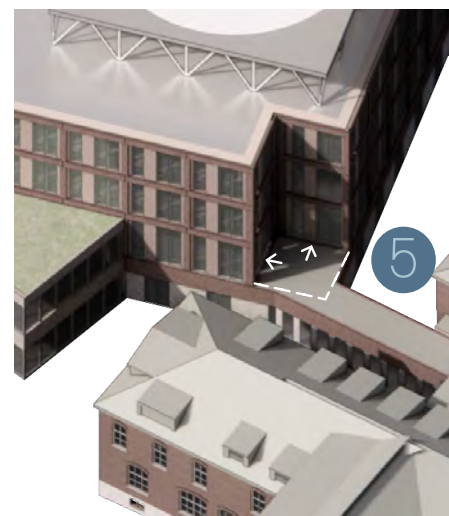
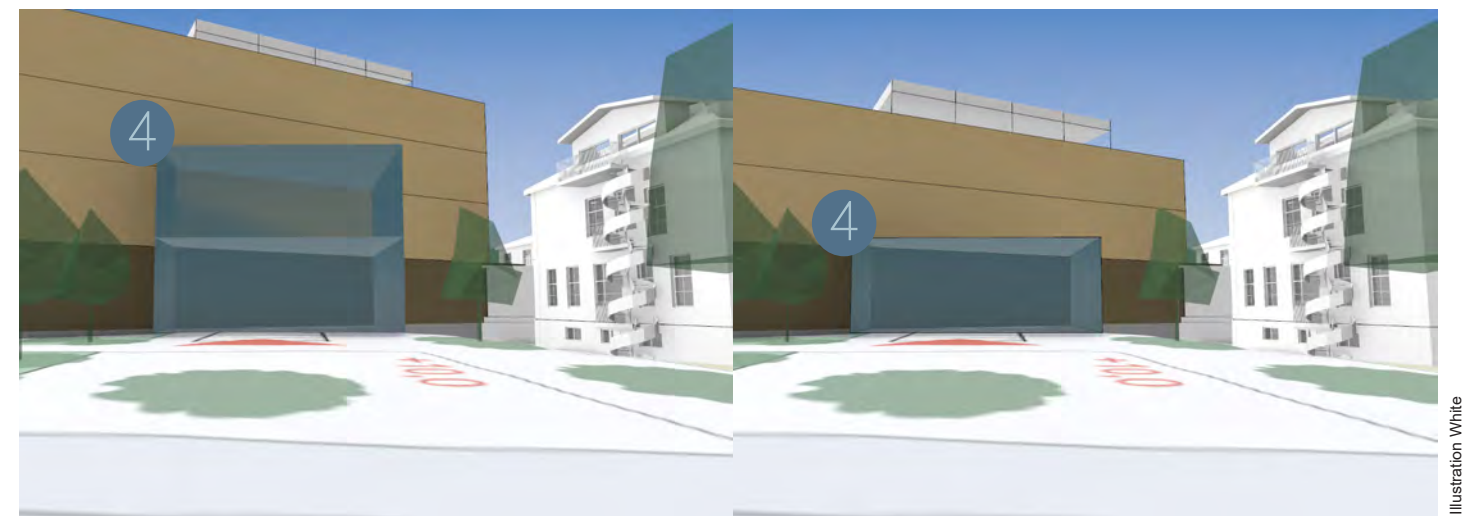

Illustration White

Bild Ersta diakoni/Felix Gerlach

Nya byggnadens hörn och förbindelsegång anpassas till lasarettbyggnaden

Hög byggnad med hög entrébyggnad

Låg byggnad med lägre entrébyggnad

Vy med ny entrébyggnad, storlek på entrébyggnad anpassas till huvudvolym

Illustration White

Östra kvarteret - gestaltungs-koncept

Östra kvarteret utformas som en sammanhängande byggnadsvolym, som bryts upp i skala mot de omgivande gaturummen genom indragna partier eller vertikala markeringar i fasad.

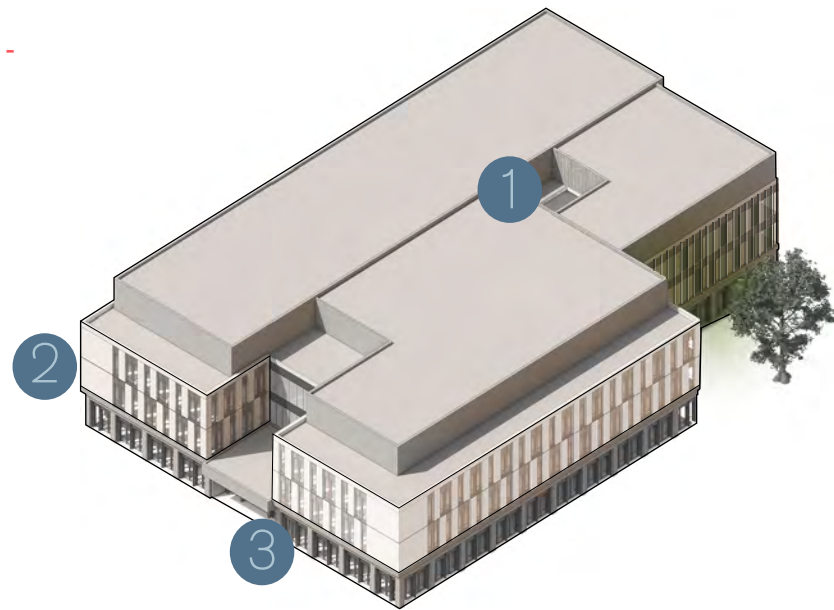

Illustration White

Fasad utan indrag mot Esplanaden

Illustration White

Fasad med indrag mot Esplanaden

- 1 TAKLANDSKAP**

  - Indragen takvåning som sticker upp ovan omgivande kvarter utformas i material och kulörer som smälter in i träridå när kvarteren betraktas på håll. Den utformas i matta fasadmaterial i do-vare nyanser, exempelvis trä, cortén, grön plåt eller beige skivmaterial.
- 2 HUVUDVÅNINGAR**

  - Slät fasad i tegel eller puts med en finare detaljningsnivå. Fönstersättningen ges en mönsterskapande roll och bidrar till fasadens rytm och karaktär.
- 3 ENTRÉ**

  - En tydligt markerad entré, exempelvis genom indrag, skärmtak eller annan arkitektonisk accentuering, bidrar till att skapa orienterbarhet och välkomnande.
- 4 SOCKELVÅNING**

  - Sockelvåningen utformas i oömma och slitstarka material såsom tegel, betong eller grovputs, vilket ger fasaden ett robust uttryck och god hållbarhet över tid. Här ges en högre detaljningsgrad som upplevs i ögonhöjd och förstärker byggnadens närvaro i gaturummet.

Västra kvarteret - gestaltungs-koncept

I projekt- och bebyggelseförslaget föreslås Västra kvarteret ges ett eget uttryck som tar tillvara de större friheter som byggnadens innehåll medger. Genomsläppliga och lätta fasader skapar en känsla av luftighet, och förankrar byggnaden i landskapet och de gröna partierna längs ån och vidare mot Lommaren.

Parkeringshuset ges ett horisontellt fasaduttryck genom en sammanhängande struktur av lameller/nät som omsluter hela kvarteret. Fasaderna bryts upp genom konstnärlig utsmyckning vid ramperna i väster, vilka annonserar sjukhuset mot Västra vägen, samt genom att ambulansstationen ges ett eget framträdande uttryck i fasaden mot Esplanaden.

Teknikbyggnaden utformas som en separat volym med ett mer solitt och vertikalt uttryck. Denna del dras in från Esplanaden, i linje med den befintliga tegelmuren vid varumottagningen, vilket skapar variation och rytm i gaturummet samtidigt som gång- och cykelvägen mot Å-stråket framhävs.

1

TAK

- Taket utformas som en svävande skiva som släpper från fasaderna, för att ge ett lätt intryck.

2

HUVUDVÅNINGAR

- Fasad i lameller eller nät som sveper runt byggnaden. Fasadmaterialet varierar i liv för att skapa ett böljande eller facetterat intryck när man rör sig längs fasaden.
- För att ta ner skalan på byggnaden löper lamellerna/nätet ej ända upp till tak, utan avslutas i överkant av fallskyddet på det översta parkeringsplanet.
- Möjlighet till solceller, integrerad belysning och klättrväxter.

3

SOCKELVÅNING

- Sockel mot Esplanaden som växer till en hel sockelvåning mot ån genom souterrängläget.
- Utformas som gabionmur, med återbruk av material om möjligt. Murens möjlighet att fungera som stadsbiotop "Myllermur" utreds.

4

TEKNIKBYGGNAD

- Fasad med konstnärlig utsmyckning eller mösterverkan, ex mönstersatt tegel, hålskuren cortén, fasettytor, klättrväxter, etc.
- Fönsterparti in mot tekniska utrymmen om möjligt.
- Ljussättning av fasad mot öster som skapar trygghet och gör att teknikbyggnaden kan utgöra ett landmärke nattetid.

5

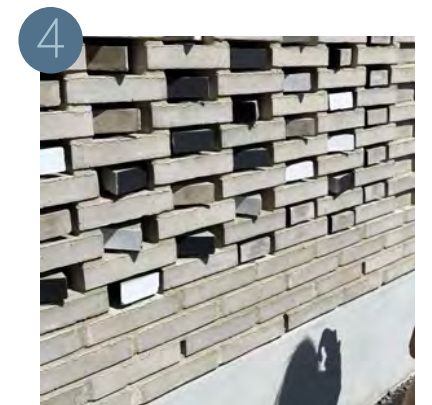
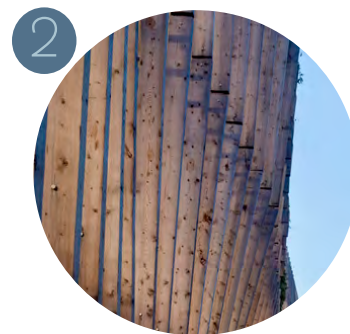
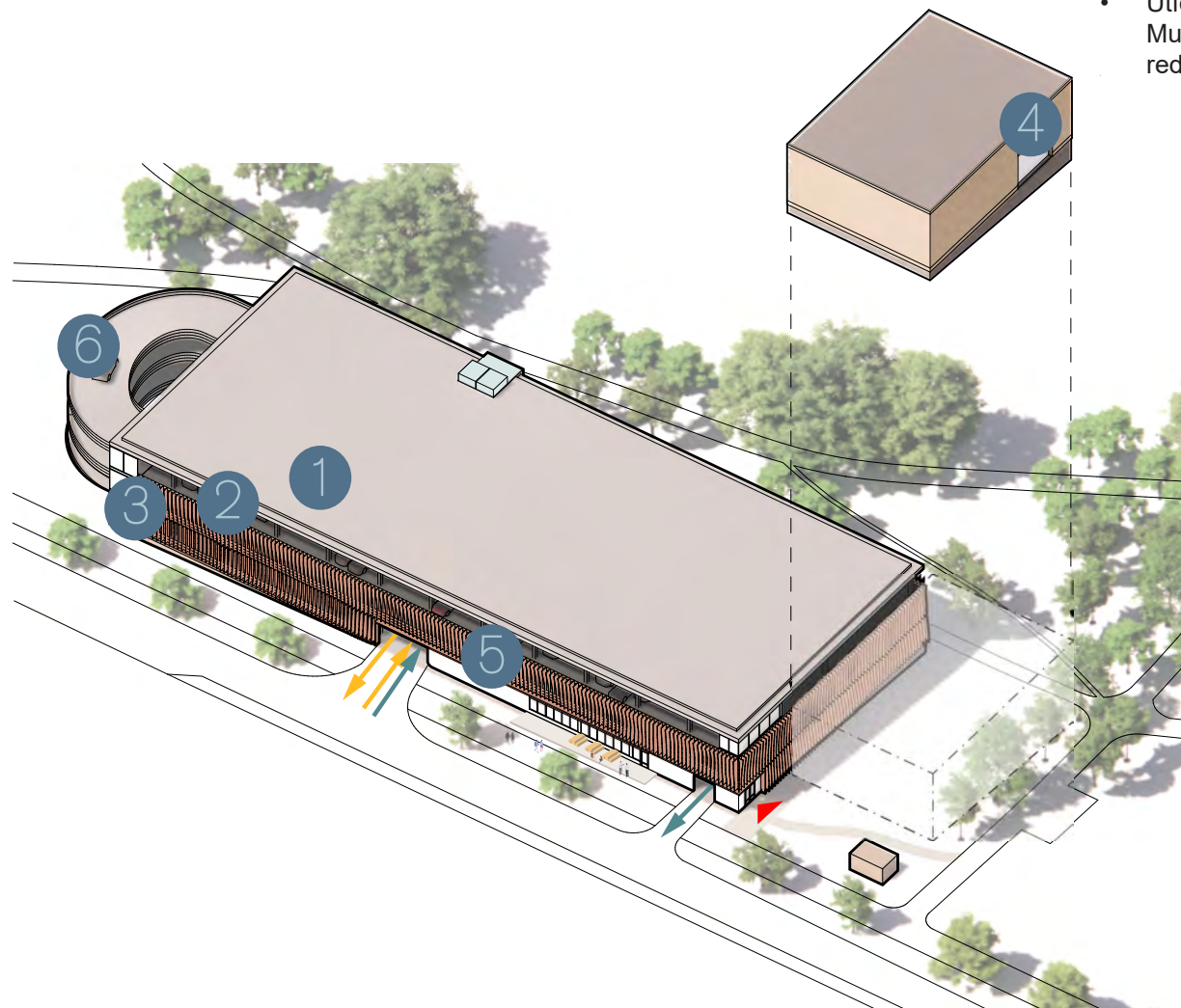
AMBULANSSTATION

- Fasad med ett mer slätt intryck av exempelvis tegel eller skivmaterial.

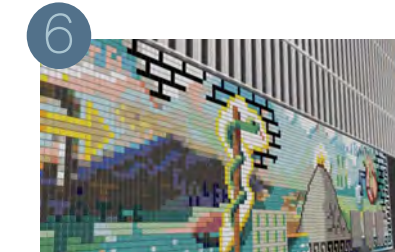
6

RAMP

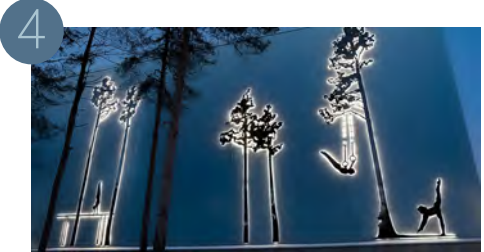
- Plats för konstnärlig utsmyckning.

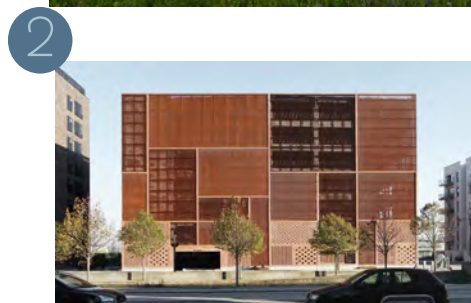
Referensbild mösterverkan i fasad teknikbyggnad

Referensbild konstnärlig gestaltning av ramp i parkeringsgarage

Referensbild ljussättning som skapar landmärke nattetid

Referensbild ljusgenomsläppliga solceller

Vyer Stadsrum

Vyerna visar hur den nya bebyggelse som detaljplanen medger kan te sig i stadsrummen runt omkring. Vyerna visar volymernas relation till stadsrummen från ögonhöjd. Kulturmiljöanalysen har använt bilderna som underlag i bedömningarna för påverkan på lokala kulturmiljövärden.

Vy från entréplatsen mot ny huvudentré i förslaget "max utbyggnad"

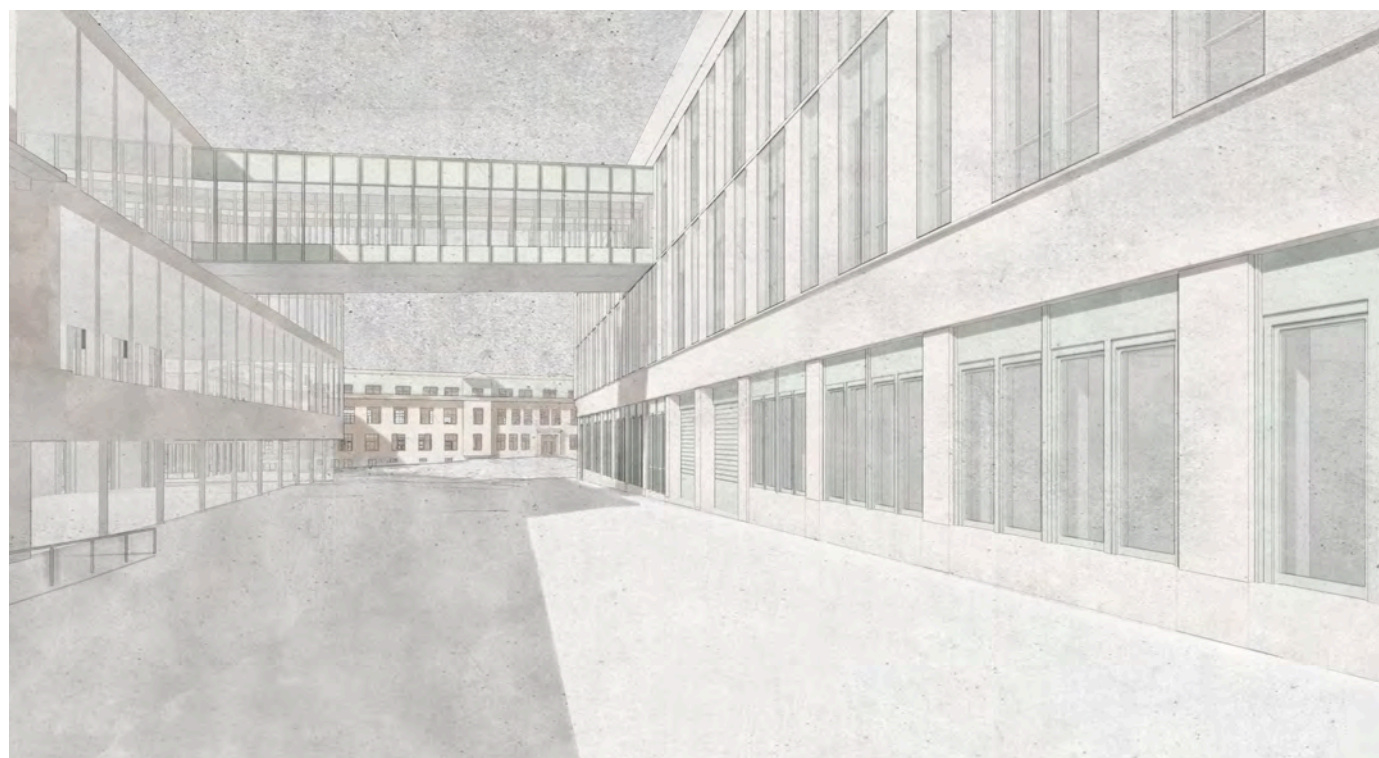
Vyer Stadsrum

Vy från hörnet Esplanaden/Götgatan

Vy Götgatan norrut

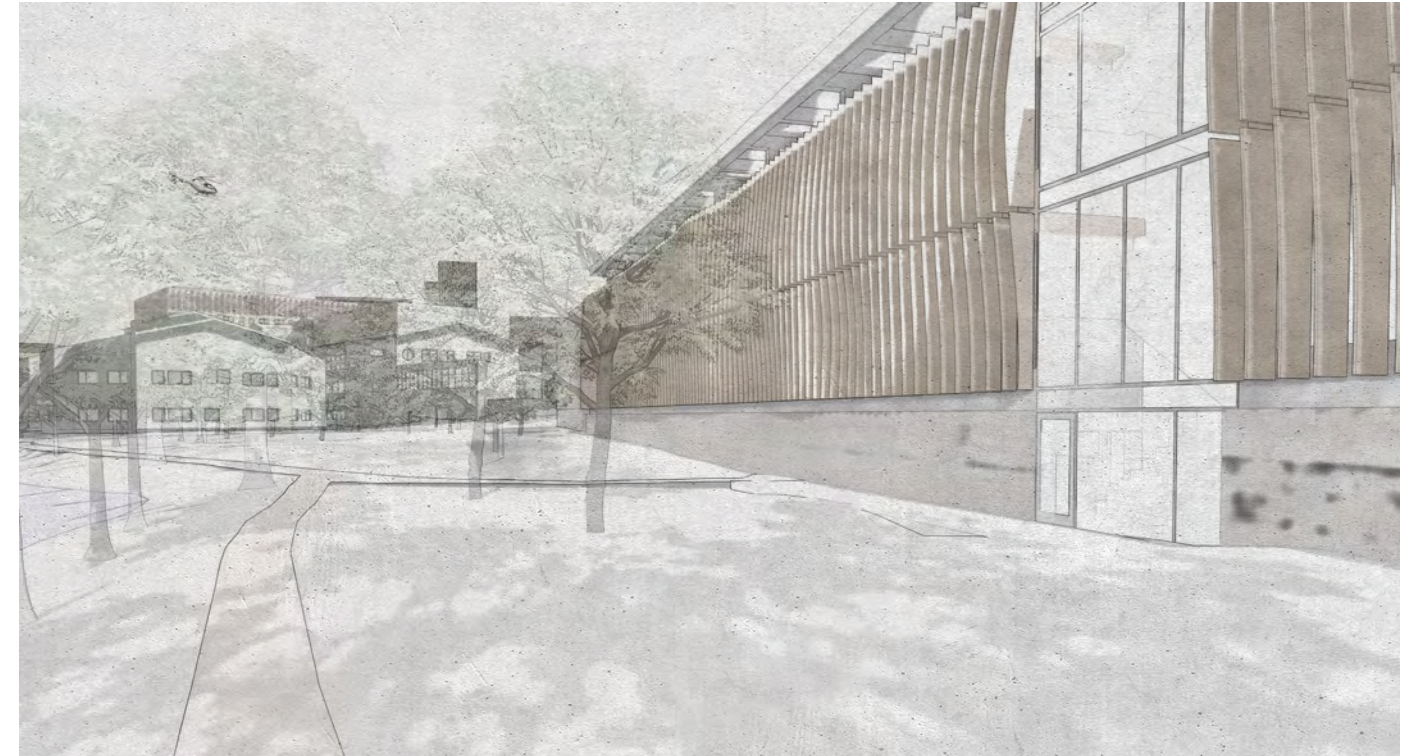

Vy längs Sjukhusgatan norrut med lasarettet i fonden

Vyer Stadsrum

Vy från Esplanaden mot Norrtäljeån

Vy från årummet mot parkeringshuset österut

Vy längs Esplanaden österut

Areasammanställning

Areasammanställning - Huvudalternativ

Volymen justerade efter etappindelning och alternativ helikopterplacering

Bruttoarea BTA

	Östra	Centrala	Totalt
Nya byggnader			
BTA	12 500	16 250	29 050
BTA (Verksamhet)	8 900	8 600	17 500
BTA (Teknik)	3 600	5 500	9 100
BTA (Påbyggnad)		2 450	2 450
		Delsumma	29 050
Befintliga byggnader			
Byggnad 01			-* 12 600
Byggnad 18			-* 14 800
		Totalt	56 450

*Befintliga fläktrum ej uppmätta

Parkering

	Östra	Centrala	Västra kv	Totalt
Markparkering	20	5		25
Garage (fullt utbyggda)	250	0	380	630
	270	5	380	655

Parkeringsbehov

	Befintligt	Ettapp 1	Ettapp 2	Ettapp 3
BTA	31 300	39 100	47 550	56 450
P-tal (P/1000m²)	14,5	13,6	10,5	10,6
Besökare	122	115	125	143
Personal	290	320	330	397
Övriga	41	41	45	53
Totalt	453	476	500	539

Areasammanställning - Max utbyggnad

Volymen justerade efter etappindelning och alternativ helikopterplacering

Bruttoarea BTA

	Östra	Centrala	Totalt
Nya byggnader			
BTA	12 500	27 450	39 950
BTA (Verksamhet)	8 900	18 200	27 100
BTA (Teknik)	3 600	6 800	10 400
BTA (Påbyggnad)		2 450	2 450
		Delsumma	38 750
Befintliga byggnader			
Byggnad 01			-* 12 600
Byggnad 18			-* 14 800
		Totalt	67 350

*Befintliga fläktrum ej uppmätta

Parkering

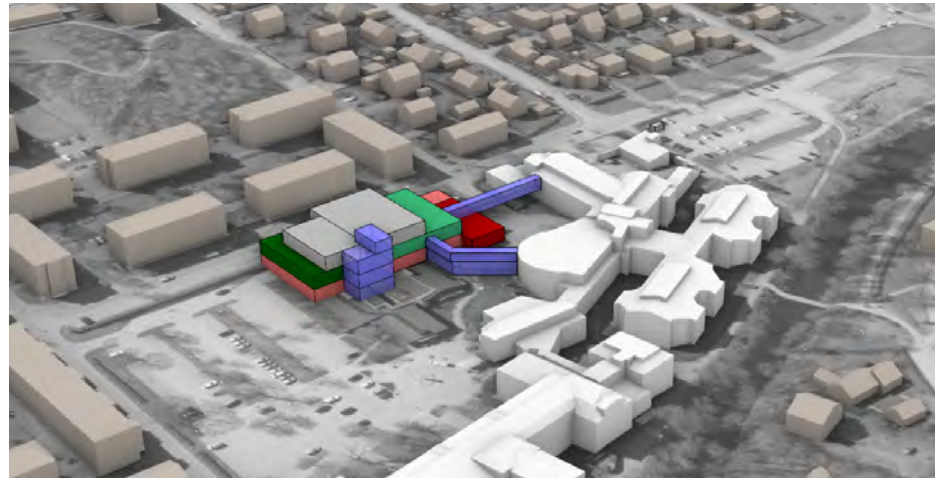
	Östra	Centrala	Västra kv	Totalt
Markparkering	20	5		25
Garage (fullt utbyggda)	250	0	380	630
	270	5	380	655

Parkeringsbehov

Parkeringsbehov räknas ut ifrån beräknat vårdbehov, ej en teoretisk max utbyggnad av planområdet

Etappindelning - Huvudalternativ

ETAPPINDELNING OCH PROGRAMINNEHÅLL

ETAPP 1

Omfattning

Akutvårdsbyggnad

7 800 m²

- Akutvårdsbyggnad med ny angöring mot Esplanaden
- Färdigställande av Esplanaden och Götagan
- Redundant godsmotagning i Lasarettets tillbyggnad ordningställs
- Ny placering av ställverksbyggnad

ETAPP 2

Omfattning

Expansion Centrala kvarteret
Ambulanshall
Parkeringshus

- Utbyggnad Akut och AVA
- 2 st operationssalar
- P-hus och Ambulansstation i väster
- Åtgärder vid å-stråket

ETAPP 3

Omfattning

Vårdbyggad
Garage under mark
Tekninkbyggnad
Påbyggnad på by18

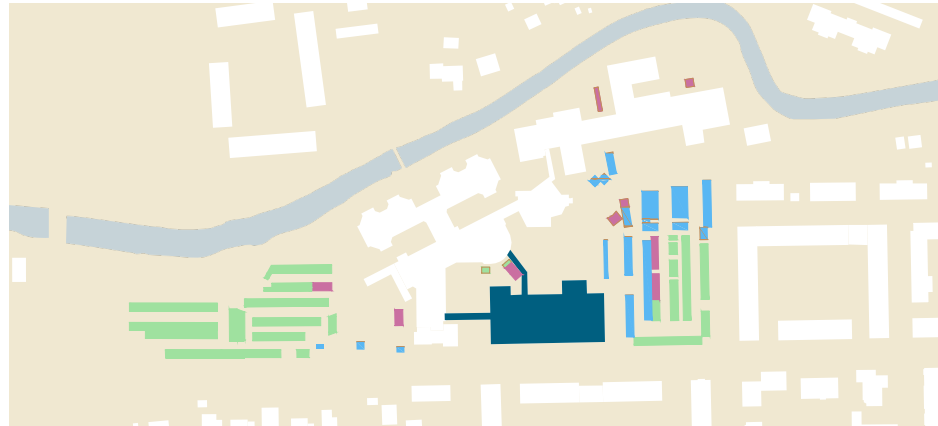
- Nytt vårdkvarter med vårdavdelningar, mottagningar m.m.
- Garage under mark
- Ny teknik och reservkrafts byggnad
- Ombyggnad av godsmottagning
- Entréplatsen

12 500 m²
9 000 m²
1 700 m²
2 450 m²

Fläktrum och teknikutrymme	Grey
Akutmotagning, Ambulanshall m.m.	Red
Mottagningar och vårdcentraler	Yellow
Operationsavdelning	Green
Trapphus och kommunikation	Blue
Vårdavdelningar	Light Blue
Ambulansstation	Dark Blue
P-hus	Orange
Uppbyggnad för helikopter	Black
Övrigt	White

Etappindelning - Huvudalternativ

ETAPPINDELNING OCH PARKERING

ETAPP 1

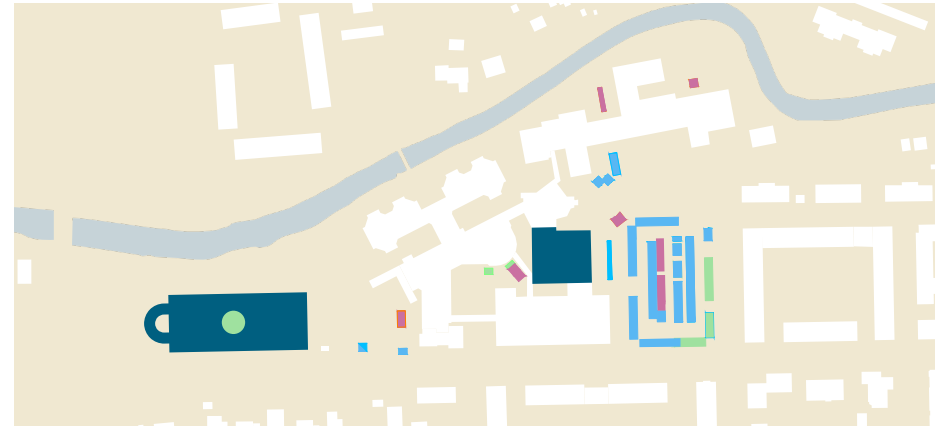
Parkering

Besöksparkering	111
Personalparkering	271
Övriga	37
Totalt	419

Behovsberäkning

Antal platser	476
Skillnad	-57

- Endel gatuparkering mot Esplanaden utgår
- Viss parkering utår och görs om till angöring vid ny akutvårdsbyggnad

ETAPP 2

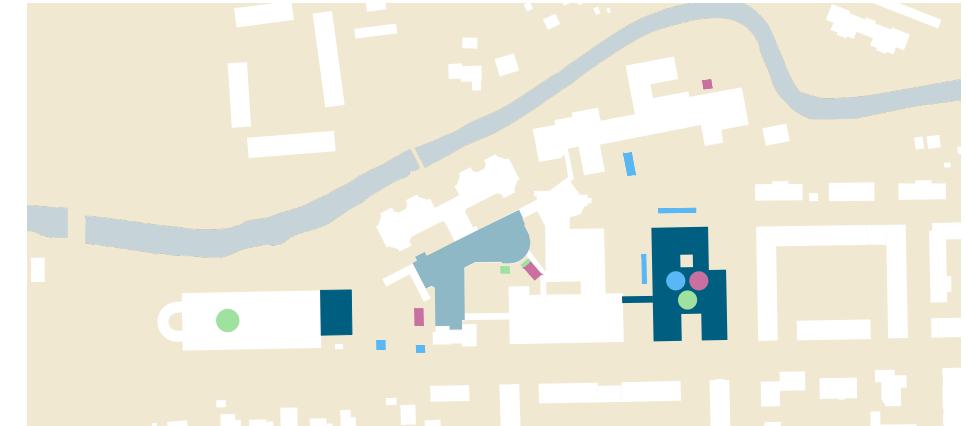
Parkering

Besöksparkering	120
Personalparkering	413
Övriga	34
Totalt	567

Behovsberäkning

Antal platser	500
Skillnad	+67

- Markparkering i västra kvarteret utgår, P-hus byggs
- Parkering vid lasaretsbyggnaden görs om till parkmiljö

ETAPP 3

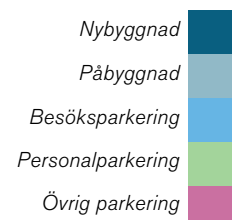
Parkering

Besöksparkering	155
Personalparkering	440
Övriga	60
Totalt	655

Behovsberäkning

Antal platser	539
Skillnad	+62

- Östra kvarteret byggs med garage under mark

Ljus och Skuggstudier

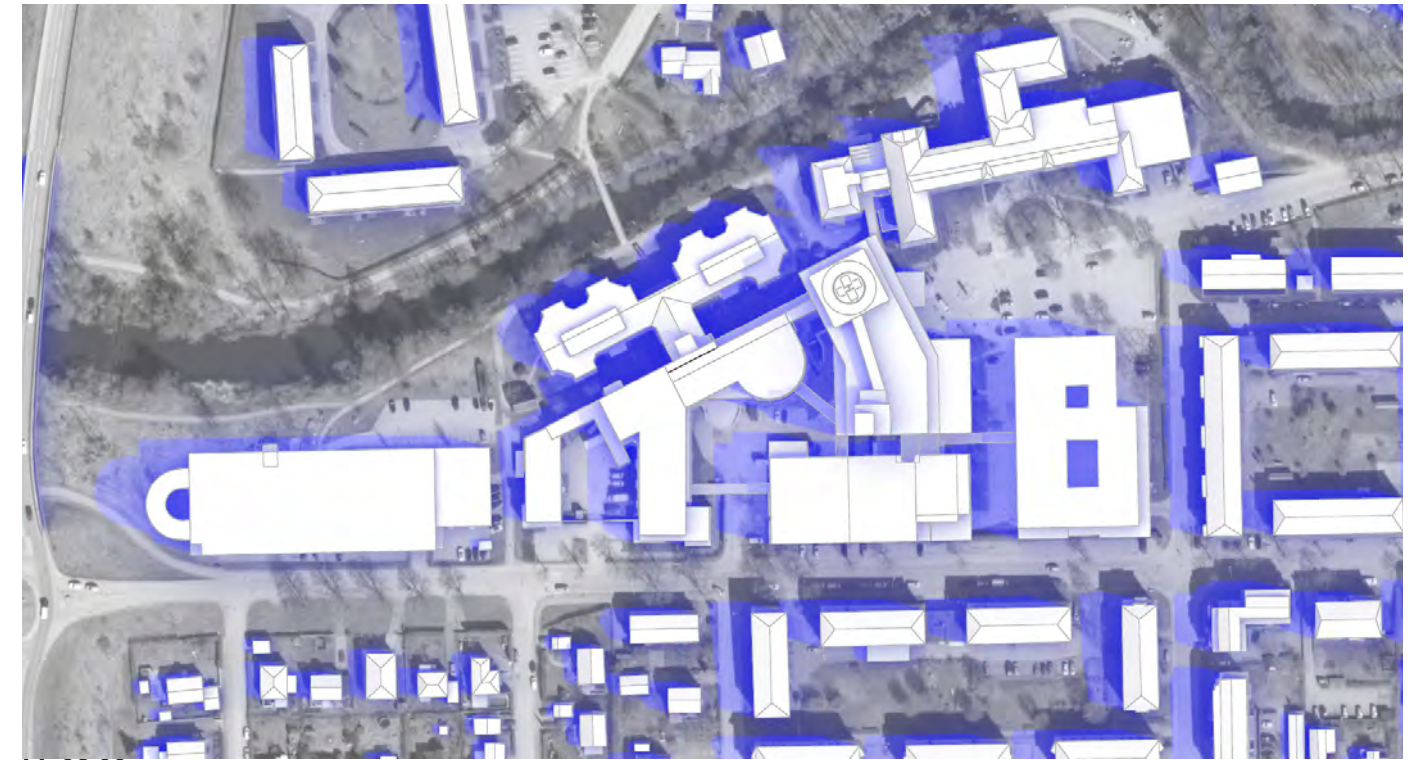
Skuggstudie

Studien visar hur alternativet "Max utbyggnad" skuggar omgivningen.

På denna sida illustreras sol- och skuggförhållanden för hela fastigheten. Omgivande bebyggelse söder om planområdet och norr om ån påverkas inte av projektförslaget vad gäller sol- och skuggförhållanden. Däremot påverkas bebyggelse öster om Götgatan genom att det tillkommande östra kvarteret kommer att skugga befintliga fasader och balkonger.

Solförhållandena för områdets yttre miljöer påverkas i viss mån av förslaget. Under vår och höst kommer soliga platser främst att återfinnas längs Esplanadens norra sida, på norra delen av entréplatsen och i östra delen av Å-stråket. Sommartid får större delar av Å-stråket och huvuddelen av entréplatsen sol under stora delar av dagen. Vintertid når solen främst ner mitt på dagen längs med nordsydliga stråk som Götgatan och i Sjukhusgatans förlängning på platsen. Gårdsrummen inom området kommer befinna sig mestadels i skugga under hela året.

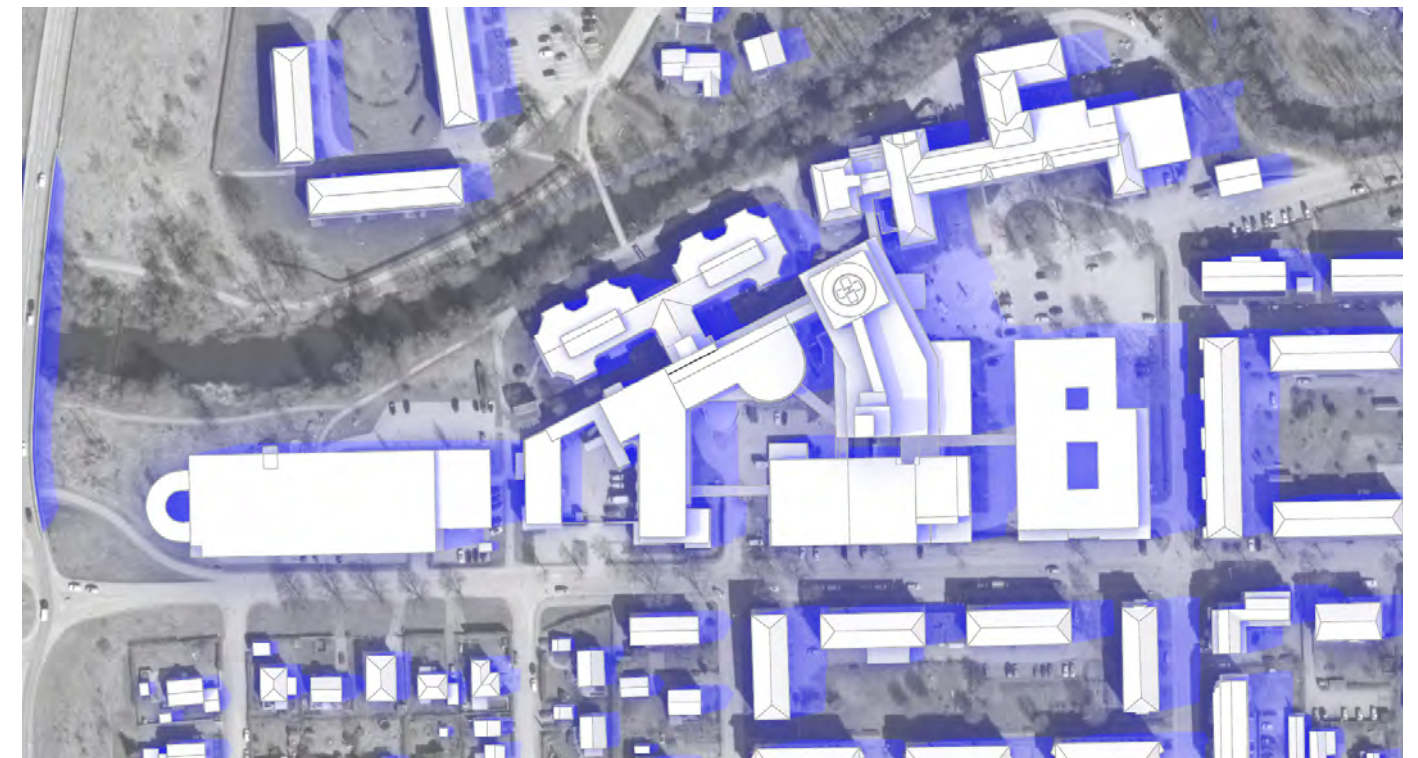
SOMMARSOLSTÅND

kl. 08.00

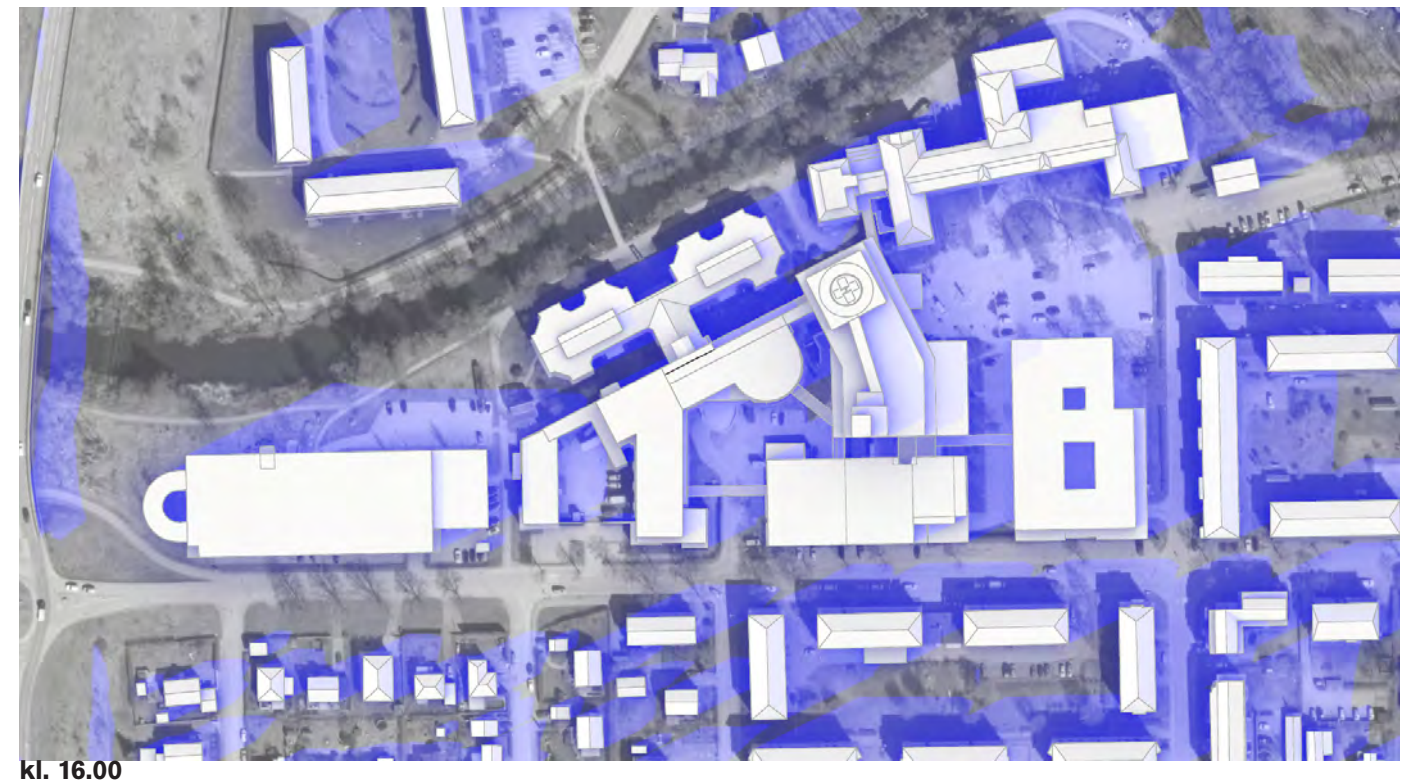
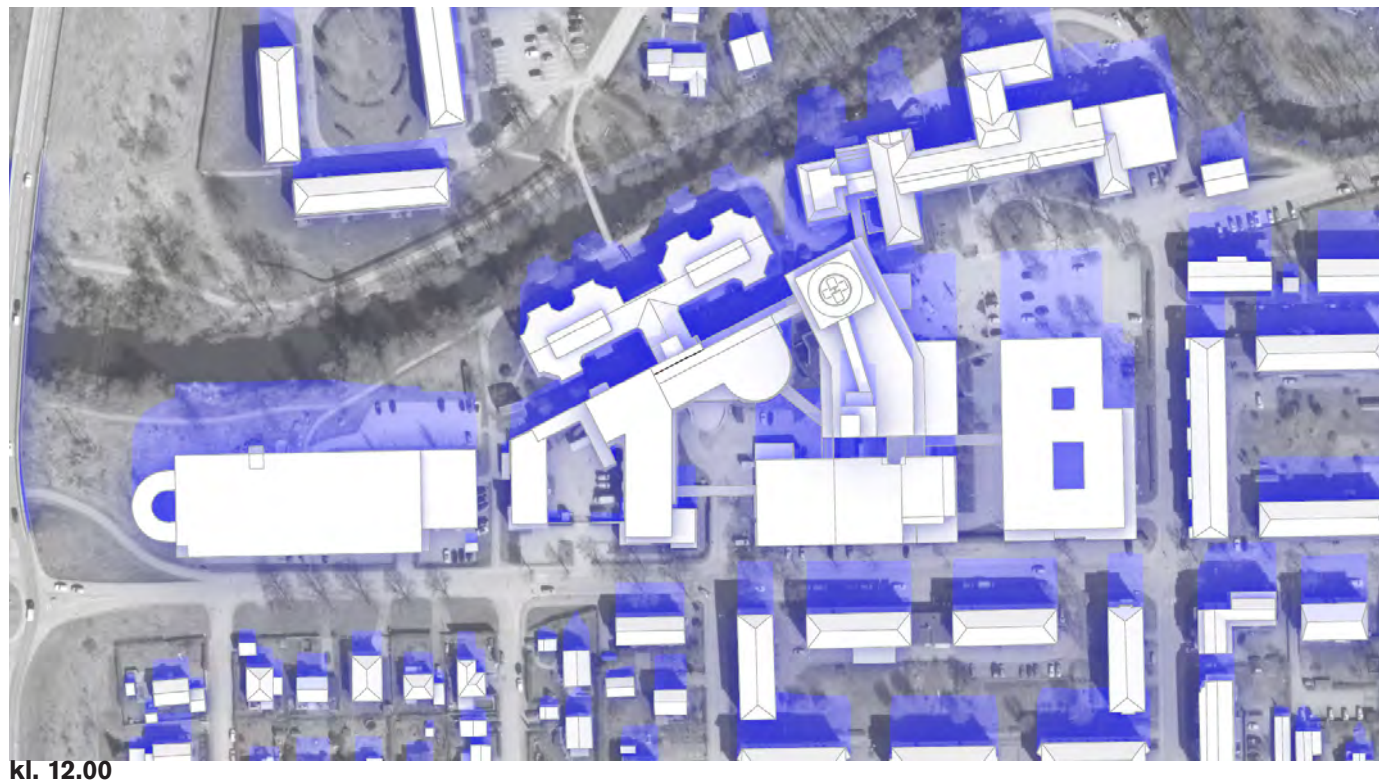
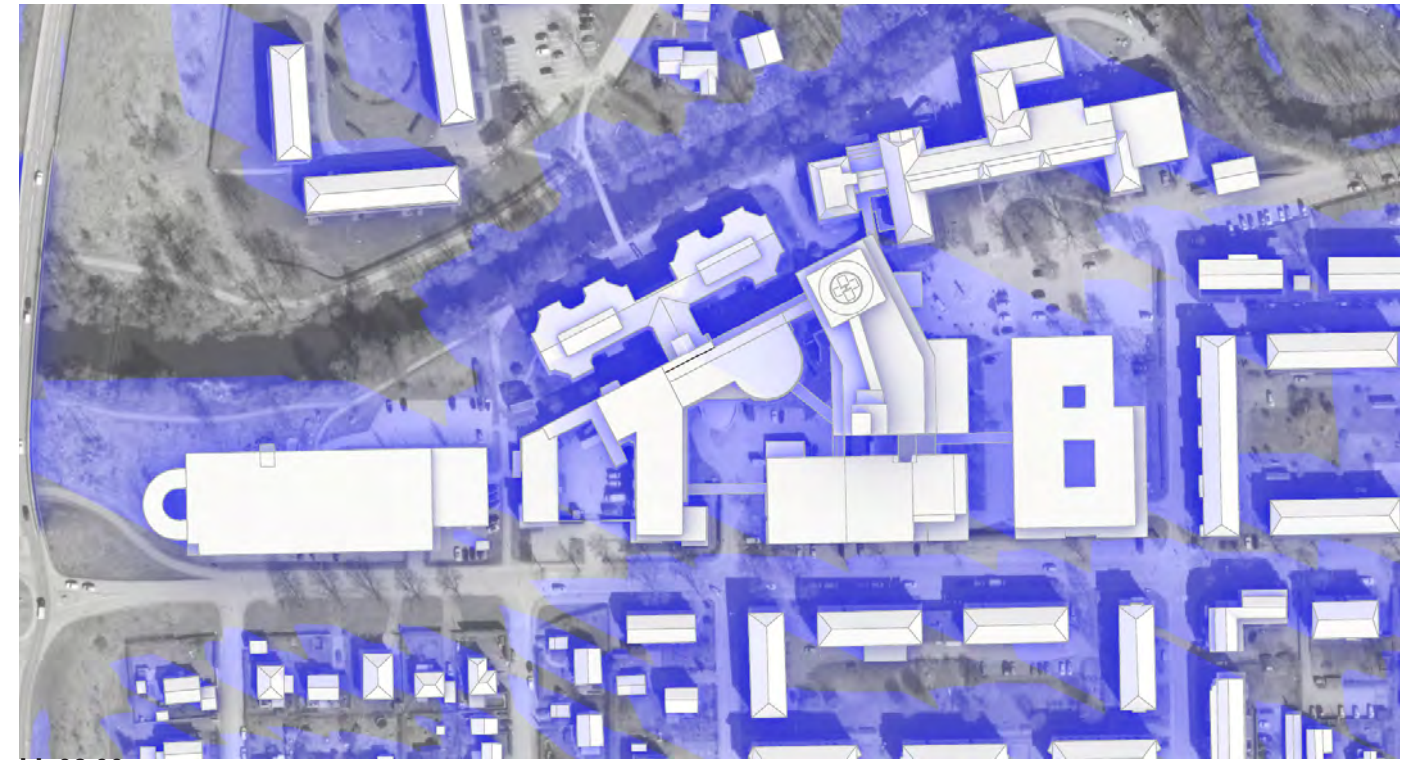
kl. 12.00

kl. 16.00

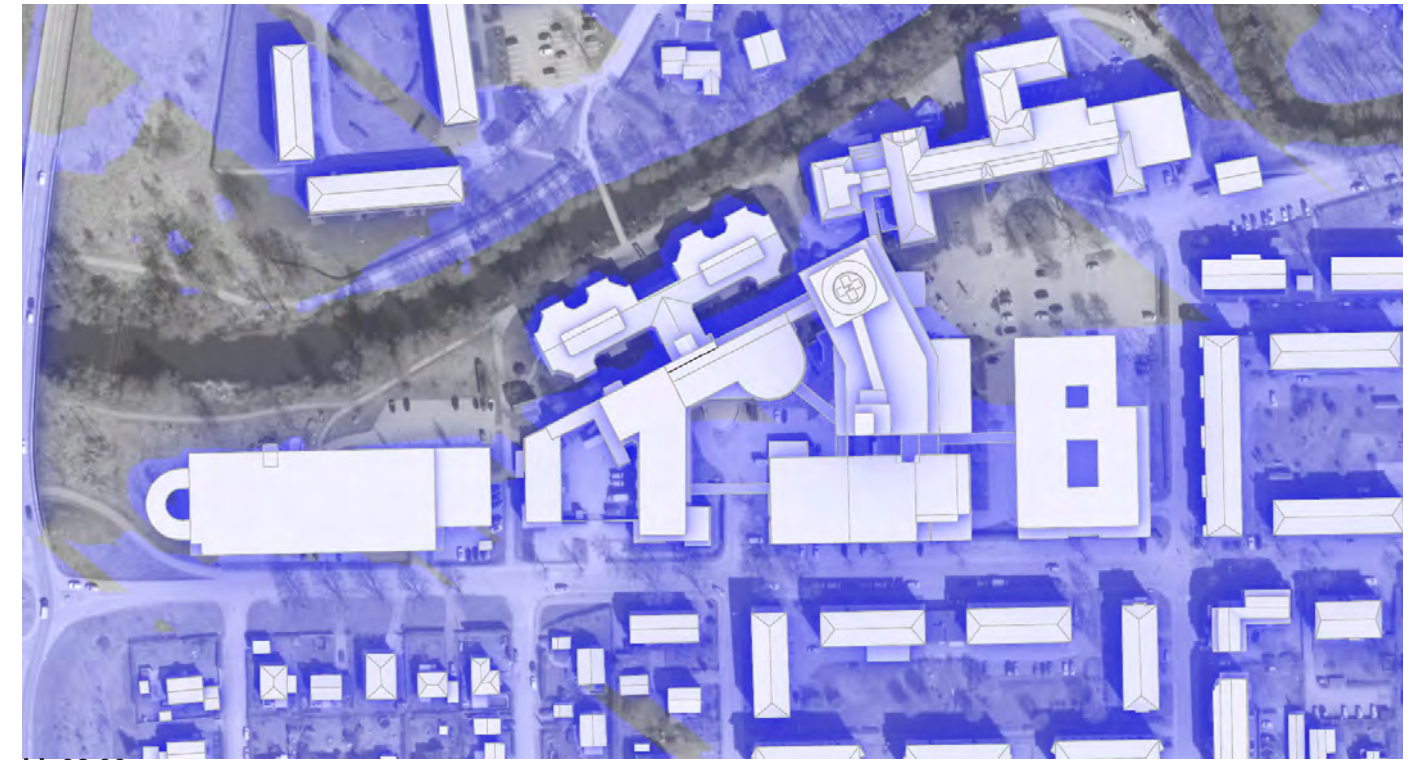
Skuggstudie

HÖST- OCH VÅRDAGJÄMNING

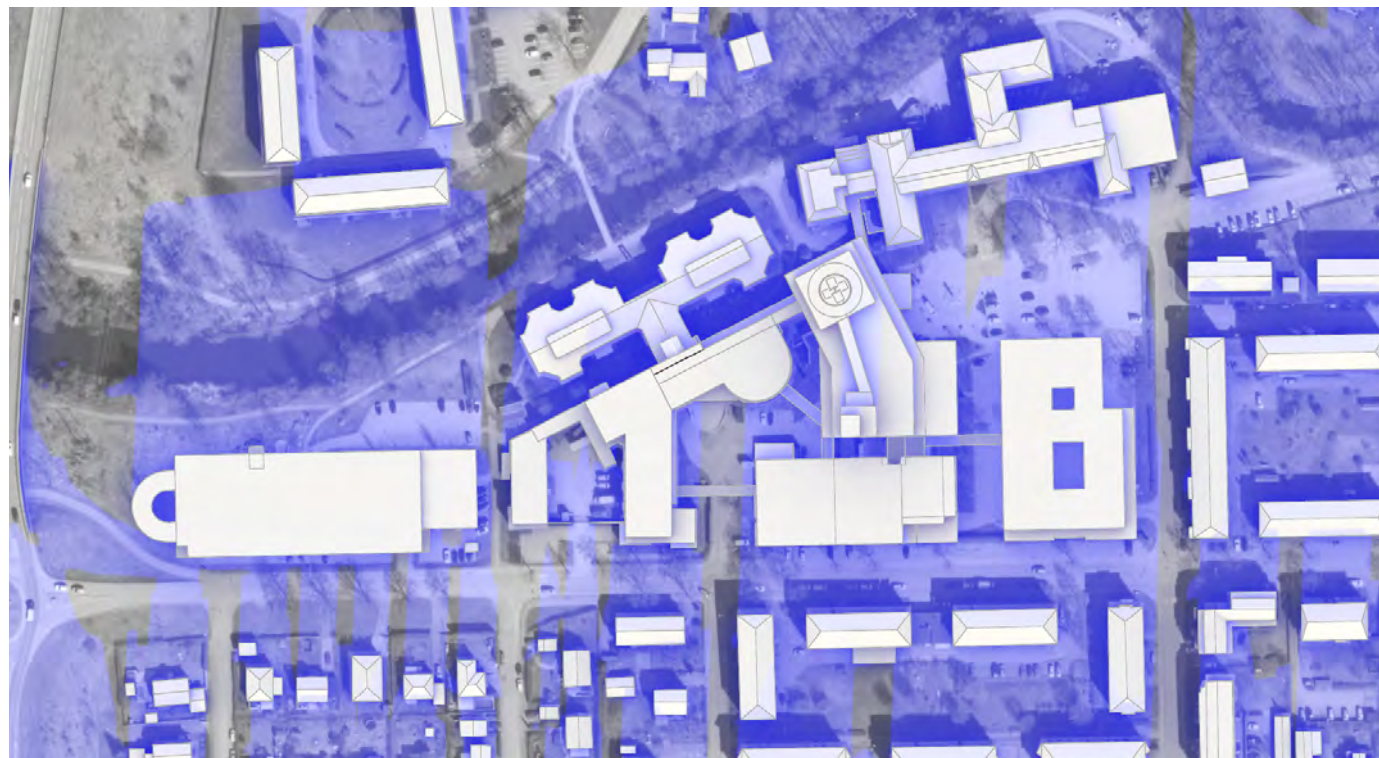

Skuggstudie

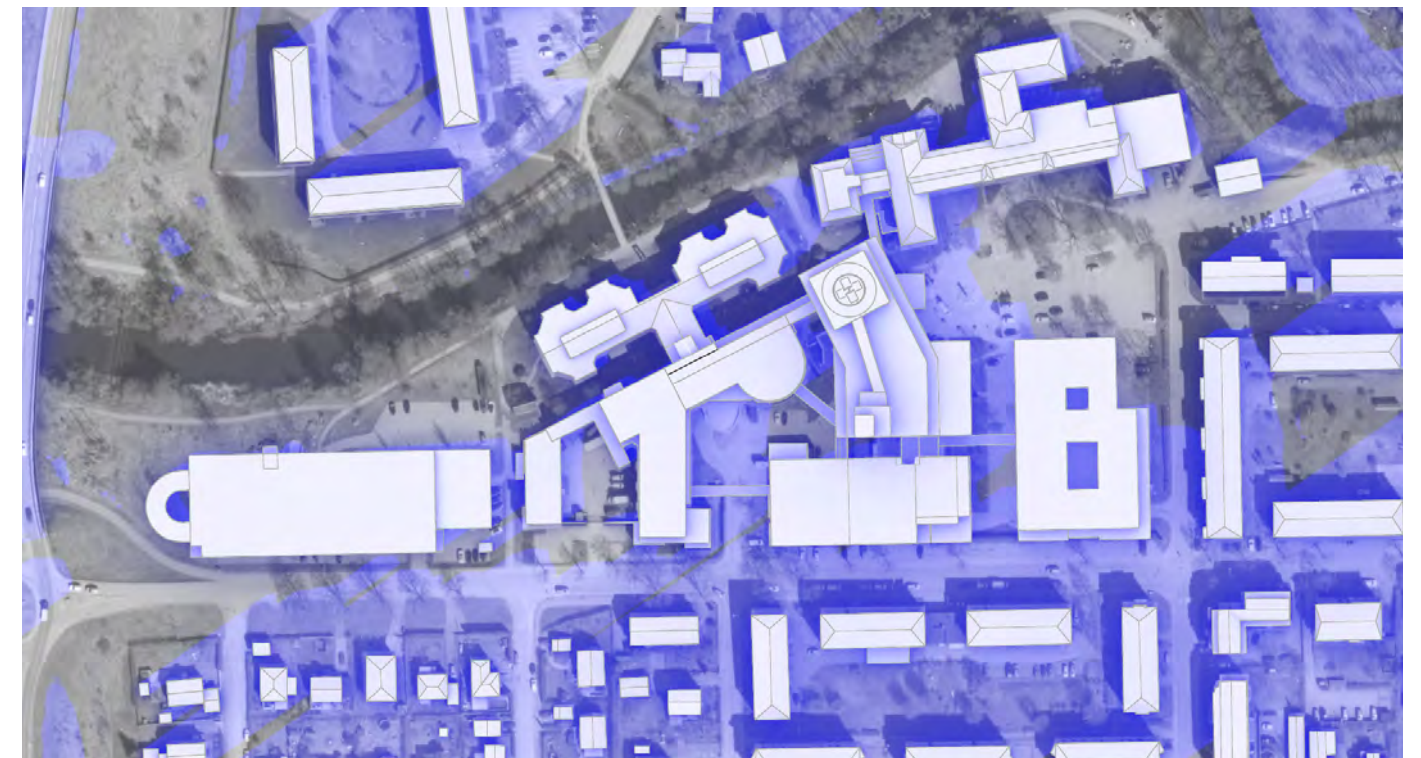
VINTERSOLSTÅND

kl. 08.00

kl. 12.00

kl. 16.00

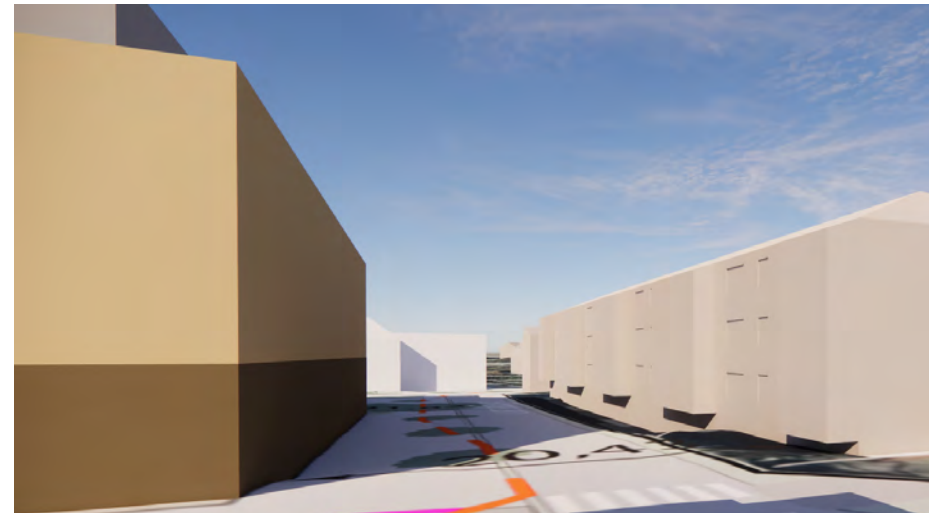
Götgatan: Solförhållanden

Studien visar hur "Huvudalternativet" påverkar solförhållanden på Götgatan.

Bilderna visar en skuggstudie som har gjorts vid tre olika tidpunkter under dagen, både när solen står lågt (vid vårdagjämning) och när solen står som högst (vid sommarsolstånd). Syftet är att visa hur Götgatan och bebyggelsen öster om Götgatan påverkas av skuggan från den nya bebyggelsen föreslagen i DP.

Vid vårdagjämning börjar Götgatan skuggas först från kl. 14.10. Vid sommarsolståndet inträffar skuggningen senare, från kl. 15.40 och framåt.

Den befintliga bebyggelsen öster om Götgatan hamnar i skugga från kl. 15.50 vid vårdagjämning. Under sommarsolståndet skuggas de nedre våningarna på den befintliga byggnaden, medan de övre våningarna fortfarande har solbelysta fasader.

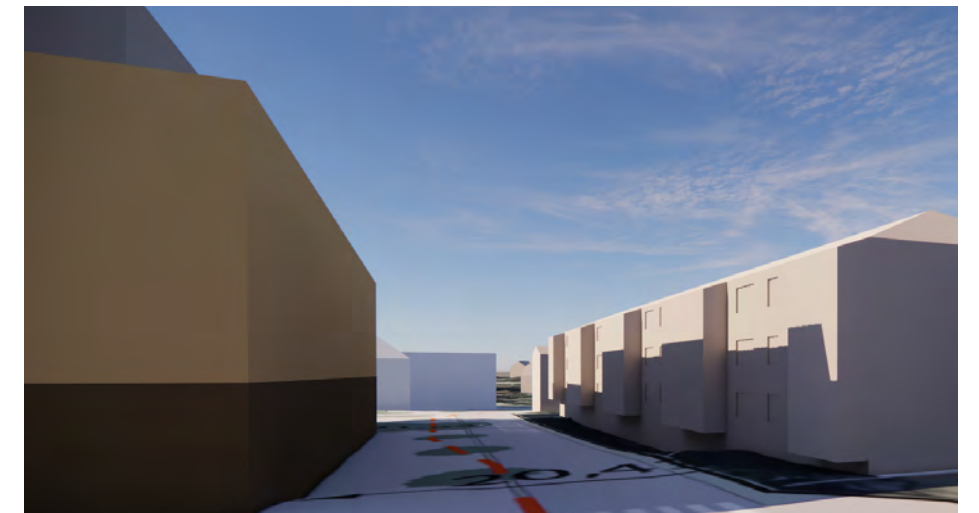
Vårdagjämning kl. 14.10

Sommarsolstånd kl. 15.40

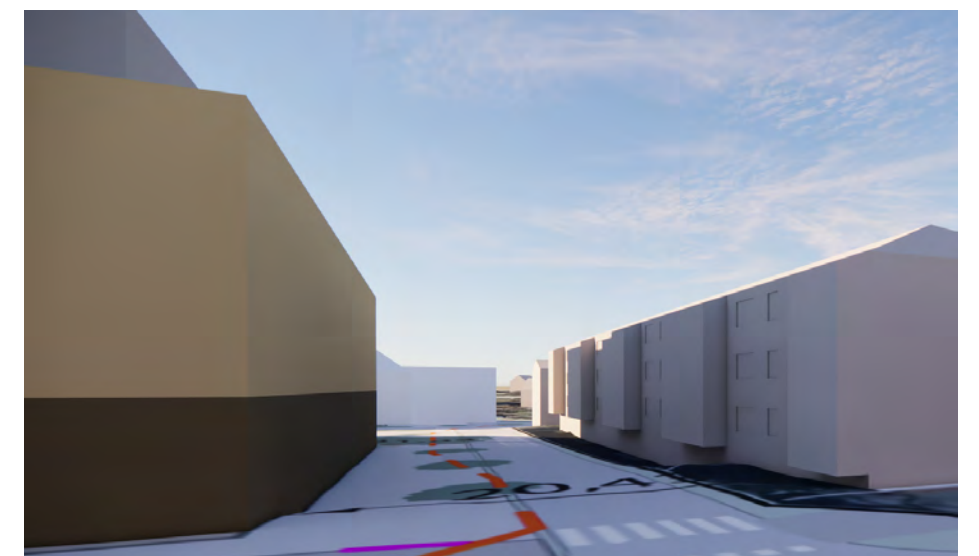
Vårdagjämning kl. 15.50

Sommarsolstånd kl. 17.25

Vårdagjämning kl. 17.30

Sommarsolstånd kl. 18.50

Götgatan: Dagsljus

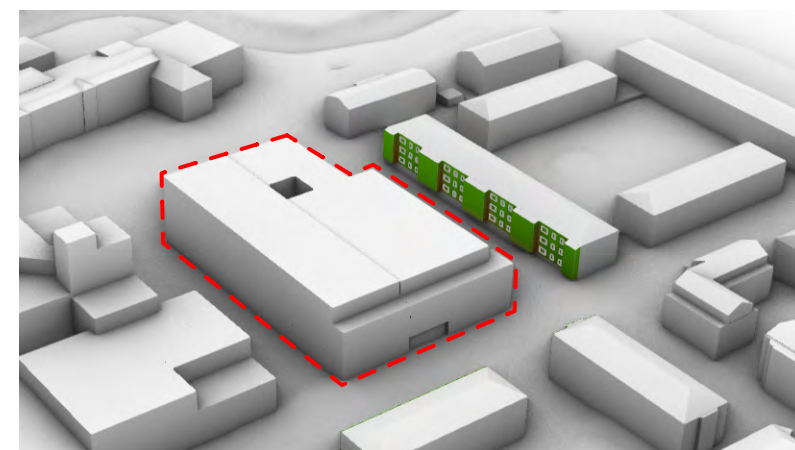
SYFTE

Syftet är att redovisa en dagsljussimulering och konsekvenserna för dagsljus (på fasad) på befintliga bostäder öster om Götgatan efter utbyggnad av det Östra kvarteret(sjukhuset). Syftet är även att beskriva området karaktär och att göra en bedömning om en utbyggnad av det Östra kvarteret, innebär en betydande olägenhet med avseende på dagsljus för boende i det befintliga flerbostadshuset öster om Götgatan (inom fastigheten Hästen 9).

METOD

Dagsljuskraven enligt BBR är ett regelverk för nyproduktion av bostäder och det gäller inte för redan befintliga bostäder. Trots att det inte finns ett krav på att uppfylla dagsljuskraven i BFS för de befintliga flerbostadshusen i anslutning till detaljplaner, har en simulering av VSC har gjorts för att kunna göra en grov bedömning om det är möjligt att fortsatt uppnå dagsljuskravet efter en utbyggnad av Östra kvarteret inom sjukhusområdet.

Genom nyckeltalet VSC (vertical sky component) kan man göra en tidig och grov bedömning om sannolikhet att uppnå dagsljuskrav. Vertical Sky Component (VSC), visar hur stor andel av himlens ljus som når en vertikal yta. Detta värde ska endast användas som en indikator. Erfarenheter i projekt visar att det krävs minst 15% VSC vid fönster i grunda rum för att skapa förutsättningar för att uppnå kraven i BBR-dagsljuskraven. VSC-värden över 25% ger vanligtvis förutsättningar att kunna placera djupare rum och/eller balkonger ovan fönster (vid nyproduktion). Den grafiska representationen av dagsljusstillgången visar kritiska lägen som rödmarkerade (under 15% VSC) och områden med bra förutsättningar (över 25% VSC) som grönmarkerade.

Figur 1: 3d-vy av simulerad modell

Vidare har kommunala planer och höjder på omgivande stads kvarter analyserats. I Norrtälje kommuns FÖP planeras området för "mångfunktionell bebyggelse med stads- och tätortsnära karaktär". Bedömningen är att Norrtälje sjukhus föreslås utvecklas i den riktningen. De boende i området kan därmed förvänta sig en utveckling av sjukhusområdet, som går i linje med FÖP. Toleransnivån är/bör vara något högre i en stadsdel där tät bebyggelse redan råder ska råda i framtiden.

RESULTAT

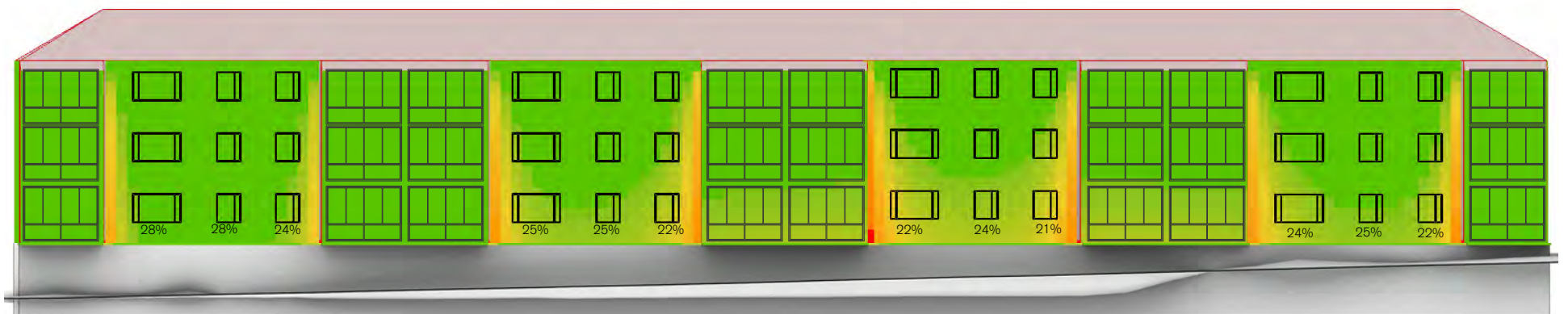
Studien visar en mindre försämring av dagsljusstillgången, främst koncentrerad till de nedre delarna av fasaden i centrala delar av byggnaden. Minskningen av dagsljusstillgången uppgår till cirka 8 % för dessa fönster, med dagsljusvärden över 20 %, vilket generellt anses vara godkänt för fönsterplacering i tätbebyggda områden. De bostäder som enbart har fönster mot Östra kvarteret förväntas få en viss minskning av dagsljusstillgången.

Med hänsyn till att rumsdjupet i dessa bostäder understiger 6 m bedöms dock denna minskning inte leda till att kraven enligt BFS underskrivs. Rumsdjup används ofta som en förenklad indikator vid bedömning av sambandet mellan vertikal himmelskomponent (VSC) och dagsljusfaktor. För fönster som inte påverkas av inglasade balkonger eller andra överbyggnader överstiger den beräknade vertikala himmelskomponenten 25 %, vilket indikerar att dagsljusstillgången bibehålls på en acceptabel nivå.

Med anledning av att merparten av lägenheterna i flerbostadshuset har minst två fönster mot Götgatan alternativt ett fönster mot Götgatan och flera fönster åt öster (genomgående), rummen inte är så djupa, att fönsterna är relativt stora sett till andel av fasadytan, bör VSC värden över 20% signalera att möjlighet att uppnå dagsljusfaktor är stor.

Figur 2. Befintlig dagsljusstillgång på fasader mot Götgatans östra sida.

Figur 3. Dagsljusstillgång på fasader mot Götgatan östra sida efter utbyggnaden av Östra kvarteret i DP.

Dagsljusstillgång på fasader
Vertical Sky Component (VSC 0 - 40%)

< 12%	12-25%	≥ 25%
Dålig	Kan räcka i	Bra
Access	Vissa fall	Tillgång

Dagvatten

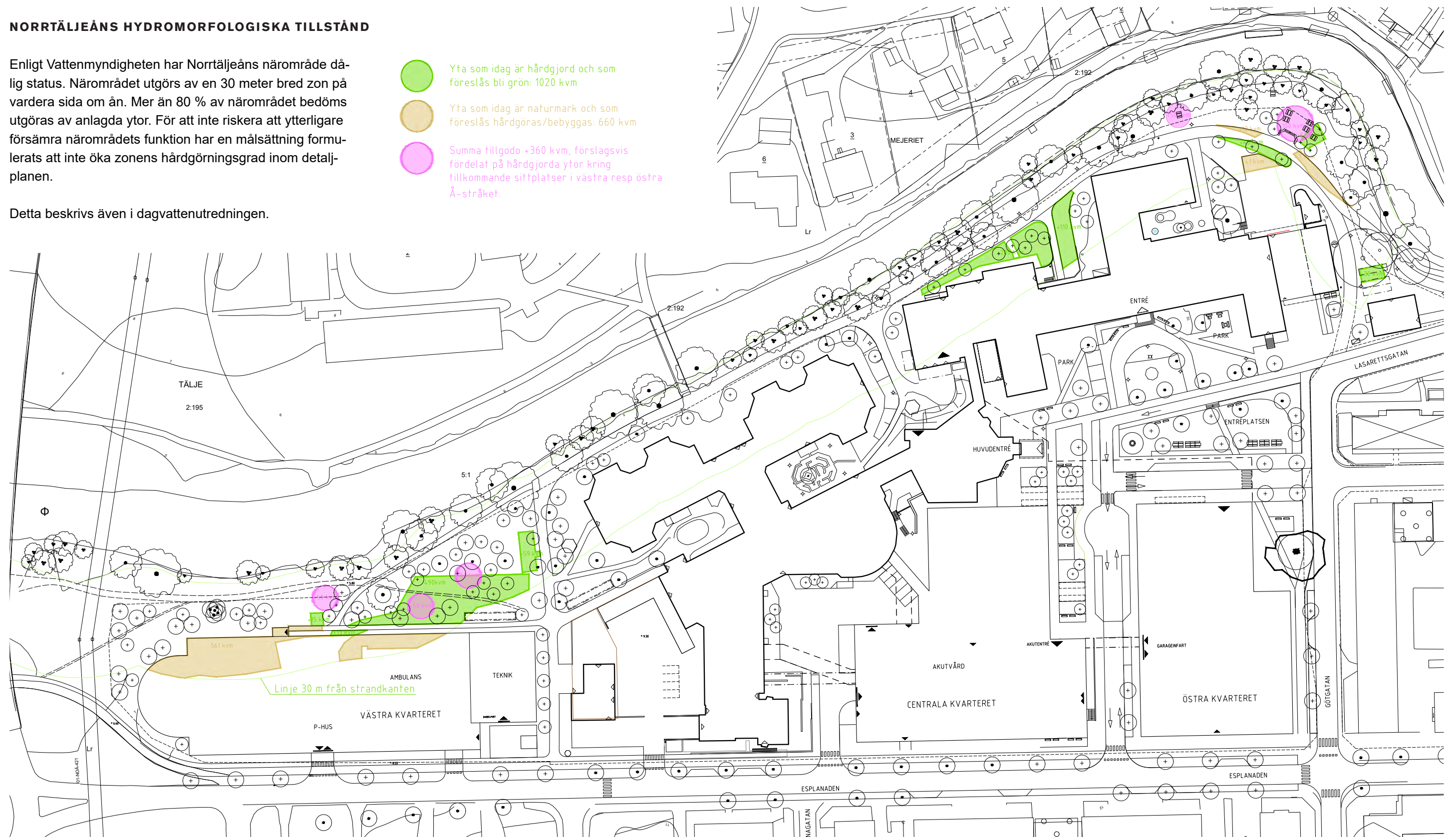
Hårdgörningsgrad längs Norrtäljeån

NORRTÄLJEÅNS HYDROMORFOLOGISKA TILLSTÅND

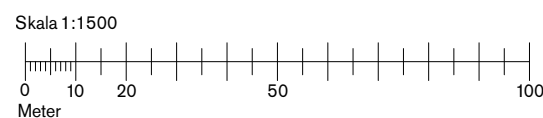
Enligt Vattenmyndigheten har Norrtäljeåns närområde dålig status. Närområdet utgörs av en 30 meter bred zon på vardera sida om ån. Mer än 80 % av närområdet bedöms utgöras av anlagda ytor. För att inte riskera att ytterligare försämra närområdets funktion har en målsättning formulerats att inte öka zonens hårdgörningsgrad inom detaljplanen.

Detta beskrivs även i dagvattenutredningen.

- Yta som idag är hårdgjord och som föreslås bli grön: 1020 kvm
- Yta som idag är naturmark och som föreslås hårdgöras/bebyggas: 660 kvm
- Summa tillgodo +360 kvm, förslagsvis fördelat på hårdgjorda ytor kring tillkommande sittplatser i västra resp östra Å-stråket.

Påverkan på Norrtäljeåns hydromorfologiska tillstånd genom ändring av hårdgörning av mark inom en zon 30m från ån.

locum. white
VÄRDEN FÖR VÄRDEN